PNP
दहावी वर्गोन्नत होऊन,
XI कला शाखेमध्ये
प्रवेश घेणाऱ्यासाठी
XI, XII + स्पर्धा
परीक्षेची मोफत तयारी
संपर्क : ९६५७१९४४५५
पी.एन.पी. शैक्षणिक संकुल, वेश्वी-अलिबाग

कृषीवल

रायगड ॥ रविवार, दिनांक १ ऑगस्ट २०२१

किंमत ४ ₹

आबासाहेब... लाल सलाम!

हजारो कार्यकर्त्यांच्या उपस्थितीत लोकनेत्याला अखेरचा निरोप

। सांगोला । विशेष प्रतिनिधी ।
आबासाहेब अमर रहे, गणपतराव देशमुख अमर रहे, जब तब चाँद, सुरज रहेगा आबा तुम्हारा नाम रहेगा, अशा धीरगंभीर वातावरणात शनिवारी दुपारी हजारो अनुयायांच्या उपस्थितीत महाराष्ट्रातील शेतकरी, कष्टकरी जनतेचे आधारस्तंभ असलेल्या शेकाप नेते, माजी मंत्री गणपतराव देशमुख या लोकनेत्याला अखेरचा लालसलाम करण्यात आला. पोलिसांच्यावतीनेही बंदुकीच्या फैरी झाडत आबासाहेबांना अखेरची मानवंदना देण्यात आली. सांगोला सहकारी सूत गिरणी आवारात दुपारी १ वाजता त्यांच्यावर अंत्यसंस्कार करण्यात आले. त्यावेळी उपस्थितांना भावना आवरणेही कठीण झाले.

गणपतराव देशमुख यांच्यावर गेल्या काही दिवसांपासून उपचार सुरू होते. मात्र, शुक्रवारी प्रकृती अचानक ढासळली आणि रात्री ९ च्या सुमारास त्यांनी सोलापुरातील रुग्णालयात अखेरचा श्वास घेतला.

शनिवारी सकाळी सोलापूरहून त्यांचं पार्थिव सांगोला तालुक्यात दर्शनासाठी येणार असल्याने नागरिकांची एकच गर्दी पाहायला मिळाली. इतकंच नाहीतर पंढरपूरवरून येणाऱ्या रस्त्यांवर मोठ्या प्रमाणात नागरिक उभे होते. सांगोला तालुक्यात आबासाहेबांचं पार्थिव आले असता नागरिकांनी आबासाहेब अमर रहे अशा घोषणा दिल्या. गणपतराव देशमुख हे सोलापूर जिल्ह्यातील सांगोला मतदारसंघातून तब्बल ११ वेळा आमदार म्हणून निवडून आले होते.विधानसभेत ते सातत्याने क्रियाशील राहिले होते.

आबासाहेबांच्या अंत्ययात्रेला जनसागर ●> पान २ वर

साधे, सात्विक व्यक्तिमत्त्व
राजकारणातील एक साधे आणि सात्विक व्यक्तिमत्त्व हरपले, सर्वाधिक काळ आणि सातत्याने त्यांनी राज्य विधिमंडळाचे प्रतिनिधीत्व केले हे त्यांच्या राजकीय कारकीर्दीचे वैशिष्ट्य होते. – उद्धव ठाकरे, मुख्यमंत्री

ध्येयवादी नेता गमावला
गणपतराव देशमुख यांच्या निधनामुळे जनसामान्यांचे आणि कार्यकर्त्यांचे निस्सीम प्रेम लाभलेला स्वच्छ प्रतिमेचा,ध्येयवादी नेता आज आपण गमावला आहे. – शरद पवार, अध्यक्ष, राष्ट्रवादी

निवडून येण्याचा विश्वविक्रम

गणपतराव देशमुख हे सांगोला मतदारसंघातून ११ वेळा विधानसभेत निवडून गेले होते. द्रविड मुनेत्र कळघमचे नेते एम.करुणानिधी यांचा विक्रम माजी आमदार देशमुख यांनी मोडला होता. २००९ च्या निवडणुकीत विजय मिळवून करुणानिधी यांच्या पाठोपाठ दहाव्यांदा आमदारकीची निवडणूक जिंकणारे देशमुख हे देशातील दुसरे आमदार होते. त्यांनी तब्बल ५४ वर्षे सांगोल्याचे नेतृत्व केले. १५ मार्च १९६२ साली पहिल्यांदा आमदार झाले. लोकप्रतिनिधी म्हणून निवडून आल्यानंतर विधानसभेत केलेल्या पहिल्याच भाषणानंतर महाराष्ट्राचे पहिले मुख्यमंत्री दिवंगत यशवंतराव चव्हाण यांनीही देशमुख यांचं कौतुक केलं होतं.

विशेष संपादकीय

एक पर्व संपले

काही व्यक्तींचे आयुष्यच हेच त्यांचा संदेश असते. तोच त्यांच्या आयुष्यातील सर्वात मोठा यज्ञ असतो. कवी दुष्यंत कुमार यांच्या शब्दांत सांगायचे तर मुकम्मल बयान अर्थात परिपूर्ण विधान असते. ज्यांना पुस्तकी मूल्य समजली जातात त्या साधेपणा, सचोटी, सच्चेपणा यातून कसा आदर्श घडवता येतो याचे मूर्तिमंत उदाहरण म्हणजे गणपतराव देशमुख! त्यांनी आमदार म्हणून निवडून येण्याचे केलेले विक्रम असोत किंवा त्यांच्या साधेपणाची शेकडोंच्या मनात असलेली विलक्षण उदाहरणे असोत, आपल्या जगण्यालाच त्यांनी परमकर्तव्याची उंची दिली आणि ती त्यांनी, परिस्थितीगणिक किंवा काळानुसार बदलली नाहीत. मग ते त्यांच्या एसटीतून झालेल्या प्रवासाचे उदाहरण असो अथवा त्यांनी एसटीच्या बस थांब्यासाठी केलेले पत्रव्यवहार असो. आपली भूमी, त्या भूमीवर जगणाऱ्या सर्वसामान्यांची सेवा सच्चेपणा, साधेपणा, सचोटी आणि कष्ट या आधारे करता येते, यावर असलेली असीम श्रद्धा त्यांना राज्यभरातच नव्हे तर देशभरात आदरणीय प्रतिमा देऊन गेली. आणि ही त्यांची प्रतिमा आजकालचे नेते करतात तसे इमेज मॅनेजमेंट नव्हते. ती त्यांची शेवटपर्यंत टिकलेली, आत आणि बाहेर एकच असलेली प्रतिमा होती. म्हणून त्यांना ती प्रतिमा जपण्याचे ओझे नव्हते. कारण त्यांचे सगळेच जीवन या मूल्यांच्या आधारे होते. म्हणूनच त्यांना आपण कर्कश आवाजात ओरडून भाषण केल्याने समाज परिवर्तन घडते यावर विश्वास नव्हता; केवळ विधानसभेत आपल्या सहप्रतिनिधींवर आणि माध्यमावर प्रभाव टाकण्यासाठी विद्वत्ताप्रचुर भाषण करण्याची गरज त्यांना भासली नाही. याचा अर्थ ते साधेपणाने जगत होते म्हणजे सोपेपणाने जगत होते असे नाही. त्यांनी विधिमंडळातील कामकाज, राज्यातील विविध प्रश्न, याच्यावर सखोल अभ्यास केला होता. त्यासाठी त्यांचे अनेक तास खर्ची पडत होते आणि त्यांचे सगळे संदर्भ त्यांच्याकडे असायचे आणि अनेकदा ते मुखोद्गत असायचे. या सगळ्या गुणांमुळेच शेतकरी कामगार पक्षाचा ते चेहरा बनलेले. कारण ज्या मुल्यांवर शेतकरी कामगार पक्ष उभा राहिला, त्याचे जणू प्रतिबिंब गणपतरावांचे आयुष्य होते. येत्या पिढीला दंतकथा वाटेल असे त्यांचे जगणे होते, राहणीमान होते. त्यामुळे त्यांच्या जाण्याने एक आधीच संपुष्टात आलेला, साधेपणाच्या आणि कसोटीच्या बळावर लोकांत वावरण्याचा कालखंड त्यांच्यासोबत संपुष्टात आला आहे. मात्र त्यांचे हे धगधगते आदर्शवत आणि प्रेरणादायी जीवन अनेक पिढ्यांना प्रेरणा देत राहील. ज्याप्रमाणे ते सातत्याने कधीतरी क्रांतीची ठिणगी पेटेल या विश्वासाने काम करत राहिले ती ठिणगी पेटल्याशिवाय राहणार नाही. तशी क्रांतीची ठिणगी पेटवणे हीच त्यांच्यासाठी खरी श्रद्धांजली असेल. या महान कृषीवल परिवारातर्फे श्रद्धांजली!

- इब्राहीम अफगाण, मुख्य संपादक

श्रद्धांजली

आ. जयंत पाटील
सरचिटणीस, शेकाप

अभ्यासू, तत्वनिष्ठ नेता हरपला

शेतकरी कामगार पक्षाचे ज्येष्ठ नेते व विधीमंडळातील संयमी व आक्रमकपणे काम करणारे आमचे नेते गणपतराव देशमुख यांचे निधन झाले. गेले १५ दिवस ते मृत्यूशी झुंज देत होते. गेले तीन दिवस मी देखील त्या ठिकाणी होतो. त्यांच्यासाठी हजारो कार्यकर्ते त्यांचे आयुष्य वाढावे, यासाठी प्रार्थना करीत असल्याचे पाहून त्यांच्या कार्याचा अभिमान वाटला. गणपतराव देशमुख यांच्यासारखे एक अभ्यासू, तत्वनिष्ठ विशेषतः गरीबांशी बांधिलकी असलेला, आपल्या मतदारसंघात पणजोबांपासून नातवांपर्यंत मतं घेणारा महाराष्ट्रातील एकमेव नेता आहे. सर्वाधिक म्हणजेच तब्बल ११ वेळा एकाच पक्षाकडून निवडणूक जिंकणारे विक्रमवीर आमदार अशी गणपतराव देशमुख यांची ओळख आहे. सांगोला तालुक्यात त्यांनी शेती, सहकार, पाणी, स्त्री सक्षमता याबद्दल भरीव कामगिरी केली. अखेरपर्यंत शेतकरी कामगार पक्षाच्या वैचारिक बैठकीशी ते एकनिष्ठ राहिले.

आज जवळपास पाचव्या पिढीने त्यांना मतदान केले आहे. त्याचा सार्थ अभिमान शेतकरी कामगार पक्षाच्या सर्वच कार्यकर्त्यांना तसेच सांगोल्यातील मतदारालाही आहे. सांगोल्यातील नवी पिढी जेव्हा तयार होते, तेव्हा ते आबांसाहेबांना पहिलं मत देणार असल्याचे सांगतात. कारण सांगोल्याचं नंदनवन करण्याचे काम आबासाहेबांनी विधीमंडळातील आपल्या वक्तृत्वावर, कार्यपद्धतीवर, सरकारशी भांडून, त्यांच्यावर दबाव आणून केले आहे. त्याठिकाणी पाण्याची योजना राबविण्याची मोठी कामगिरी केली. त्यामुळे पंढरपूर ते सांगोल्यापर्यंत ४० किमीची पाईपलाईन गेली ४० वर्षे अहोरात्र सुरु आहे.

सांगोल्यात प्रामुख्याने १०० गावे आहेत. गणपतरावांनी राबविलेल्या योजनेमुळे आज सांगोल्यातील ९५ टक्के गावे नळाचे पाणी पित आहेत. याचे सर्व श्रेय गणपतराव यांना आहे. सांगोल्यात १० इंचापेक्षाही कमी पाऊस पडतो. अशा परिस्थितीत त्याच सांगोल्यात रोजगार हमी व फलोद्यान विभागामार्फत त्यांनी ज्या योजना राबविल्या, विशेषतः कृष्णा नदीचे पाणी किंवा सांगोल्यात टेंबुचे पाणी आणल्याशिवाय मरणार नाही, अशी त्यांची इच्छा होती, ते त्यांनी खरे करुन दाखविले. आज सांगोल्यात पाणी पुरविण्याचे काम त्यांनी केले, हे काम सांगालेकर व संपूर्ण महाराष्ट्र कधीही विसरणार नाही. सत्ता नसताना सातत्याने दोनवेळा ते मंत्री झाले. विधीमंडळात एकनिष्ठेने काम केले तर काय होऊ शकतं हे गणपतरावांनी दाखविले आहे.

गणपतरावांच्या जाण्याने विधीमंडळाच्या कामकाजात निर्माण झालेली पोकळी कधीही न भरुन निघणारी आहे. नवी तरुण आमदार तसेच आमच्या सारख्या आमदारांनी त्यांचा आदर्श ठेवला आहे. विधीमंडळात कधीही गदारोळ झाला आणि गणपतराव देशमुख उभे राहिले तर दोन्ही बाजुचे सदस्य खाली बसून आबा काय बोलतात, हे शांतपणे ऐकून त्यांचे धोरण काय आहे, हे समजून मगच आपले धोरण ठरवून काम करीत असल्याचे आम्ही अनेकदा पाहिले आहे.

गणपतरावांनी आमच्यासारखे हजारो कार्यकर्ते घडविले. त्यांच्यामुळे महाराष्ट्रात हजारो कार्यकर्ते आज एकनिष्ठेने काम करीत आहेत. आता राजकारण बदलले आहे, या बदललेल्या राजकारणात आज पाच पिढ्या त्यांना भरघोस मतांनी निवडून देत आहेत, ही गणपतरावांच्या कार्याची पोचपावती आहे, त्यांच्या निधनाने राज्यातील शेतकरी चळवळीची मोठी हानी झाली आहे.

अंतरंग

रायगडशी नाळ जुळलेला लोकनेता

शेकापचा वैचारिक आधारस्तंभ निखळला!

आयुर्वेदिक
खो-गो®
60 YEARS OF TRUST
कफ-पिल्स
खोकल्यावर अत्यंत गुणकारी गोळया
Trial Pack ₹10/-
KHO-GO खो-गो COUGH PILLS 100 PILLS HERBAL CURE FOR THROAT
कोरडा खोकला
घशातील खवखव
घसा दुखणे
ह्यावर गुणकारी
सर्व केमिस्टमध्ये उपलब्ध
कफ सुटून घशाला त्वरीत आराम मिळतो.
TRADE MARK
अहिल्या आयुर्वेदिक औषधालय, मुंबई ६३.
HelpLine No:+91 8108130009 • www.khogo.in

भावपूर्ण श्रद्धांजली

गणपतराव देशमुख

माजी मंत्री, शेकाप ज्येष्ठ नेते

शोकाकूल - शेतकरी कामगार पक्ष

"वैद्यकीय क्षेत्रात नोकरीची सुवर्णसंधी"
अलिबाग -पनवेल प्रवेश सुरु
भारतातील अग्रगण्य पॅरामेडीकल संस्था
DPMI
इंटर्नशिप व १००% नोकरी सहाय्यता
पॅरामेडिकल कोर्सेस
पात्रता: १० वी, १२वी पास / B.Sc. शिकत असलेले विद्यार्थी
UGC Degree / गव्हर्नमेंट डिप्लोमा कोर्सेस
• मेडिकल लॅबोरेटरी टेक्नॉलॉजी
• रेडियोलॉजी टेक्नॉलॉजी
• ऑपरेशन थिएटर टेक्नॉलॉजी
• ऑप्थॉल्मिक / ऑप्टोमेट्री टेक्नॉलॉजी
• जनरल ड्यूटी, नर्सिंग असिस्टेंट
• फिजिओथेरपी
• डेंटल टेक्नॉलॉजीस्ट
• डायलिसिस टेक्नॉलॉजी
• भारत सरकारचे मान्यताप्राप्त कोर्सेस • नोकरी करत असलेल्यांसाठी विकेंड बॅचेस
• हॉस्पिटलस्, डायग्नॉस्टीक सेंटर्स तसेच नर्सिंग होम मधील स्टाफसाठी शॉर्ट टर्म कोर्सेस
" सेवा, सन्मान आणि रोजगार "
Affiliated & Recognised by
ब्रँच: ऑफिस २-३,यशोगंगा,सदाशिव पेठ,टिळक रोड,पनवेल,नवी मुंबई - ४१० २०६
ठोसर कॉम्प्लेक्स, दुसरा मजला, एल आय सी ऑफीसच्या वर्ती, बस डेपोजवळ,अलिबाग
फोन: ०२२-२७४६७७९५ /९३२३१५४६६२/ ९६१९७३९८८०

आबासाहेबांच्या अंत्ययात्रेला जनसागर

सांगोल्यात उत्स्फूर्त बंद, मान्यवरांची उपस्थिती

। सांगोला । नाविद पठाण ।

ज्येष्ठ नेते गणपतराव देशमुख यांच्या पार्थिवाला सूतगिरणीच्या प्रांगणात त्यांचे चिरंजीव पोपट देशमुख यांच्या हस्ते आबासाहेबांच्या पार्थिवाला अग्नी देण्यात आला. यावेळी त्यांच्या पत्नी रतनबाई, मुलगा चंद्रकांत देशमुख, मुलगी शोभा, नातू डॉ. बाबासाहेब देशमुख, डॉ. अनिकेत देशमुख व कुटुंबातील इतर सदस्य उपस्थित होते.

त्यापूर्वी सांगोला शहरातील त्यांच्या निवासस्थानी त्यांचे अंतिम दर्शन घेण्यासाठी मोठी गर्दी जमली होती तर दुसऱ्या बाजूला तालुक्यातील सर्वच गावांमध्ये शांतता पसरलेली दिसून आली. शेतकरी, कष्टकरी, मजूर आणि कामगारांचा संघर्ष योद्धा आज अखेरच्या प्रवासाला गेले असल्याच्या भावना उपस्थित जनसमुदायाने व्यक्त केल्या. गेल्या पन्नास वर्षांपेक्षाही अधिक कालखंड त्यांनी दुष्काळी भागासाठी संघर्ष केला. त्यांना अखेरचा निरोप देण्यासाठी सांगोला तालुक्यातीलच नव्हे तर सोलापूर जिल्ह्यातील आणि सोलापूर जिल्ह्यालगत असणाऱ्या इतर जिल्ह्यातूनही मोठ्या संख्येने लोक उपस्थित होते.

गणपतराव देशमुख यांना अखेरचा निरोप देण्यासाठी पालकमंत्री ना. दत्तात्रय भरणे, माजी उपमुख्यमंत्री विजयसिंह मोहिते- पाटील, आ. शहाजीबापू पाटील, शेकापचे सरचिटणीस आ.जयंत पाटील, आ. रणजितसिंह मोहिते- पाटील, आ. गोपीचंद पडळकर, आ. बबनराव शिंदे, आ. समाधान अवताडे, आ. प्रशांत परिचारक, आ. सुमन पाटील, आ. अनिल बाबर, माजी मंत्री आण्णासाहेब डांगे, माजी खा. राजू शेट्टी, आ. अनिल बाबर, माजी मंत्री लक्ष्मण ढोबळे, भाजप जिल्हाध्यक्ष श्रीकांत देशमुख, माजी मंत्री व आमदार महादेव जानकर, माजी मंत्री राम शिंदे, सांगलीचे महापौर दिग्विजय सूर्यवंशी, मा. आ. दीपक साळुंखे- पाटील, प्रकाश शेंडगे, राजन पाटील, रामहरी रूपनर, नगराध्यक्षा राणी माने, भाजप तालुकाध्यक्ष चेतनसिंह केदार, सभापती राणी कोळवले, पृथ्वीराज चव्हाण, भाजप किसान सेलचे शशिकांत देशमुख, कल्याणराव काळे, शिवाजी गायकवाड, बाबूराव गायकवाड, तानाजी पाटील, रफिक नदाफ, प्रा. नानासाहेब लिगडे, मारुती बनकर, डॉ. प्रभाकर माळी, भाऊसाहेब रूपनर, अप्सरा ठोकळे, भरत शेळके, आनंदा माने, वैभव नायकवडी, धैर्यशील मोहिते-पाटील, माजी मंत्री अण्णासाहेब डांगे, जिल्हाधिकारी मिलिंद शंभरकर, पोलीस अधीक्षक ग्रामीण तेजस्वी सातपुते यांच्यासह जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद सदस्य, अधिकारी, पदाधिकारी, पंचायत समितीचे सदस्य विविध गावचे सरपंच व कार्यकर्ते तसेच राजकीय, सामजिक, शिक्षण ,सहकार क्षेत्रातील लोक उपस्थित होते.

आबासाहेबांची अंत्ययात्रा निघणाऱ्या रस्त्यावर सर्वत्र रांगोळी व फुलांची उधळण करण्यात आली होती. रस्त्याच्या दुतर्फा नागरिकांची मोठी गर्दी होती. आबासाहेबांच्या अंत्यसंस्काराच्या अगोदर पार्थिवावरील तिरंगा पालकमंत्री व जिल्हाधिकारी यांच्या हस्ते आबासाहेबांच्या पत्नी रतनबाई यांच्याकडे सुपूर्द करण्यात आला.

> साधी राहणी आणि उच्च विचारसरणी असणारे, सध्याच्या राजकारणातही निस्पृह आणि निर्मळ राहता येते याचा आदर्श वस्तुपाठ म्हणजेच आबासाहेब. राजकारण आणि सामाजिक कार्य याच्याही पलीकडे जाऊन कष्टकरी, शेतकरी यांच्यासाठी झटणाऱ्या आबासाहेबांना अखेरचा लाल सलाम.
> – चित्रा पाटील, जि.प.सदस्या

> ज्येष्ठ नेते गणपतराव देशमुख यांच्या निधनाने चार पिढ्यांतील सर्वसामान्य नागरिकांशी नाळ जोडलेला आदर्श लोकप्रतिनिधी आणि एक ज्येष्ठ मार्गदर्शक काळाच्या पडद्याआड गेला आहे.
> – छगन भुजबळ, अन्न,नागरी पुरवठा मंत्री

> मुल्याधिष्ट राजकारण करणारा आदर्श लोकप्रतिनिधी अशीच गणपतराव देशमुख यांची प्रतिमा होती. ती अखेरपर्यंत त्यांनी जोपासली. दुष्काळग्रस्त भागातील जनतेच्या हितासाठी ते आयुष्यभर झटले. एक उत्तम मार्गदर्शक महाराष्ट्राने गमावला आहे.
> – अजित पवार,उपमुख्यमंत्री

इन्स्टाग्राम क्लिक

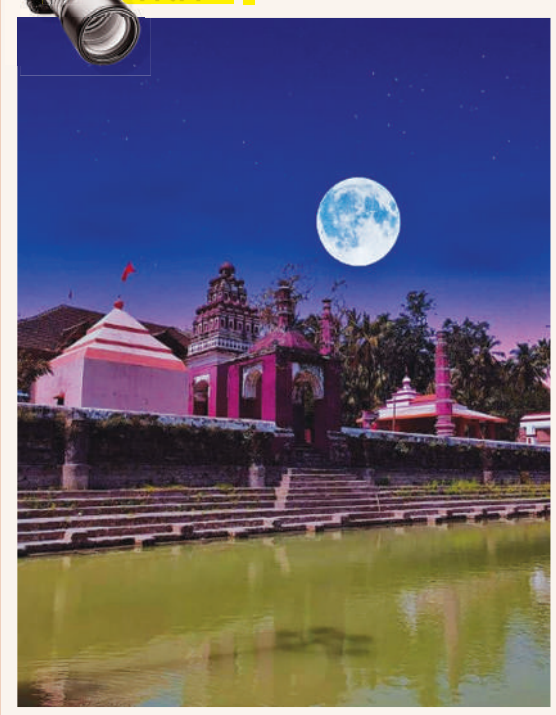

रामेश्वर मंदिर - चौल येथील सुंदर दृश्य (आम्ही अलिबागकर)

भाटिया हॉस्पिटलमध्ये विश्वस्तांविरोधात आक्रोश आंदोलन

। मुंबई । प्रतिनिधी ।

सर्वसामान्यांनाउद्ध्वस्तकरणारी कोरोनाची दुसरी लाट आटोक्यात आली असतानाच मुंबईतील भाटिया हॉस्पिटलमध्ये विश्वस्तांच्या मनमानी कारभाराविरोधात कामगारांनी आक्रोश आंदोलन करुन संताप व्यक्त केला.

भाटिया हॉस्पिटलला ८२ वर्षे पूर्ण झाली असून, विश्वस्तांच्या तीन पिढ्यांनी पूर्ण सहकार्य केले असतानाच आता विश्वस्तांच्या परदेशातून शिकून आलेल्या चौथ्या पिढीने हॉस्पिटलचे काही विभाग कंत्राटी पद्धतीवर सुरु करण्याचा घाट घातला असून, २५ ते ३० वर्षे काम करणाऱ्या कायमस्वरुपी कर्मचाऱ्यांना घरी बसविण्याचे षडयंत्र आखले असल्याचा आरोप भाटिया जनरल हॉस्पिटल एम्प्लॉईज युनियनचे सरचिटणीस दिलीप जगताप यांनी केला आहे. याविरुद्ध त्यांनी हॉस्पिटलमध्ये कामगारांसह काळ्या फिती लावून विश्वस्तांच्या एककल्ली मनमानी कारभाराविरोधात आंदोलन केले. हॉस्पिटल आर्थिकदृष्ट्या फायदेशीर असताना सुद्धा फार्मसी विभाग कंत्राटी पद्धतीवर देऊन कायम कामगारांना जबरदस्तीने सेवानिवृत्त करुन त्या जागी दहा हजार वेतनावरती कंत्राटी कामगारांनी भरती करणार असल्याचे देवांशी मेहता व राहुल ठाकरसी यांनी ठरविल्याचे कळते.

हळूहळू इतर विभागातसुद्धा याच पद्धतीने मनमानी कारभार करुन कायमस्वरुपी कामगारांना देशोधडीला लावण्याचा प्रकार करीत असल्याची भीती युनियन कमिटी अध्यक्ष मदन पार्टे व संदीप पाटील यांनी व्यक्त केली. तसेच विश्वस्त देवांशी मेहता या दुबईस्थित असून, तेथूनच व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंगद्वारे इतर विश्वस्तांशी संपर्क करीत असतात. या सर्व प्रकाराविरुद्ध भाटीया एम्प्लॉईज युनियनचे अध्यक्ष आणि आमदार भाई जगताप यांनी विश्वस्तांना निर्वाणीचा इशारा दिला असून, विश्वस्तांच्या या मनमानी कारभाराविरोधात औद्योगिक न्यायालयात दाद मागत असल्याचे त्यांनी सांगितले. यावेळी एसटी काँग्रेस कामगार युनियनचे सरचिटणीस श्रीरंग बरगे, महासंघाचे प्रसिद्धी प्रमुख प्रवीण मंत्री, संघटक सचिव सुरेश कुन्हे, भाजीपाला समितीचे अध्यक्ष विनायक घागडे उपस्थित होते.

अभीष्टचिंतन ज्येष्ठ नागरिकांचे

१ ऑगस्ट

१) श्री. देहू विष्णु खेत्री
०१-०८-१९३८
विद्यानगर-अलिबाग

२) श्री. दिनानाथ गोविंद राऊत
०१-०८-१९३१
मापगाव, अलिबाग

३) श्री. महादेव रामा भगत
०१-०८-१९४०
बामनगाव-अलिबाग

४) श्री.गजानन धर्मा मढवी
०१-०८-१९५०
चेंढरे-अलिबाग

५) श्री. शरद पांडुरंग मयेकर
०१-०८-१९४९
कुरुळ-अलिबाग

६) श्री. अशोक नथू काकडे
०१-०८-१९५६
पिंपळभाट-अलिबाग

नवी मुंबईला अविरत पाणी पुरवठा

नगर नियोजनातील सिडकोचा नवा अध्याय

। नवी मुंबई । प्रतिनिधी ।

नवी मुंबईला पाणी पुरवठा करण्याचे आव्हान झपाट्याने शहरीकरण होण्याच्या या युगात शहरांच्या सीमा दिवसेंदिवस विस्तारत असून शहरांतील लोकसंख्या वेगाने वाढत आहेत. एकीकडे वाढती लोकसंख्या व दुसरीकडे घटणारे जलस्रोत, असे व्यस्त प्रमाण असल्याने वाढत्या लोकसंख्येला पुरेसा पाणी पुरवठा करण्याचे मोठे आव्हान निर्माण झाले आहे. नवी मुंबईही त्यास अपवाद नाही. सर्व पायाभूत सोयी सुविधांनी परिपूर्ण असणाऱ्या या आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या शहरास राज्यातील तसेच देशातील नागरिक वास्तव्यासाठी नेहमीच प्राधान्य देत आले आहेत. यामुळे नवी मुंबई क्षेत्राची लोकसंख्याही दिवसेंदिवस वाढत आहे. नवी मुंबई क्षेत्रातील नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्र वगळता, पनवेल महानगरपालिका आणि सिडको अधिकार क्षेत्रातील नोड व गावांना पाणी पुरवठा करण्याची जबाबदारी सिडकोवर आहे.

नवी मुंबईची वाढती लोकसंख्या आणि नवी मुंबईमध्ये साकार होत असलेल्या महत्त्वाकांक्षी विकास प्रकल्पांमुळे, नवी मुंबई क्षेत्रात पाण्याची मागणी कैक पटींनी वाढणार आहे. पाण्याची वर्तमानातील तसेच भविष्यातील वाढती मागणी पूर्ण करण्यासाठी सिडकोकडून पाणी पुरवठ्याच्या विविध योजना राबविण्यात येत आहेत.

याकरिता उपलब्ध पाण्याचे काटेकोर नियोजन, जलस्रोतांचा पूर्ण क्षमतेने वापर आणि नवीन जलस्रोतांची निर्मिती, ही त्रिसूत्री निश्चित करण्यात आली आहे. दक्षिण नवी मुंबईतील पनवेल आणि उरण तालुक्यांतील लोकसंख्या २० लाखांपर्यंत आहे. दक्षिण नवी मुंबईतील खारघर, तळोजा, नवीन रोडपाली, कामोठे, कळंबोली, उलवे आणि द्रोणागिरी या नोडमध्ये सिडकोची महागृहनिर्माण योजना तसेच विविध महत्त्वाचे प्रकल्प साकारण्यात येत आहेत. या भागातील निवासी क्षेत्रांची पाण्याची मागणी दिवसेंदिवस वाढत आहे. तसेच नवी मुंबईची वाढती लोकसंख्या आणि सिडकोतर्फे साकारण्यात येत असलेले नवी मुंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, महागृहनिर्माण योजना आणि नवी मुंबई विमानतळ प्रभाव अधिसूचित क्षेत्र (नैना) या प्रकल्पांमुळे सन २०५० पर्यंत नवी मुंबई क्षेत्रातील पाण्याची अंतिम मागणी १२७५ दशलक्ष लीटर प्रति दिन (एमएलडी) पर्यंत असणार आहे. पाण्याची ही वाढीव मागणी पूर्ण करण्यासाठी, अस्तित्वात असलेल्या जलस्रोतांचा पूर्ण क्षमतेने वापर करणे व नवीन जलस्रोतांचे नियोजन करणे, अशी आखणी सिडकोने केली आहे.

कमलप्रीत कौरची दमदार कामगिरी

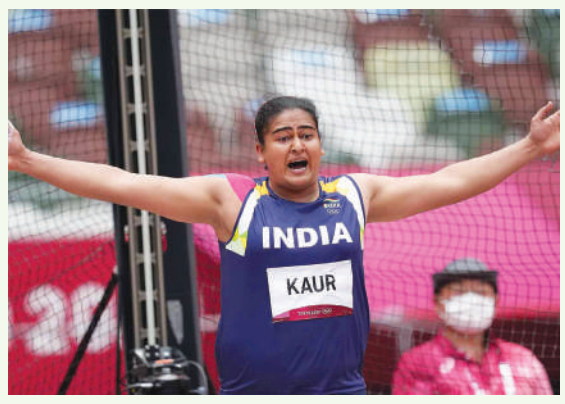

हॅशटॅग कमलप्रीत कौर, टोक्यो ऑल्मपिक्स झाले ट्रेंड

वर्षा मेहता

। अलिबाग ।

टीम इंडियाच्या कमलप्रीत कौरने ६४ मीटर थ्रोसह टोकियो २०२० मध्ये महिलांच्या अंतिम फेरीसाठी पात्रता मिळवली. कमलप्रीतने, ६४ मीटर थ्रोसह, ३१ इतरांपैकी फक्त दुसरी अॅथलीट होती जीने स्वयंचलित पात्रतेद्वारे अंतिम फेरीसाठीपात्रता मिळवली. प्रत्येक डिस्क फेकणाऱ्याने तीन प्रयत्न केले, ज्यांनी गट अ आणि ब मध्ये ६४ मीटर किंवा सर्वोत्तम १२ फेकले ते अंतिम फेरीसाठी पात्र ठरले.

कमलप्रीतच्या मॉन्स्टर थ्रो चा व्हिडिओ ज्याने तिला अंतिम फेरीत पात्र होण्यास मदत केली तो ट्विटरवर मोठ्या प्रमाणावर व्हायरल झाला. कमलप्रीत सोमवारी टोकियो ऑलिम्पिकमधील महिला डिस्कस थ्रो स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत उतरेल. तिला ऑलिम्पिकमध्ये अॅथलेटिक्समध्ये पदक जिंकणारी पहिली भारतीय महिला बनण्याची संधी आहे. ट्विटरवर तिच्यावर कौतुकाचा वर्षाव झाला. सर्व क्षेत्रातील लोकांनी तिचे अभिनंदन केले. त्यामुळे सर्वत्र तिचीच चर्चा होती व हॅशटॅग कमलप्रीत कौर, टोक्यो ऑल्मपिक्स ट्रेंड झाले.

SOCIAL MEDIA पडसाद

क्लासिफाईड
जाहिरात छोटी, उपयुक्तता मोठी

Work from home 7559374031.

शुभमुहूर्त विवाह मंडळ अलिबाग शाखेत सर्वजातीय वधूवरांची नावनोंदणी सुरू. ४२ शाखा वेबसाईट. नोंदणीसाठी - ९३७०५१७९४९, ९२२६७६६१२९

अलिबाग जवळ दिड - दोन गुंठे जागा. नागाव बीचजवळ २½ गुंठे जागा, श्रीबाग अलिबाग येथे बंगला विकणे आहे. ९२२६७६६१२९, ९३७०५१७९४९

प्रथम पुर्नविवाह सर्वजातीय आंतरजातीय वेबसाईटसह स्थळांसाठी रोहा- गणेश महाकाळ- ८८८८९३५७७५

पिकअप टेम्पोवर अनुभवी दोन ड्रायव्हर, आणि चार लेबर आवश्यक आहेत. नंबर ८००७८९३२३२

दिशा लॅब अलिबागमध्ये काम करण्यासाठी फुल टाईम मावशी व बॉय हवेत. संपर्क लॅब- ८४११९५३३७४.

अलिबागमध्ये एस.टी. स्टॅन्डपासून ४ मिनिटांच्या अंतरावर 1BHK फर्निचरसह विकणे आहे. संपर्क - ९९२१५५३७७३

कुकूचकू पोल्ट्री फार्म प्रा.लि.ला., पाबळ, पेण येथे चिकन प्रोसेसिंग प्लॅन्ट करीता LMV-TR परवानाधारक ड्रायव्हर पाहिजेत. जागा २, पगार १८,०००, २२,००० संपर्क:- श्रेयस पाथरे- ०७७९८८९६४६

श्री सिद्धीविनायक ज्योतिष सर्व समस्यांचे शिघ्र निवारण, मंगलदोष, व्यापार, वृद्धी प्रेम, समस्या गृहक्लेश, अलिबाग.९९६०४५६९८६,८८०६४७९१७३

भुंड्या पुलाजवळ नदीलगत २४ गुंठे जागा विकणे आहे. संपर्क:-९०२८००३६१३/९५२७३९५११५

तरणखोप येथील २० गुंठे जागा विकणे आहे. संपर्क:- ९०२८००३६१३/९५२७३९५११५

पाहिजेत- हॉस्पिटलसाठी स्टाफ नर्स 'जन्नावार हॉस्पिटल' बाय-पास रोड, चेंढरे, अलिबाग, संपर्क- ९४२३८९०३१०, ७७९८०३४५०९

बागकाम, वाडी, बंगले, घरे, ऑफीस या ठिकाणाची साफसफाई तसेच गवत कापणीची कामे घेतली जातील. ७०६६१३८३६८

जाहिरातीसाठी संपर्क
☎ (०२१४१) २२२२९०/ २२२७६१

चंद्रकांत भगत यांचे निधन

। अलिबाग । वार्ताहर ।

शिरवली गावचे सामाजिक कार्यकर्ते कलरकेम, धाटाव-रोहा येथील निवृत्त कुशल कामगार चंद्रकांत भगत यांचे ३० जुलै रोजी वयाच्या ७५ व्या वर्षी पनवेल येथे आकस्मित निधन झाले. शिरवली- मानकुळेच्या नाक्यावरील हे एक हसरे व्यक्तिमत्त्व गावच्या प्रवेशद्वारावर सर्वांचे स्वागत करायचे. सर्वांच्या सुख दुःखात ते नेहमी धाऊन जात त्याच्या अचानक काळाच्या पडद्याआड गेल्याने याचे तिव्र दुःख तर भगत कुटूंबीयांना आहे त्यांच्या पश्चात त्यांचे दोन सुशील व शैलेंद्र, सुना लक्ष्मी व सारिका तसेच कन्या शर्मिला नातवंडे असा परिवार आहे. त्यांचे उत्तरकार्य पनवेल येथे त्यांचे पुत्र शैलेंद्र भगत यांच्या निवासस्थानी मंगळवार दि. १० ऑगस्ट रोजी होणार आहेत.

सुवर्णपदकाचं स्वप्न भंगले

सिंधूचा पराभव

। नवी दिल्ली । वृत्तसंस्था ।

टोक्यो ऑलिम्पिकमध्ये सुवर्णपदकाच्या दिशेने वाटचाल करणाऱ्या बॅडमिंटनपटू पी. व्ही. सिंधूचा प्रवास सेमीफायनलमध्ये संपुष्टात आला आहे. चीनी तैपेईच्या ताई जू यिंगकडून सिंधूला १८-२१, १२-२१ अशा सरळ सेटमध्ये मात पत्करावी लागली. यिंगने दिमाखात अंतिम फेरीत प्रवेश नोंदवला आहे. ताय जू यिंग ही विश्वातील अग्रगण्य बॅडमिंटनपटू आहे. या सामन्यापूर्वी सिंधूविरुद्ध तिची आकडेवारी १३-५ अशी होती.

रिओ ऑलिम्पिकची रौप्यपदक विजेती पी. व्ही. सिंधू उपांत्य फेरीत कठीण आव्हान सादर करू शकली

नाही. पहिल्या गेममध्ये ती चांगली प्रतिकार करत होती. पण दुसऱ्या गेममध्ये ताई जू यिंग तिच्यावर वरचढ ठरली. कांस्यपदकाच्या लढतीत ती बिंगजाओसमोर खेळणार आहे. याआधी सिंधूने टोक्यो ऑलिम्पिकमध्ये एकही सेट गमावला नव्हता. मात्र या सामन्यात यिंगने तिचा प्रवास थांबवला.

कृषीवलच्या वाचकांना आवाहन

अन्नदान हे श्रेष्ठ दान आहे. आपला वाढदिवस, लग्नाचा वाढदिवस तसेच आपल्या नातेवाईक-मित्रांच्या स्मृतिदीनी आपण समाजातील तळागाळातील लोकांना अन्नदान करावे असे आवाहन कृषीवल आपणाला करीत आहे. अलिबाग येथील श्री कच्छी जैन भवन चॅरिटेबल ट्रस्टच्या वतीने अन्नदानासाठी एक अभिनव योजना आखली आहे. जिल्हा रुग्णालयात दुर्गम भागातील राहणारे आदिवासी, मोलमजुरी करणारे, गोर-गरीब रुग्ण विविध उपचारांसाठी येथे येत असतात. ज्यांच्याकडे येण्या-जाण्याचे देखील पुरेसे पैसे नसतात आणि यात घरातला कमवता पुरुष जर आजारी असेल तर या लोकांची मोठी आर्थिक कुचंबणा होत असते. यासाठी या ट्रस्टच्या वतीने जिल्हा रुग्णालयात दाखल असलेल्या रुग्णांच्या एका नातेवाईकाला जेवणाची सोय करण्यात आली आहे. जिल्हा रुग्णालयात फक्त रुग्णांसाठी जेवणाची सरकारी सोय असते, त्यांच्या सोबत रुग्णालयात राहणाऱ्या नातेवाईकांना जेवण मिळत नाही. अशा परिस्थितीत रुग्णाच्या नातेवाईकाला फार कठीण परिस्थितीला तोंड देऊन पोटाची खळगी भरावी लागते किंबहुना काही वेळेला उपासमारीचीही वेळ त्यांच्यावर ओढावते. त्यांच्या या अडीअडचणी लक्षात घेऊन श्री कच्छी जैन भवनने असाह्य रुग्णाच्या एका नातेवाईकाला एक वेळचे पूर्ण जेवण देण्यास सुरुवात केली आहे. या योजनेत दररोज किमान ७०/८० लोक जेवत असतात. या जेवणाचा खर्च प्रति दिवस रु. ३००० असून ही देणगी देणाऱ्याचा फोटो कृषीवलमध्ये छापला जाईल. तरी जास्तीत जास्त लोकांनी अन्नदान सेवेचा लाभ घेऊन या सामाजिक उपक्रमात सहभागी व्हावे असे आवाहन कृषीवल करीत आहे.

संपर्क- ८०५५३२५६७८ (बीपीन राठवा)
९२२६०५५१५५ (अमित शहानंद)

मुख्य संपादक, कृषीवल

स्व.श्री देवचंद मोतीराम मेहता, स्मरणार्थ, पाली - अलिबाग

'कृषीवल' वसा सामाजिक बांधिलकीचा

पूरग्रस्त बांधवांसाठी
एक हात मदतीचा...

देशात कोठेही आपत्ती ओढवली तर, सढळ हाताने मदत करणाऱ्या रायगड व रत्नागिरी जिल्ह्यांना आज मदतीची गरज आहे. रायगड जिल्ह्यातील महाड येथे आलेल्या महापुराने अनेकांचा संसारच उद्ध्वस्त नाही केला, तर अनेकांना आपला जीव गमवावा लागला आहे. आपले लोक अस्मानी संकटात सापडले आहेत. तेथील लोकांना आज मदतीची गरज आहे. त्यांना मदत करणे आपले कर्तव्य आहे. दोन्ही जिल्ह्यांत शेतीचे, घरांचे तसेच जनावरांचे, प्रापंचिक साहित्याचे नुकसान झाले आहे. त्यामुळे पुढे या, कृषीवलच्या जोडीने सामाजिक बांधिलकीचा वसा घ्या अन् पूरग्रस्तांना मदत करा. तुमच्या मदतीची दखल कृषीवल नक्कीच घेईल. तसेच पारदर्शक व्यवहारासह तुमची मदत थेट पूरग्रस्तांपर्यंत पोहोचेल. याशिवाय तुमचे छायाचित्र वृत्तपत्रात प्रसिद्धही करण्यात येईल. चला तर मग कृषीवलच्या या सामाजिक उपक्रमात सहभागी होऊ या आणि पूरग्रस्तांना आधार देऊ या.

आपण दिलेली अनमोल मदत आम्ही तात्काळ पूरग्रस्तांपर्यंत पोहोचवू.
आपण काय देऊ शकता?
जीवनावश्यक वस्तू, कपडे, अन्नधान्य, आर्थिक स्वरुपाची मदत

संपर्क : कृषीवल कार्यालय, अलिबाग
माधवी सावंत : ९८२३२५१८००
भारत रांजणकर : ९२२६१५२४८९
भैरवी पाटील : ९१७५७०८९०६
हर्षा नाईक : ८३८००५५८३९
दर्शना पाटील : ८९७५९८९०१०
सुरेंद्र वेळे : ८३८००५५९९८

रायगडशी नाळ जुळलेला लोकनेता

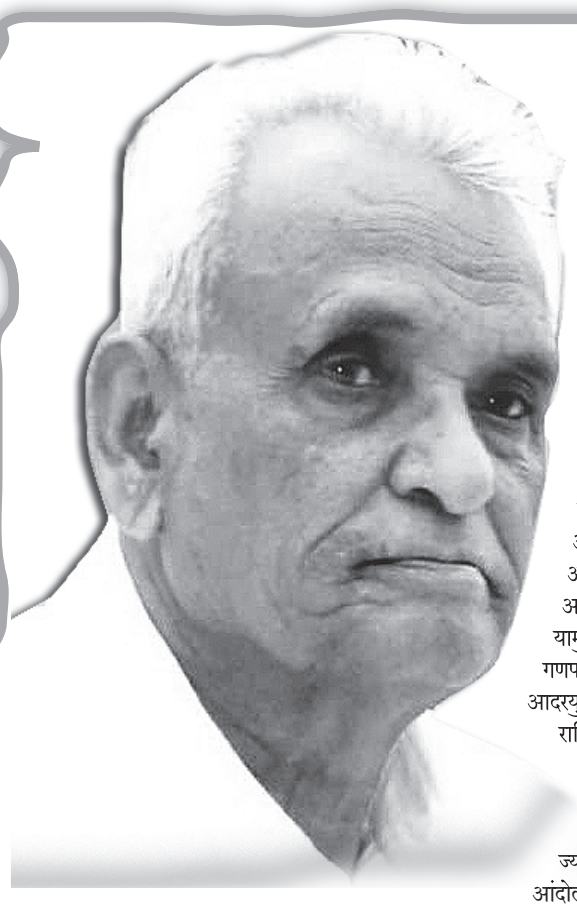

ज्येष्ठ नेते गणपतराव देशमुख आणि रायगडचे नातं अतुटचं आहे. शेकापचे ज्येष्ठ नेते म्हणून त्यांनी महाराष्ट्रात प्रभाव पाडला. त्यांच्या या साध्या राहणीने रायगडसहित राज्यातील शेकडो कार्यकर्त्यांमध्ये त्यांच्याविषयी नेहमीच आपुलकी वाटत आलेली आहे. साधी राहणी आणि उच्च विचारसरणी यामुळे सर्वसामान्यांमध्येही गणपतरावांविषयी नेहमीच आदरयुक्त भावना निर्माण होत राहिली.

रायगड हा शेकापचा बालेकिल्ला. मुंबईला समिप असल्याने शेकापतर्फे ज्या ज्यावेळी राज्यस्तरावरील आंदोलने केली जात असत त्यावेळी रायगडमधून मनुष्यबळासह कार्यकर्त्यांच्या जेवणाचीही सोय केली जात असतं.त्यामुळे रायगडच्या भूमीशी राज्यातील शेकाप नेत्यांची नाळ जुळली होती. त्यातूनच मग ज्या ज्यावेळी रायगडात शेकापतर्फे जनहितासाठी आंदोलने होत असतं त्यावेळी प्रा.एन.डी.पाटील, गणपतराव देशमुख यांच्यासारखी ज्येष्ठ मंडळी रायगडात येऊन येथील आंदोलनात हिरीरीने सहभागी होत असतं.

अतुल गुळवणी

सन १९९९ मध्ये राज्यात मोठे सत्तांतर झाले. शिवसेना, भाजप युतीची सत्ता जाऊन राज्यात काँग्रेस, राष्ट्रवादी काँग्रेस आघाडीचे सरकार सत्तेवर आले. त्या सरकारला शेकापसहित डाव्या आघाडीने पाठिंबा दिला होता. त्यामुळे तत्कालीन विलासराव देशमुख आणि छगन भुजबळ यांच्या नेतृत्वाखालील सरकारात शेकापचे गणपतराव देशमुख हे कॅबिनेट तर मोहन पाटील आणि मीनाक्षी पाटील हे राज्यमंत्री म्हणून कार्यरत होते. रायगडचे पालकमंत्री म्हणून गणपतराव देशमुख यांची नियुक्ती करण्यात आली होती. पालकमंत्री म्हणून ते प्रथम रायगडात आले तेव्हा मांडवा जेट्टीवर शेकापतर्फे वाजतगाजत त्यांचे स्वागत करण्यात आले. पांढरी पॅन्ट,पांढरा फूल हाताचा शर्ट आणि त्यावर करड्या रंगाचा कोट अशा साध्याच पेहराव्यात आलेल्या गणपतरावांनी पालकमंत्री म्हणून रायगडातील अनेक प्रश्न सोडविण्याचा कसोशीने प्रयत्न केला. रायगडातील सर्वच पक्षांचे नेते हे आक्रमक म्हणून ओळखले जातात. त्यामुळे त्या आक्रमक नेत्यांना हाताळण्याची कसरत गणपतराव अगदी लिलया पार पाडत असतं. त्यांच्या कार्यपद्धतीचे वैशिष्ट्य म्हणजे ते कोणतही निर्णय बैठकीतच चर्चा करुन घेत असतं. अनेकदा प्रशासकीय अधिकारी, कर्मचाऱ्यांवर लोकप्रतिनिधी आरोप, प्रत्यारोप करु लागले तर पालकमंत्री म्हणून ते हस्तक्षेप करीत आणि प्रकरण शांततेते हाताळत असतं. यामुळे लोकप्रतिनिधी आणि प्रशासन यांच्यात समन्मवय साधला जाई. लोकप्रतिनिधी आणि प्रशासन ही विकासाची दोन चाके आहेत. ती नीट चालली पाहिजेत अशीच त्यांची भूमिका असे. मंत्रालयातही त्यांचे कार्यालय सर्वासामान्यांसाठी खुले असायचे. विधानभवन परिसरातील त्यांना दिलेला सरकारी बंगलाही सर्वासामान्यांसाठी खुलाच असायचा. त्यात गणपतराव कमीच रहायचे अन्य सर्वसामान्य मंडळींचे वास्तव्य जास्त असायचे. या त्यांच्या साध्या राहणीचा प्रभाव नेहमीच सर्वत्र पडत राहिला.

विलासराव देशमुख यांच्या कार्यकाळात गणपतराव देशमुख यांच्याकडे रोहयोसह पणन हे महत्वाचे खाते होते. त्यावेळी नेहमीप्रमाणे कांद्याच्या दरात मोठी चढउतार होती. कांदा उत्पादकांना दर मिळेनासा झाला होता. अशावेळी गणपतराव देशमुख यांनी तत्कालीन मुख्यमंत्री विलासराव देशमुख यांच्या नेतृत्वाखाली दिल्ली वारी करुन केंद्राकडे भूमिका मांडली होती.त्यात शेतकऱ्यांना चांगला भाव मिळावा अशीच त्यांची भूमिका होती.

रायगडातील जि.प. अध्यक्षपदाच्या निवडणुकीचे पडसाद सन २००२ मध्ये राज्याच्या राजकारणात उमटले होते. राष्ट्रवादी काँग्रेसने शेकापची साथ सोडून शिवसेनेशी युती केली होती. त्यामुळे शेकापने राज्यातील विलासराव देशमुख सरकारचा पाठिंबा काढून घेतल्याने सरकार अल्पमतात आले. शेकापच्या तिन्ही मंत्र्यांनी राजीनामे दिले. त्याचवेळी राष्ट्रवादी आणि काँग्रेसचेही काही आमदार फुटल्याने विलासराव देशमुख यांना राजीनामा द्यावा लागला. राजीनामा दिल्यावर गणपतराव देशमुख, मीनाक्षी पाटील आणि मोहन पाटील यांनी त्याच दिवशी सरकारी वाहने आणि बंगल्याचा ताबा सरकारकडे सोपवून दिला होता. पुढे विलासरावांच्या जागी काँग्रेसने सुशीलकुमार शिंदे यांना मुख्यमंत्री तर राष्ट्रवादीने विजयसिंह मोहिते पाटील यांना उपमुख्यमंत्री बनविले. या सरकारात शेकाप सहभागी झाला नाही, मात्र शिंदे सरकारला बाहेरुन पाठिंबा देण्यात आला. गणपतराव देशमुख यांचा हाच साधेपणा सर्वांनाच नेहमीच प्रभावीत करीत राहिला.पत्रकार म्हणून त्यांच्या कार्यक्रमांना, पत्रकार परिषदांना उपस्थित राहण्याचा अनेकदा योगही आला. अनेकदा पाहणी दौराही पाहता आला. पण या दौऱ्यात कुठलाहा बडेजाव नसे. मोजकीच सरकारी वाहने, अधिकारी आणि कर्मचारी त्यांच्या सोबत असतं. प्रत्यक्ष घटनास्थळांवर जाऊन पाहणी करुन संबंधितांना दिलासा देण्याचे कामही गणपतराव अगत्याने करीत असत. त्यामुळे जनसामान्यांमध्ये त्यांच्याविषयी आदर निर्माण होत राहिला. तो त्यांच्या पश्चातही कायम राहील यात तिळमात्र शंका नाही. आबांना आदरांजली.

शेकापचा वैचारिक आधारस्तंभ कोसळला !

शेतकरी कामगार पक्षाचे भीष्माचार्य, ज्येष्ठ नेते ॲड. गणपतराव देशमुख उर्फ आबा आज अनंतात विलीन झाले. जवळपास साठ वर्षांचा महाराष्ट्राच्या विधिमंडळातील नादब्रह्म शांत झाला! महाराष्ट्रातील तमाम शेतकरी, कामगार, ग्रामीण मजूर, दुर्बल स्त्रिया आणि तळागाळातील सर्व सामान्यांचा नेता अशी स्वर्गीय गणपतराव देशमुखांची ओळख होती.

ॲड. मानसी म्हात्रे

सलग ११ वेळा एकपक्ष, एक विचार, एक तत्वप्रणाली घेऊन निवडून आलेले आबा हे महाराष्ट्रातले एकमेव व्यक्तिमत्त्व होते. त्यांच्या या अजोड, राजकीय पराक्रमाचा इतिहास महाराष्ट्र कधीही विसरू शकणार नाही. आबांनी गेली पाच दशके महाराष्ट्र विधिमंडळात अनेक ग्रामीण प्रश्नांवर गांभीर्याने व अभ्यासपूर्वक चर्चा घडवून आणली. त्यामुळे रोजगार हमी योजनांसारख्या योजना सर्वसामान्यांपर्यंत पोहचल्या.

आबांचे अमोघ वक्तृत्व महाराष्ट्राने पाहिले, ऐकले व अभ्यासले. त्यातूनच अनेक नेते घडले. अनेक सामान्य कार्यकर्त्यांना समाजसेवेचे बळ मिळाले. शेतकरी कामगार पक्षाच्या विचारांना आबांनी नेहमी नवसंजीवनी दिली आणि पक्षाची तत्व प्रत्येक कार्यकर्त्यांपर्यंत पोहचविण्याचे काम आबांच्या कार्यांनी केले. शेतकरी कामगार पक्षाचे सरचिटणीस भाई जयंत पाटील यांना पक्षवाढीकरिता आबांचे वेळोवेळी मार्गदर्शन मिळाले व त्यामुळेच आजही शेतकरी कामगार पक्ष स्वाभिमानाने उभा आहे.

माझ्या आठवणीतले आबा मी पाहिले ते रायगड जिल्यातील उरण तालुक्यातील चिरनेर या गावी सन १९९८-९९ चे दरम्यान झालेल्या सभेमध्ये! सभा होती माजी खासदार रामशेठ ठाकूर यांच्या खासदारकीचे निवडणूक प्राचारातील. संपूर्ण उरण तालुक्यातील शेतकरी कामगार पक्षाच्या कार्यकर्त्यांनी एकाच वेळी चिरनेर या गावात गर्दी केली होती. त्यावेळी सभास्थानी प्रमुख वक्ते ॲड. दत्ता पाटील व ॲड. गणपतराव देशमुख होते. भर पावसात चिरनेर येथील मराठी शाळेच्या प्रांगणात सुमारे तीन तास हजार ते दोन हजार लोकांच्या उपस्थितीत लोकांनी शेतकरी कामगार पक्षाच्या २ वाघांना आक्रमकपणे अभ्यासपूर्ण विचारांची झेप घेताना पाहिले आणि त्याच सभेमध्ये खासदारकीच्या विजयाची अप्रत्यक्षपणे घोषणाच केली.

शेतकरी कामगार पक्षाने ती निवडणूक जिंकली. पुढे अनेक स्थित्यंतरे झाली पण आबांनी मांडलेलं तत्व आणि विचार मात्र बदलला नाही. पक्षबदलू आणि गटबदलू हे तर आता राजकारणाचे समीकरणच होऊ बसले आहे. अनेक नेत्यांना वैयक्तिक स्वार्थापोटी राजकीय तत्वांचा विसर पडला आहे. नीतिमत्तेची तर पावलोपावली पायमल्ली होत असताना आबांनी उभ्या महाराष्ट्रात एकपक्ष, एकविचार या एकनिष्ठतेचा आदर्श आपल्या पुढे ठेवला आहे. आबांच्या जाण्याने शेतकरी कामगार पक्षाचा वैचारिक आधारस्तंभ निखळला आहे. एक ज्येष्ठ मार्गदर्शक गमावला आहे. औरंगाबाद येथील शेतकरी कामगार पक्षाचे सन २०१८ च्या वर्धापन दिनानिमित्त आबांचे विचार व्यासपीठावरून ऐकण्याची संधी मिळाली. त्यांची मार्गदर्शक तत्वे, जनसामान्यांप्रतीची तळमळ व पक्ष एकनिष्ठा बाळगणारा नेता आता होणे नाही, हेच त्रिकालबाधित सत्य आहे. आबा, आपल्या शेतकरी कामगार पक्षाच्या समर्पित जीवनास ह्या सर्वसामान्य कार्यकर्तीचा मनापासून लाल सलाम.

सर्वसामान्य शेतकरी, कष्टकऱ्यांचे कैवारी

सांगोला पंढरपूर विधानसभा मतदार संघात ११ वेळा आमदार झालेले शेतकरी कामगार पक्षाचे आमदार 'गणपतराव देशमुख' हे शुक्रवार ३० जुलै २०२१ रोजी अनंतात विलीन झाले. मृत्युसमयी ते ९४ वर्षांचे होते. शेतकरी कामगार पक्षाचे महाराष्ट्राचे सरचिटणीस व विधान परिषदेचे अलिबागचे आमदार जयंत पाटील यांनी त्यांची सांगोल्यातील अश्विनी हॉस्पिटलमध्ये भेट घेतली असता त्यांची प्रकृती स्थिर होती. त्यानंतर प्रकृती बिघडली. देशमुखांनी १९६२ पासून आमदारकीला सुरुवात झाली. मुख्यमंत्री यशवंतराव चव्हाण ते मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीसांपर्यंत विधीमंडळाची वाटचाल फक्त अपवाद १९७२ व १९९९ वगळता पूर्ण केली. मात्र त्यांनी पक्ष बदलला नाही.

देवीदास म्हात्रे

त्यांनी ४४ वर्षापेक्षा अधिक काळ शेतकरी कामगार पक्षाचे सांगोल्यातून नेतृत्व केले. सर्वसामान्यांचा नेता, उपेक्षितांचा, दुष्काळग्रस्तांचा, शेतमजूरांचा, गोरगरीब कष्टकऱ्यांचा प्रसंगी रस्त्यावर आंदोलन करण्यास उतरणारा खंदा कार्यकर्ता, नेता अशी त्यांची ख्याती होती. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीत भाग घेवून अनेक वेळा शिक्षाही भोगली. सन १९९०, २००४, २००९ मध्ये ते विधानसभेचे हंगामी अध्यक्ष होते. १९७८ मध्ये शरद पवारांचे, पुलोद सरकार व १९९९ मध्ये कॉ. आघाडीला पाठिंबा दिल्यावर त्यावेळेस काही वेळ ते मंत्री होते. विधान सभेचे अधिक काळ आमदार असताना त्यांना जीवन गौरव पुरस्कार मिळाला होता. त्याचप्रमाणे त्यांना वस्त्रोद्योग व यशवंतराव चव्हाण स्मृती पुरस्कार, सावित्रीबाई स्मृती पुरस्कार, रयत माऊली पुरस्कार, सौ. लक्ष्मीबाई पाटील पुरस्कार, भारती विद्यापीठ तसेच पुणेचा जीवन साधना गौरव पुरस्कार प्राप्त झाले होते. देशमुखांच्याप्रमाणे मीनाक्षीताई या ३ वेळा अलिबागच्या आमदार होत्या. पेणचे भाई मोहन पाटील पेणमधून ५ वेळा निवडून गेले होते. डी.बी.पाटील उरण-पनवेल मधून ५ वेळा आमदार व विरोधी पक्षनेते तर दत्ता पाटील अलिबागमधून ६ वेळा आमदार व विधानसभा विरोधी पक्षनेते होते. उस्मानाबादचे भाई उद्धवराव पाटील, शेकाप, आमदार माणिकराव खपले, कोल्हापूरचे आमदार एन.डी.पाटील हे त्यांच्या सोबतचे आमदार हे सर्व शेकापक्षाचे गरीब, शेतकरी, शेतमजूर, दुष्काळग्रस्त या सर्वांना उपयोगी पडणारे आमदार होते. गणपतराव देशमुखांच्या जाण्याने दु:ख वाटते.

शेतकरी कामगार पक्ष या एकाच पक्षातून सर्वाधिक अकरा वेळा निवडून आलेले गणपतराव देशमुख देशातील राजकारणात एक आदरणीय व्यक्तिमत्व होते. संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीत त्यांनी स्वत:ला झोकून दिले होते. चार पिढ्यातील मतदारांशी नाळ जोडून असणारे गणपतराव देशमुख हे साधी राहणी,उच्च विचार,स्वच्छ प्रतिमा,स्वच्छ चारित्र्य, वैचारिक ध्येयनिष्ठा यासाठी चिरपरिचित होते. रायगड जिल्ह्यासाठी पालकमंत्री या नात्याने गणपतराव देशमुख यांचे योगदान अविस्मरणीय आहे.

– अदिती तटकरे, पालकमंत्री

ऋषितुल्य व्यक्तिमत्त्व

राजकारणात तब्बल ५५ वर्ष आमदार म्हणून काम करणे हे आत्ताच्या कुरघोडीच्या राजकारणात शक्य नाही. परंतु फक्त जनतेची सेवा हेच व्रत अंगी कारुन तब्बल ११ वेळा आमदार झाले.आज राजकारणातील ऋषितुल्य व्यक्तिमत्व हरवले आहे

– ॲड.निलिमा पाटील, सभापती जि.प.

असामान्य नेतृत्व

ज्येष्ठ नेते गणपतराव देशमुख यांच्या निधनाने सामान्य माणसाचे असामान्य नेतृत्व हरपले आहे. विधानसभेने एक अतिशय चांगला मार्गदर्शक गमावला आहे. आपल्या संपूर्ण आयुष्यात सामान्य माणसासाठी लढाई केली. गरीब, शेतकरी, शेतमजुरांसाठी संघर्ष केला. दुष्काळी भागासाठी कायम संघर्ष केला. ज्यांची भाषणे ऐकून आम्हाला महाराष्ट्र समजला ते गणपतराव देशमुख होते.

– देवेंद्र फडणवीस,विरोधी पक्षनेते

राजकारणातील भीष्म पितामह

गणपतराव उर्फ आबासाहेब देशमुख यांच्या निधनामुळे महाराष्ट्राच्या सार्वजनिक जीवनाची मोठी हानी झाली आहेच. शिवाय त्यांच्या रुपाने महाराष्ट्राच्या राजकारणातील भीष्म पितामह आज हरपला, विधिमंडळात आबासाहेब बोलायला उभे राहिले की सगळे सभागृह शांत होऊन ऐकायचे. त्यांच्या भाषणात सर्वसामान्यांविषयी कमालीची तळमळ होती.

– जयंत पाटील, प्रदेशाध्यक्ष राष्ट्रवादी

शेतकरी, कामगारांसाठी लढणारा नेता

महाराष्ट्रातील सर्वाधिक काळ आमदार राहिलेले माजी आमदार गणपतराव देशमुख यांच्या निधनाची दु:खद बातमी समजली. गणपतराव देशमुख यांनी राजकारणात समाजकारण केले. त्यांनी वंचित शेतकरी व कामगार वर्गासाठी आवाज उठवला. त्यांच्या या कृतीने देशात एक अद्वितीय उदाहरण घालून दिले आहे.

– प्रियांका गांधी, वढेरा काँग्रेस नेत्या

ध्येयनिष्ठ राजकारणी

गणपतराव देशमुख हे राजकारणातील ध्येयनिष्ठ राजकीय नेते होते. एका विचारांशी,एका पक्षाशी त्यांनी आपली बांधिलकी जोपासली. सांगोला सारख्या दुष्काळी भागाला सुजलाम सुफलाम बनविण्यात त्यांचा मोठा वाटा आहे. फळलागवडीतून शेतकऱ्यांना सबळ बनविण्यातही त्यांचा पुढाकार होता.शेतकरी सुतगिरणीच्या माध्यमातून महिलांना रोजगार मिळवून दिला. त्यांच्या निधनाने समाजाची मोठी हानी झाली आहे. – मीनाक्षी पाटील,माजी राज्यमंत्री

राजकारणाचा दीपस्तंभ

राजकारण हे लबाडांचे क्षेत्र आहे असे अनेकांचे मत आहे.परंतु या समाजाला छेद देणारा ऋषीतूल्य व्यक्तीमत्व आज काळाच्या पडद्याआड गेले आहे. आदर्शवादी राजकारणाचा जणू काही दीपस्तंभ निमाल्याची भावना मनात दाटून येत आहे. आबा म्हणजे साधी राहणी व उच्च विचारसरणी यामुळेच सलग ११ वेळा आमदार होण्याचे जे कार्य त्यांनी केले ते फक्त जनता जनार्दनाच्या सेवेमुळेच. मी माझे भाग्य समजतो की एवढ्या मोठया महान विभुतीच्या सोबत मला काम करण्याचे भाग्य लाभले. आजच्या नवीन तरुणाईला राजकारणात योग्य मार्ग दाखवण्याचे काम आबांनी केले आहे. दीपस्तंभ ज्या प्रमाणे अथांग समुद्रात योग्य दिशा दाखवण्याचे काम करतो त्याचप्रमाणे आबांचे कार्य आहे.

– धैर्यशील पाटील, माजी आमदार

कष्टकऱ्यांचे नेतृत्व

भारतीय शेतकरी कामगार पक्षाचे ज्येष्ठ नेते गणपतराव देशमुख यांचे निधन झाले. गेली ५५ वर्षे महाराष्ट्राच्या विधानसभेत, शेतकरी, कामगार, कष्टकरी, दलित, श्रमिक, बहूजन व वंचित समाजाचे त्यांनी प्रतिनिधित्व केले. या समाजाच्या उत्कर्षासाठी, त्यांच्या हक्कासाठी, न्यायासाठी, अनेक कायदे करण्यासाठी त्यांनी संघर्ष केला. काही काळ त्यांनी मंत्री म्हणूनही त्यांनी काम पाहिले. मंत्रीपदाचा कोणताही बडेजाव न करता त्याचा फायदा कष्टकऱ्यांना, शेतकऱ्यांना कसा मिळेल या पद्धतीचे काम त्यांनी केले. त्यामुळेच संपूर्ण महाराष्ट्रात त्यांच्या जाण्याने हळहळ व्यक्त केली जात आहे. बहूजन, वंचित कष्टकरी समाजामध्ये आपल्या घरातील व्यक्ती गेल्याचे दु:ख व्यक्त केले जात आहे. यापुढे गणपतरावांनी जो विचार जपला, जोपासला, जे स्वप्न पाहिलं ते सत्यात साकार करण्यासाठी कायम सतर्क व कार्यरत राहिले पाहिजे. भाई गणपतराव देशमुख यांना शेतकरी कामगार पक्षाच्या नेते,कार्यकर्त्यांचा अखेरचा लाल सलाम.

– राजू कोरडे, कार्यालयीन चिटणीस, शेकाप

लोकसेवक गमावला

महाराष्ट्राच्या राजकीय क्षेत्रातील भीष्मपितामह म्हणून ओळखले जाणारे ज्येष्ठ नेते भाई गणपतराव देशमुख यांच्या निधनाचे वृत्त व्यथित करणारे आहे. जनसेवेचा वसा अखेरच्या श्वासापर्यंत त्यांनी जपला. तब्बल ११ वेळा आमदार राहूनही अत्यंत साधे राहणीमान ठेवत केवळ लोकसेवा करण्यात त्यांनी जीवनाची इतिकर्तव्यता मानली. त्यांच्या निधनाने महाराष्ट्राच्या सामाजिक व राजकीय क्षेत्राचे मोठे नुकसान झाले आहे. मी देशमुख कुटुंबियांच्या दु:खात सहभागी आहे. भाई गणपतराव देशमुख यांना भावपूर्ण श्रद्धांजली!

– सुनील तटकरे, खासदार

राजकारणातील पितृतुल्य नेतृत्व हरपले

शेतकरी कामगार पक्षाचे ज्येष्ठ नेते, माजी आमदार गणपतराव देशमुख (आबा) यांचे आज निधन झाले. शेतकरी कामगार पक्षाच्या स्थापनेपासून ते पक्षात होते. अगदी लहानपणापासून त्यांचा आणि माझा परिचय होता. पाटील कुटुंबियांशी त्यांचे अगदी घरचे संबंध होते. महाराष्ट्र विधानसभेवर सर्वाधिक काळ निवडून गेलेले कर्तव्यदक्ष आमदार असा त्यांचा लौकीक होता. दुष्काळी भागासाठी आणि श्रमजीवी जनतेसाठी सातत्याने रक्ताचा शेवटचा थेंब असेपर्यंत त्यांनी काम केलं. एकच पक्ष एकच ध्येय आणि एकच निष्ठा ही शेतकरी कामगार पक्षाच्या अनेक नेत्यांची परंपरा आबांनी कायम ठेवली. सत्यशोधकी तत्त्वनिष्ठ विचारांवर त्यांनी आयुष्यभर वाटचाल केली. त्यांचे संपूर्ण आयुष्य कृतीशील विचारांचा वस्तुपाठ आहे. त्यांनी महाराष्ट्र सरकारमध्ये विविध खात्याचे मंत्री म्हणूनही काम पाहिले, रायगड जिल्ह्याचे पालकमंत्री म्हणून सुद्धा त्यांनी काम पाहिले. मी स्वत:ला भाग्यवान समजतो आबा आमदार असताना त्यांच्यासमवेत ५ वर्षे एकाच बाकावर बसून सर्व आयुधांचा वापर करत विधिमंडळात काम करण्याची नामी संधी मला मिळाली. त्यांच्या कार्यकाळात त्यांनी अतिशय महत्वाचे व महाराष्ट्राच्या विकासावर सकारात्मक परिणाम करणारे निर्णय घेतले.त्यांच्या निधनामुळे राज्याच्या राजकारणातील एक पितृतुल्य व्यक्तिमत्त्व काळाच्या पडद्याआड गेले. त्यांचे तत्त्वनिष्ठ विचार कायम ठेवणे हीच खरी श्रद्धांजली आबासाहेबांना राहील.

– पंडितशेठ पाटील
माजी आमदार अलिबाग – रायगड

आदिवासी कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्ती वेतनाची मागणी

। मुंबई । प्रतिनिधी ।

सार्वजनिक उपक्रमातील आस्थापनांमध्ये अनुसूचित जमातीच्या दाखल्याचे आधारावर सेवेत असणारे आदिवासी कर्मचारी सेवानिवृत्त झाल्यानंतर त्यांना निवृत्तीपर मिळणारा फंड, जातीचा दाखला तपासणीच्या नावाखाली रोखण्याचे प्रकार निरनिराळ्या केंद्रीय आस्थापनांमध्ये होत आहेत. त्याविरोधात कोळी महासंघाने केंद्रीय सामाजिक न्याय मंत्रालयाकडे दाद मागितली. या सरकारी उपक्रमातील आस्थापनांमधून निवृत्त झालेल्या आदिवासी कर्मचाऱ्यांचे निवृत्ती फंड व मिळणारे लाभ तात्काळ त्या बाधित कर्मचाऱ्यांना देण्याची मागणी केंद्रीय सामाजिक न्यायमंत्री डॉ विरेंद्र सिंग यांच्याकडे केली.

कोळी महासंघाचे अध्यक्ष रमेश दादा पाटील यांच्या नेतृत्वाखाली शिष्टमंडळाने त्यांची भेट घेतली. १९९५ पूर्वी जे सेवेत रुजू झालेत अशा सर्व आदिवासी कर्मचाऱ्यांचे निवृत्ती फंड रोखू नये अशा पद्धतीच्या शिफारशी नुकत्याच संसदीय समितीने केंद्राकडे केल्या होत्या, त्या अनुषंगाने तमिळनाडू राज्यातील सर्व अनुसूचित जमातीच्या दाखल्याच्या आधारावर सेवेतून निवृत्त झालेल्या कर्मचाऱ्यांचे रोखलेले निवृत्तीचे लाभ तात्काळ त्या कर्मचाऱ्यांना देण्याचे निर्देश दिले आहेत. त्याच धर्तीवर महाराष्ट्रातील जातीचा दाखला तपासणीच्या नावाखाली थांबविलेले निवृत्ती फंड आणि आणि मिळणारे विविध लाभ हे त्या निवृत्त कर्मचाऱ्यांना दिले पाहिजेत अशी जोरदार मागणी या वेळी करण्यात आली.

यावेळी रमेश पाटील, प्रकाश बोबडी, राजहंस टपके, चेतन पाटील, देवानंद भोईर, सुभाष कोळी, उमेश ठाणेकर आणि निरनिराळ्या आस्थापनांमध्यील कार्यकर्ते उपस्थित होते.

ऐश्वर्य ज्वेल कलेक्शन

१ ग्रॅम सोन्याचे प्लेटींग
दागिने-नविन डिझाइन्स

मोत्याचे दागिने- तन्मणी, चींचपेटी, बांगड्या, बाजुबंद. गॅरंटीचे दागिने- मंगळसूत्र, बांगड्या, पाटल्या, हार, माळ. डायमंड- कुंदन- पोलकी-सेट- मॅचिंग बांगड्या- कानातले. सर्व नामांकित कंपन्यांची कॉस्मेटीक्स, परफ्यूम, डीओ. वाजवी भाव आणि भरपूर व्हरायटीसाठी प्रसिद्ध दुकान.

२/१२ पी.एन.पी. नगर, अलिबाग.
मोबाईल : ९८६०६५८५६५

भारतीय मजदूर संघाचा वर्धापनदिन साजरा

। उरण । वार्ताहर ।

जेएनपीटी टाऊनशीपमध्ये भारतीय मजदूर संघाचा ६६ वा वर्धापनदिन साजरा करण्यात आला. कामगारांची देशात भारतीय मजदूर संघ ही एक नंबरची कामगार संघटना आहे.६६ व्या वर्धापनदिना निमित्त सर्व युनियनवर झेंडा लावणे आणि कार्यक्रम आयोजित करणे अशाप्रकारे कार्यक्रमाचे आयोजन यावेळी सर्वत्र करण्यात आले. या अनुषंगाने रायगड जिल्ह्यात २५ ठिकाणी झेंडा लावणे आणि तीन ठिकाणी कार्यक्रम घेण्यात आला. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष अनिल डुमणे यांनी भारतीय मजदूर संघ ही कामगारांच्या अडीअडचणी व समस्या सोडवण्यासाठी, कामगारांच्या पाठीशी खंबीरपणे उभी राहणारी प्रभावी व एकमेव कामगार संघटना आहे असे प्रतिपादन केले. प्रमुख पाहुण्यांची भाषणे झाली. कार्यक्रमाची प्रस्तावना सुधीर घरत यांनी केली तर आभार जनार्दन बंडा यांनी मानले. या कार्यक्रमास अँड अनिल डुमणे, सुरेश पाटील, बापू दडक, राम भगत, रवी पाटील, सुधीर घरत, जनार्दन बंडा, मधुकर पाटील तसेच कामगार व महिला मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

वाचकांसाठी निवेदन

कृषीवल वृत्तपत्रातून प्रसिद्ध होणाऱ्या विविध जाहिरातींची शहानिशा करुनच वाचकांनी संबंधितांशी व्यवहार करावेत. वर्तमानपत्रातून प्रसिद्ध जाहिरातीतील उत्पादने, सेवा किंवा त्यासंदर्भातील दावे यांची नागेश पब्लिशर्स प्रा. लि. कोणतीही हमी घेत नाही. त्या मजकुराच्या अथवा दाव्याच्या पूर्ततेसंदर्भातील कोणतीही जबाबदारी नागेश पब्लिशर्स प्रा.लि.चे मुद्रक, प्रकाशक, संपादक किंवा मालक यांच्यावर राहणार नाही, याची कृपया वाचकांनी नोंद घ्यावी.

- मुख्य संपादक

जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था रायगड - अलिबाग यांचे कार्यालय
शुक्रतारा बिल्डींग, तळ मजला, सतकार प्रेस समोर, पो.ता.अलिबाग,
जि. रायगड दूरध्वनी क्रमांक ०२१४१-२२२०१३
ई-मेल ddr_rgd@rediffmail.com

सत्यमेव जयते

जाहीर नोटीस

विशाल जुन्नर सहकारी पतपेढी मर्या भायखळा , मुंबई , जि. रायगड

१)श्री.नारायण चंद्रकांत तांडेल,रा, घर नं. ५१४, मु.सोनारी, पो.जे.एन.पी.टी. ता.उरण.२)श्रीम. अलका नारायण तांडेल, रा. घर नं. ५१४, मु.सोनारी, पो.जे.एन.पी.टी. ता.उरण. ३)श्री नंदकिशोर रामवतार द्विवेदी, रा. ड्रीम्ज अपा.रुम नं.डी/०३, प्लॉट नं. ४८, सेक्टर-६ अे,कामोठे, ४) श्री.रविंद्र दामाजी पाटील, मु.सोनारी, पो.जे. एन.पी.टी. ता. उरण., यांना जाहीर नोटीसीने कळविण्यांत येते की, आमचे कार्यालयात वरील बँकेच्या वतीने महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १५६ व महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ चे नियम १०७ अन्वये खालील मिळकतीची अपसेट प्राईस ठरवून मिळणे बाबतचा प्रस्ताव दाखल केलेला आहे. सर्व संबधितांना आपले म्हणणे सादर करणेसाठी संधी मिळावी म्हणून दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी दु. १२.३५ वाजता अंतिम सुनावणी निश्चित केलेली आहे.

अ. क्र.	मालमत्ता धाराकाचे नाव	मालमत्तेचे वर्णन	क्षेत्र हे.आर.प्रति	वाजवी रक्कम रुपये
१	श्री.नारायण चंद्रकांत तांडेल, रा. घर नं. ५१४, मु. सोनारी, पो.जे.एन.पी.टी. ता.उरण.	घर नं. ५१४ ब, मु.सोनारी, पो.जे.एन.पी.टी. ता.उरण. क्षेत्र ७६९ चौ. मिटर	क्षेत्र ७६९ चौ. मिटर	३२,७०,०००

वरील मिळकतीबाबत ज्या कोणाचे हितसंबंध असतील त्यांनी प्रस्तावीत कार्यवाहीबाबत त्यांचे म्हणणे दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी या कार्यालयात दाखल करावे. तसेच निश्चित दिवशी व वेळी सुनावणीस हजर रहावे. अन्यथा कोणाचीही काहीही हरकत नाही, असे गृहीत धरुन पुढील कार्यवाही करण्यात येईल, याची कृपया नोंद घ्यावी.

ठिकाण : अलिबाग
दिनांक : २६/ ०७/ २०२१

शिक्का

सही/ -
(गोपाळ मावळे)
जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था रायगड-अलिबाग

जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था रायगड - अलिबाग यांचे कार्यालय
शुक्रतारा बिल्डींग, तळ मजला, सतकार प्रेस समोर, पो.ता.अलिबाग,
जि. रायगड दूरध्वनी क्रमांक ०२१४१-२२२०१३
ई-मेल ddr_rgd@rediffmail.com

सत्यमेव जयते

जाहीर नोटीस

विशाल जुन्नर सहकारी पतपेढी मर्या भायखळा , मुंबई , जि. रायगड

१.श्री संजय केशव भोईर , रा. सेन्चुरीयन पार्क , रुम न. १०३, सी विंग, चिंचपाडा, पेण, ता. पेण, जि. रायगड २. श्री दिनेश हरेश शहा, रा. लोकमान्य हौ. सोसा. वृंदावन बंगला, पेण, ता. पो. जि. रायगड ३. श्री मितेश खटाव भानुशाली , रा. काशी विश्वनाथ धाम, १ ला माळा, रुम न. ६, उत्कर्ष नगर, पेण, ता. पेण ४. श्री मोहनलाल जगदीश बिहारी, मु. हरीओम अपार्टमेंट , प्लॉट न. जी/४, ता. वाडा, जि. ठाणे, यांना जाहीर नोटीसीने कळविण्यांत येते की, आमचे कार्यालयात वरील बँकेच्या वतीने महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १५६ व महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ चे नियम १०७ अन्वये खालील मिळकतीची अपसेट प्राईस ठरवून मिळणे बाबतचा प्रस्ताव दाखल केलेला आहे. सर्व संबधितांना आपले म्हणणे सादर करणेसाठी संधी मिळावी म्हणून दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी दु. १२.४० वाजता अंतिम सुनावणी निश्चित केलेली आहे.

अ. क्र.	मालमत्ता धाराकाचे नाव	मालमत्तेचे वर्णन	क्षेत्र हे.आर.प्रति	वाजवी रक्कम रुपये
१	श्री संजय केशव भोईर , रा. सेन्चुरीयन पार्क , रुम न. १०३, सी विंग, चिंचपाडा, पेण, ता. पेण, जि. रायगड	सदनिका क्रमांक ४०१, लाईफ स्पेस प्रिमीयर , प्लॉट न. ५८, सेक्टर १९, मौजे उलवे, ता. पनवेल, जि. रायगड	क्षेत्र ५६२ चौ. मिटर	२८,४९,४८४

वरील मिळकतीबाबत ज्या कोणाचे हितसंबंध असतील त्यांनी प्रस्तावीत कार्यवाहीबाबत त्यांचे म्हणणे दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी या कार्यालयात दाखल करावे. तसेच निश्चित दिवशी व वेळी सुनावणीस हजर रहावे. अन्यथा कोणाचीही काहीही हरकत नाही, असे गृहीत धरुन पुढील कार्यवाही करण्यात येईल, याची कृपया नोंद घ्यावी.

ठिकाण : अलिबाग
दिनांक : २६/ ०७/ २०२१

शिक्का

सही/ -
(गोपाळ मावळे)
जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था रायगड-अलिबाग

जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था रायगड - अलिबाग यांचे कार्यालय
शुक्रतारा बिल्डींग, तळ मजला, सतकार प्रेस समोर, पो.ता.अलिबाग,
जि. रायगड दूरध्वनी क्रमांक ०२१४१-२२२०१३
ई-मेल ddr_rgd@rediffmail.com

सत्यमेव जयते

जाहीर नोटीस

विशाल जुन्नर सहकारी पतपेढी मर्या भायखळा , मुंबई , जि. रायगड

१.श्री. इलियास जानमोहम्मद शेख, रा. ३१७, कलेक्टर चाळ, आझादनगर, घाटकोपर (प), मुंबई २.श्री भगवान सखाराम कांबळे, बिल्डींग नं.एच रुम न. १२, बी एम सी कॉलनी, पार्क साईट विक्रोळी (प), मुंबई ३. श्री इरशाद अली सैयद, रा.रुम नं. २८, आझाद नगर, हिल नं.४, घाटकोपर (प), मुंबई , यांना जाहीर नोटीसीने कळविण्यांत येते की, आमचे कार्यालयात वरील बँकेच्या वतीने महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १५६ व महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ चे नियम १०७ अन्वये खालील मिळकतीची अपसेट प्राईस ठरवून मिळणे बाबतचा प्रस्ताव दाखल केलेला आहे. सर्व संबधितांना आपले म्हणणे सादर करणेसाठी संधी मिळावी म्हणून दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी दु. १२.४० वाजता अंतिम सुनावणी निश्चित केलेली आहे.

अ. क्र.	मालमत्ता धाराकाचे नाव	मालमत्तेचे वर्णन	क्षेत्र हे.आर.प्रति	वाजवी रक्कम रुपये
१	श्री. इलियास जानमोहम्मद शेख.रा. ३१७, कलेक्टर चाळ, आझादनगर, घाटकोपर (प), मुंबई	अे - ४०३, रिअल पॅराडाईज प्लॉट न. ९६, सेक्टर न. १०, तळोजा पाचनंद नवी मुंबई क्षेत्र ७६९ चौ. मिटर	क्षेत्र ७६९ चौ. मिटर	३२,७०,०००

वरील मिळकतीबाबत ज्या कोणाचे हितसंबंध असतील त्यांनी प्रस्तावीत कार्यवाहीबाबत त्यांचे म्हणणे दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी या कार्यालयात दाखल करावे. तसेच निश्चित दिवशी व वेळी सुनावणीस हजर रहावे. अन्यथा कोणाचीही काहीही हरकत नाही, असे गृहीत धरुन पुढील कार्यवाही करण्यात येईल, याची कृपया नोंद घ्यावी.

ठिकाण : अलिबाग
दिनांक : २६/ ०७/ २०२१

शिक्का

सही/ -
(गोपाळ मावळे)
जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था रायगड-अलिबाग

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस कळविण्यात येते की, मौजे - वाजे, ता. पनवेल, जि. रायगड येथील खाली सविस्तरपणे नमुद केलेली मिळकत आमचे आशिलांनी सदरहू मिळकतीचे मालकांकडून कायम खरेदी करण्याचे ठरविले आहे. त्या अनुशंगाने सदरहू मिळकतीचे मालकी हक्क निर्वेध असल्याबाबतचा दाखला खाली सही करणार यांस जारी करण्याचा आहे.

मिळकतीचे वर्णन

मौजे - वाजे, ता.पनवेल, जि.रायगड

अनु. क्रं.	जमीन मालकाचे नांव	गट क्रमांक व उपविभाग	क्षेत्र हे.आर.चौ.मी	आकार रु.पैसे.
१.	रमेश हरिवंश सिंग	२२३	२-१७-०० पो.ख. ०-१०-०० एकुण २-२७-००	४.५६
२.	रमेश हरिवंश सिंग	२०६/२	०-१८-०० पो.ख. ०-०१-०० एकुण ०-१९-००	०.४७
३.	रमेश हरिवंश सिंग	२०६/५	०-१८-०० पो.ख. ०-०२-०० एकुण ०-२०-००	०.२५
४.	लालसाहेब रामइकबाल सिंग	२२६	०-५१-०० पो.ख. ०-०२-०० एकुण ०-५३-००	१.००
५.	लालसाहेब रामइकबाल सिंग	२२५	०-५५-०० पो.ख. ०-०३-०० एकुण ०-५८-००	१.०६
६.	राणाप्रताप लालसाहेब सिंग	२२२/१	०-३३-०० पो.ख. ०-०३-०० एकुण ०-३६-००	१.००
७.	राणाप्रताप लालसाहेब सिंग	१८/२	०-१५-५० पो.ख. ०-००-२० एकुण ०-१५-७०	०.२८
८.	लालसाहेब रामइकबाल सिंग	२२७/१/१	२-७९-००	२.७९
९.	इंद्रावती हरिवंश सिंग दुर्गेश हरिवंश सिंग रमेश हरिवंश सिंग लालसाहेब रामअकबाल सिंग	१८७/१	२३-६६-०० पो.ख. ०२-५९-०० एकुण २६-२५-०० पैकी १३-१२-५०	२०.०५

तरी सदरहू वर नमुद मिळकतीबद्दलल कोणाचाही दान, गहाण, बक्षिस, फरोक्त अगर अन्य कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध असल्यास त्यांनी ही नोटीस प्रसिध्द झाल्यापासून २१ दिवसांचे आत खालील सही करणार यांचेकडे प्रथमदर्शनी कागदोपत्री पुराव्यासह आपल्या हरकती नोंदवाव्यात.

वरील मुदतीत कोणाच्याही हरकती न आल्यास सदरहू मिळकत निर्वेध, निर्दोष व बोजारहीत असल्याचे गृहीत धरुन आमचे अशिल सदरहू मिळकतीचा खरेदीचा व्यवहार पूर्ण करतील. त्याचप्रमाणे खाली सही करणार हे सदरहू मिळकती निर्वेध असल्याबाबतचा दाखला जारी करतील. मुदतीनंतर येणाऱ्या हरकतींचा विचार केला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

पनवेल
दि. ३०/०७/२०२१

विरेंद्र त्रिं.कुळकर्णी
ॲडव्होकेट, पनवेल

पत्रव्यवहाराचा पत्ता:- फ्लॅट नं. १/५०१-५०२, नील पार्क, तालुका पोलिस स्टेशन जवळ, ता.पनवेल,जि.रायगड. ४१० २०६,
फोन नं. २७४६०४८३

जिल्हा उपनिबंधक , सहकारी संस्था रायगड - अलिबाग यांचे कार्यालय
शुक्रतारा बिल्डींग, तळ मजला, सतकार प्रेस समोर, पो.ता.अलिबाग,
जि. रायगड दूरध्वनी क्रमांक ०२१४१-२२२०१३
ई-मेल ddr_rgd@rediffmail.com

सत्यमेव जयते

जाहीर नोटीस

विशाल जुन्नर सहकारी पतपेढी मर्या भायखळा , मुंबई , जि. रायगड

१. श्री ऋषीकेश रामदास कोठावदे , रा. रुम न. २०४, दुसरा मजला, सिल्व्हर प्राईड , प्लॉट न. ९, सेक्टर ५, तळोजा, ता. पनवेल, जि. रायगड २. श्री रमेश रामदास कोठावदे , रा. रुम न. २०४, दुसरा मजला, सिल्व्हर प्राईड , प्लॉट न. ९, सेक्टर ५, तळोजा, ता. पनवेल, जि. रायगड ३. श्री रमेश पांडुरंग पिंगळे , रा. ए. 3 , बालाजी भवन, शिवाजी उद्योग नगर, मानपाडा, डोंबिवली पूर्व ४. श्री नरेन्द्र विठ्ठल बोऱ्हाडे, रा. विठ्ठल बोऱ्हाडे, शाहीर किसन खरात मार्ग, रुम न. १५, नित्यानंद नगर, घाटकोपर (प), मुंबई, यांना जाहीर नोटीसीने कळविण्यांत येते की, आमचे कार्यालयात वरील बँकेच्या वतीने महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम १५६ व महाराष्ट्र सहकारी संस्था नियम १९६१ चे नियम १०७ अन्वये खालील मिळकतीची अपसेट प्राईस ठरवून मिळणे बाबतचा प्रस्ताव दाखल केलेला आहे. सर्व संबधितांना आपले म्हणणे सादर करणेसाठी संधी मिळावी म्हणून दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी दु. १२.३० वाजता अंतिम सुनावणी निश्चित केलेली आहे.

अ. क्र.	मालमत्ता धाराकाचे नाव	मालमत्तेचे वर्णन	क्षेत्र हे.आर.प्रति	वाजवी रक्कम रुपये
१	श्री ऋषीकेश रामदास कोठावदे , श्री महेश रामदास कोठावदे , रा. रुम न. २०४, दुसरा मजला, सिल्व्हर प्राईड , प्लॉट न. ९, सेक्टर ५, तळोजा, ता. पनवेल, जि. रायगड	रुम न. २०४, दुसरा मजला, सिल्व्हर प्राईड , प्लॉट न. ९, सेक्टर ५, तळोजा, ता. पनवेल, जि. रायगड क्षेत्र ३५.०० चौ. मिटर	क्षेत्र ३५.०० चौ. मिटर	१९,२५,०००

वरील मिळकतीबाबत ज्या कोणाचे हितसंबंध असतील त्यांनी प्रस्तावीत कार्यवाहीबाबत त्यांचे म्हणणे दिनांक ०४/०८/२०२१ रोजी या कार्यालयात दाखल करावे. तसेच निश्चित दिवशी व वेळी सुनावणीस हजर रहावे. अन्यथा कोणाचीही काहीही हरकत नाही, असे गृहीत धरुन पुढील कार्यवाही करण्यात येईल, याची कृपया नोंद घ्यावी.

ठिकाण : अलिबाग
दिनांक : २६/ ०७/ २०२१

शिक्का

सही/ -
(गोपाळ मावळे)
जिल्हा उपनिबंधक,
सहकारी संस्था रायगड-अलिबाग

नावात बदल

मी अजय बाबुराव पाटील मु.रावे पो.रावे ता.पेण, जि.रायगड, पि.कोड ४०२१०७ याद्वारे असे जाहीर करतो की माझा मुलगा दक्ष अजय पाटील याचे पूर्वीचे नाव दक्ष ब्रम्हानंद खानावकर असे होते, परंतु यापुढे त्याचे नाव सर्व शासकीय ठिकाणी दक्ष अजय पाटील म्हणूनच असेल व त्याला या पुढे दक्ष अजय पाटील या नावानेच ओळखावे अशा प्रकारे मी महाराष्ट्र शासन राजपत्र (एम २१३३९८२) या क्रमांकांने नोंदणी केली आहे.

सही/-
अजय बाबुराव पाटील

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस कळविण्यात येते की, मौजे - वाजे, ता. पनवेल, जि. रायगड येथील खाली सविस्तरपणे नमुद केलेली मिळकत आमचे आशिलांनी सदरहू मिळकतीचे मालकांकडून कायम खरेदी करण्याचे ठरविले आहे. त्या अनुशंगाने सदरहू मिळकतीचे मालकी हक्क निर्वेध असल्याबाबतचा दाखला खाली सही करणार यांस जारी करण्याचा आहे.

मिळकतीचे वर्णन

मौजे - वाजे, ता.पनवेल, जि.रायगड

अनु. क्रं.	जमीन मालकाचे नांव	गट क्रमांक व उपविभाग	क्षेत्र हे.आर.चौ.मी	आकार रु.पैसे.
१.	दिनेश मणिकलाल शाह बिंदु दिनेश शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह फाल्गुनी प्रफुल्ल शाह	१८७/१	२३-६६-०० पो.ख. ०२-५९-०० एकूण २६-२५-०० पैकी १३-१२-५०	२०.०६
२.	दिनेश मणिकलाल शाह बिंदु दिनेश शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह फाल्गुनी प्रफुल्ल शाह	२५/४२	५ -११-५० पो.ख. ०-९१-७० एकुण ६-०३-२०	८.८७
३.	दिनेश मणिकलाल शाह बिंदु दिनेश शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह फाल्गुनी प्रफुल्ल शाह	२१६	०-६४-०० पो.ख. ०-०९-०० एकुण ०-७३-००	१.२५
४.	दिनेश मणिकलाल शाह बिंदु दिनेश शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह फाल्गुनी प्रफुल्ल शाह	२५९/१/ब/२	०-२७-८० पो.ख. ०-०३-५० एकुण ०-३१-३०	१.००
५.	दिनश मणिकलाल शाह बिंदु दिनेश शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह फाल्गुनी प्रफुल्ल शाह	२५९/२	०-४४-०० पो.ख. ०-०३-०० एकुण ०-४७-००	०.८४
६.	दिनश मणिकलाल शाह बिंदु दिनेश शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह फाल्गुनी प्रफुल्ल शाह	२५९/३	०-८५-०० पो.ख. ०-०५-०० एकुण ०-९०-००	१.७५
७.	दिनेश मणिकलाल शाह	२०५	०-२८-००	०.६२
८.	दिनेश मणिकलाल शाह	२२७/१	१-१०-२० पो.ख. ०-३१-९० एकुण १-४२-१० पैकी १-२६-१०	१४.५५
९.	दिनेश मणिकलाल शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह	२२१	१-०६-०० पो.ख. ०-०७-०० एकुण १-१३-००	२.१२
१०.	दिनेश मणिकलाल शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह	१९०	०-६३-२० पो.ख. ०-०५-८० एकुण ०-६९-०० पैकी ०-३०-००	३.२४
११.	दिनेश मणिकलाल शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह	२३७	६-२९-०० पो.ख. ०-३४-०० एकुण ६-६३-०० पैकी ६-०७-७५	१२.०६
१२.	दिनेश मणिकलाल शाह प्रफुल्ल मणिकलाल शाह	१९५	०-५६-४० पो.ख. ०-१२-४० एकुण ०-६८-८०	५.१२
१३.	दिनेश मणिकलाल शाह	२२४	०-४४-०० पो.ख. ०-०३-०० एकुण ०-४७-००	०.९४

तरी सदरहू वर नमुद मिळकतीबद्दल कोणाचाही दान, गहाण, बक्षिस, फरोक्त अगर अन्य कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध असल्यास त्यांनी ही नोटीस प्रसिध्द झाल्यापासून २१ दिवसांचे आत खालील सही करणार यांचेकडे प्रथमदर्शनी कागदोपत्री पुराव्यासह आपल्या हरकती नोंदवाव्यात.

वरील मुदतीत कोणाच्याही हरकती न-आल्यास सदरहू मिळकत निर्वेध, निर्दोष व बोजारहीत असल्याचे गृहीत धरुन आमचे अशिल सदरहू मिळकतीचा खरेदीचा व्यवहार पूर्ण करतील. त्याचप्रमाणे खाली सही करणार हे सदरहू मिळकती निर्वेध असल्याबाबतचा दाखला जारी करतील. मुदतीनंतर येणाऱ्या हरकतींचा विचार केला जाणार नाही याची नोंद घ्यावी.

पनवेल
दि. ३०/०७/२०२१

विरेंद्र त्रिं.कुळकर्णी
ॲडव्होकेट,पनवेल

पत्रव्यवहाराचा पत्ता:- फ्लॅट नं. १/५०१-५०२, नील पार्क, तालुका पोलीस स्टेशन जवळ, ता. पनवेल,जि.रायगड. ४१० २०६,
फोन नं. २७४६०४८३

ने.ता.२४/०९/२०२१
नि.८ /ड

जाहीर नोटीस

अर्जदाराचे वकील ॲड.स्वाती वेळे

पेण येथील मे. प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी सो. यांचे न्यायालयात

कि.चौकशी अर्ज क्र.१३२/२०२१

श्री.विश्वनाथ बाळाराम नागे } अर्जदार
विरूद्ध
ग्रुप ग्रामपंचायत मळेघर तर्फे ग्रामविकास अधिकारी } सामनेवाला

सर्व लोकांस कळविण्यात येते की,

अर्जदार यांचे वडिल कै.बाळाराम केशव नागे हे दिनांक२७/04/१९९७ रोजी मौजे काश्मीरे (बुरूडवाडी)ता. पेण, जि.रायगड येथे राहत्या घरी मयत झाले आहेत. त्यांचे मृत्यूपश्चात त्यांचे मृत्यूची नोंद ग्रुप ग्रामपंचायत मळेघर ता. पेण, जि.रायगड यांचे जन्म मृत्यू दप्तरी करवून घेण्याचे राहून गेले आहे. असे अर्जदार यांनी अर्जामध्ये कथन करून व एक वर्षाचे आत मृत्यूनोंद न झाल्याने त्यांचे मृत्युनोंद करणेकामी योग्य त्या न्यायालयाकडून आदेश प्राप्त करणे गरजेचे असल्याने अर्जदार यांनी सदरचा अर्ज जन्म मृत्यू अधिनियम १९६९ चे कलम १३ (३) प्रमाणे मृत्युनोंदणी आदेश मिळणेकरीता मा.न्यायालयात दाखल केला आहे. तरी, ज्या कोणी व्यक्ती, इसमास सदर अर्जाकामी हरकत असल्यास त्यांनी सदरची नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ३० दिवसाचे आत स्वतः अथवा वकिलामार्फत हजर राहून आपली हरकत किंवा लेखी म्हणणे द्यावे अन्यथा वरील मुदतीत कोणतीही हरकत न आल्यास कोणाचीही हरकत नाही असे समजले जाईल व अर्जदार यांचे लाभात त्यांचे मागणीप्रमाणे आदेश करणेत येतील याची कृपया नोंद घ्यावी.

कोर्टाचे शिक्क्यानिशी व माझ्या सहीने आज दिनांक ३०/०७/२०२१ रोजी दिले.

सही
कनिष्ठ लिपी
फौजदारी न्यायालय, पेण
ता. पेण, जि.रायड

कोर्टाचा शिक्का

सही
सहाय्यक अधिक्षक
फौजदारी न्यायालय, पेण
ता.पेण,जि.रायगड

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येत आहे की, आमचे अशिलांनी खालील वर्णन केलेली बिनशेती मिळकत त्यांच्या मालकाकडून कायमची खरेदी करण्याचे ठरविलेले आहे.

मौजे-मुद्रे खूर्द, तालुका-कर्जत,जि.-रायगड येथील बिनशेती मिळकत

मालकाचे नाव	सर्वे नं.	हिस्सा नं.	क्षेत्र आर.चौ.मी.	आकार रु.पै.
किरणकुमार हिरजी शहा	२	८/क	४५०	९-००

वर वर्णन केलेली बिनशेती मिळकतींच्या कोणत्याही व्यक्तींचा अगर संस्थाचा कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध असल्यास आणि किंवा कोणत्याही व्यक्तींची अगर संस्थांची आमच्या अशिलांच्या वर वर्णन केलेल्या बिनशेती मिळकतीच्या खरेदीच्या व्यवहारास हरकत असल्यास खाली सही करणार यांचेकडे ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून ७ दिवसांत कळवावी, वरील मुदतीत कोणीही हरकत न घेतल्यास वरील बिनशेती मिळकतीशी कोणत्याही व्यक्तींचा अगर संस्थांचा कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध नाही, तसेच कोणत्याही व्यक्तीची अगर संस्थांची आमचे अशिलांच्या वर वर्णन केलेल्या बिनशेती मिळकतीच्या खरेदीच्या व्यवहारास हरकत नाही किंवा असल्यास ती हरकत त्यांनी आमचे अशिलांच्या लाभात सोडून दिलेली आहे असे समजण्यात येऊन आमचे अशिल खरेदीचा व्यवहार पूर्ण करतील मागाहून कोणीही हरकत घेतल्यास ती आमच्या अशिलांवर बंधनकारक राहणार नाही, याची नोंद घ्यावी.

अधिवक्त
दि. ३०/०७/२०२१

स्वप्निल बाबूराव देशमुख
ऑफिस पत्ता. शॉप नं.२४, मार्वल क्षिप्रा,
मुद्रे खुर्द ता.कर्जत. जि.रायगड
९२७३२२४६८०/८८३०५६०९६२

ने.ता.२४/०९/२०२१
नि.८ /ड

जाहीर नोटीस

अर्जदाराचे वकील ॲड.स्वाती वेळे

पेण येथील मे. प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी सो. यांचे न्यायालयात

कि.चौकशी अर्ज क्र.१५८/२०२१

श्री.गणेश शंकर नागे } अर्जदार
विरूद्ध
ग्रुप ग्रामपंचायत मळेघर तर्फे ग्रामविकास अधिकारी } सामनेवाला

सर्व लोकांस कळविण्यात येते की,

अर्जदार यांचे आजोबा कै.केशव गोविंद नागे हे दिनांक १५/१/१९८३ रोजी मौजे काश्मीरे (बुरूडवाडी)ता. पेण, जि.रायगड येथे राहत्या घरी मयत झाले आहेत. त्यांचे मृत्यूपश्चात त्यांचे मृत्यूची नोंद ग्रुप ग्रामपंचायत मळेघर ता. पेण, जि.रायगड यांचे जन्म मृत्यू दप्तरी करवून घेण्याचे राहून गेले आहे. असे अर्जदार यांनी अर्जामध्ये कथन करून व एक वर्षाचे आत मृत्यूनोंद न झाल्याने त्यांचे मृत्युनोंद करणेकामी योग्य त्या न्यायालयाकडून आदेश प्राप्त करणे गरजेचे असल्याने अर्जदार यांनी सदरचा अर्ज जन्म मृत्यू अधिनियम १९६९ चे कलम १३ (३) प्रमाणे मृत्युनोंदणी आदेश मिळणेकरीता मा.न्यायालयात दाखल केला आहे. तरी, ज्या कोणी व्यक्ती, इसमास सदर अर्जाकामी हरकत असल्यास त्यांनी सदरची नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ३० दिवसाचे आत स्वतः अथवा वकिलामार्फत हजर राहून आपली हरकत किंवा लेखी म्हणणे द्यावे अन्यथा वरील मुदतीत कोणतीही हरकत न आल्यास कोणाचीही हरकत नाही असे समजले जाईल व अर्जदार यांचे लाभात त्यांचे मागणीप्रमाणे आदेश करणेत येतील याची कृपया नोंद घ्यावी.

कोर्टाचे शिक्क्यानिशी व माझ्या सहीने आज दिनांक ३०/०७/२०२१ रोजी दिले.

सही
कनिष्ठ लिपी
फौजदारी न्यायालय, पेण
ता. पेण, जि.रायड

कोर्टाचा शिक्का

सही
सहाय्यक अधिक्षक
फौजदारी न्यायालय, पेण
ता.पेण,जि.रायगड

ॲड. एस.वाय.बारटक्के
अर्जदाराचे वकील

जाहीर नोटीस

अलिबाग येथील मे. दिवाणी न्यायाधिश वरिष्ठ स्तर सो. यांचे न्यायालयात

दिवाणी चौकशी अर्ज क्र. ६३/२०२१

श्री. माधव रामचंद्र नाईक
वय-७८, धंदा-शेती व व्यापार
मु. सोंडेपार-चौल, ता. अलिबाग, जि. रायगड .... अर्जदार

विरुद्ध

कोणीही नाही ..... सामनेवाला

या जाहीर संमन्स/ नोटीस द्वारे सर्व लोकांस कळविण्यात येते की, अर्जदार हे कै. राजेश माधव नाईक यांचे वडिल असून कायदेशीर वारस आहेत. कै. राजेश माधव नाईक हे दिनांक २०.१०.२०२० रोजी मौजे चौल, ता. अलिबाग येथे मयत झाले. अर्जदार हेच कै. राजेश माधव नाईक यांचे कायदेशीर वारस असून अर्जदार यांचे शिवाय कै. राजेश माधव नाईक यांस अन्य कोणीही वारस नाहीत. कै. राजेश माधव नाईक यांचे नावे मौजे चौल, अलिबाग येथे असलेल्या हॉटेल पी.पी. रेस्टॉरंट या नावाने देण्यात आलेला दारु विक्री परवाना/ लायसन्स क्र. ४०६/२०१६-२०१७ देण्यात आला होता. त्या संदर्भात अर्जदार यांचे नावे वारसपत्र दाखला/हेअरशिप सर्टीफिकेट मिळणेकरीता अर्जदार यांनी या न्यायालयात सदर अर्ज दाखल केला आहे. सबब, या जाहीर समन्स द्वारे कळविणेत येते की, अर्जदार यांचे नावे असा दाखला देणेत कोणाचीही हरकत असल्यास त्यांनी स्वतः अगर आपले नेमलेले प्रतिनिधी वा वकिल यांचे मार्फत या दिवाणी न्यायाधिश वरिष्ठ स्तर, अलिबाग यांचे न्यायालयात दि. १/०९/२०२१ रोजी हजर रहावे. आपण हजर न राहिल्यास एकतर्फी काम चालेल, याची नोंद घ्यावी.

आज दिनांक २७/०७/२०२१ रोजी माझ्या सहीनिशी व न्यायालयाच्या शिक्यानिशी दिली.

सही/-
वरिष्ठ लिपीक
दिवाणी न्यायाधीश व स्तर, अलिबाग

कोर्टाचा शिक्का

सही/-
अधिक्षक
दिवाणी न्यायाधीश व स्तर, अलिबाग

लोकनायक गणपतराव देशमुख

शेकापचे ज्येष्ठ नेते गणपतराव देशमुख यांच्या निधनाने राजकारणातील एक तत्वनिष्ठ,ध्येयवादी राजकारण्याचा अंत झाला आहे. आयुष्यभर सर्वसामान्यांसाठीच काम करणाऱ्या आबांनी नवी पिढी घडविण्यासाठीही आपले योगदान दिलेले आहे. त्यांच्याच योगदानामुळे समाजात नवी पिढी आजही समाजात कार्यरत राहिलेली आहे.

श्रद्धांजली
वसंत चौलकर

सोलापूर जिल्ह्यातल्या मोहोळ तालुक्यातील पेनरू या गावी १० ऑगस्ट १९२७ रोजी गणपतरावांचा जन्म झाला. १९४२ च्या सुमारास स्वातंत्र्याची चळवळ गाव-खेड्यात जोर धरू लागली होती. याच गावचे देशभक्त तुळशीदास जाधव यांचा गावावर फार मोठा प्रभाव होता. त्यावेळी जाधव हे काँग्रेसचे नेते होते. त्यावेळी जाधव हे शेतकरी कामगार पक्षात गेल्याने त्यांच्यामागे सर्व गावही काँग्रेसच्या पाठीशी होते. काँग्रेसमधील एक गट जो १९४८ साली जाधव हे शेतकरी कामगार पक्षात गेल्याने त्यांच्यामागे गणपतरावांसह सर्व गावकरी शे.का.प.मध्ये दाखल झाले. त्यांचे शिक्षण चालू असतानाच पुढील शिक्षणासाठी गणपतराव पुण्यात आले. तिथे त्यांनी बी.ए. आणि कायद्याची पदवी संपादन केली.

पुण्यातील वास्तव्यादरम्यान शे.का.प. चे नेते प्रा. एन.डी.पाटील, भाई एस. एम. पाटील, विद्यार्थी संघटनेचे संस्थापक शंकरराव मोरे, कमलाताई भागवत, वसंतराव तुळपुळे याच्याशी गणपतरावांचा संपर्क आला. मार्क्सवादी तत्वज्ञानाचे वर्ग मोठ्या प्रमाणावर त्याकाळी पुण्यात भरत असत. त्या वर्गांना गणपतराव जात होते. त्यातूनच त्यांनी विद्यार्थी चळवळीत सहभाग घ्यायला सुरूवात केली. शे.का.प. च्या ज्येष्ठ नेत्यांच्या त्यावेळी ज्या बैठका होत असत, त्या बैठकीमध्ये स्वयंसेवकाचे काम गणपतराव करत होते.

वडिलोपार्जित असलेला शेतीचा व्यवसाय हा गणपतरावांचा होता, मात्र गणपतरावांना वेड होते ते शिक्षणाचे. १९५६ साली कायद्याची पदवी मिळाल्यावर गणपतरावांनी पुण्यातील मुक्काम सोलापूर जिल्ह्यातील गौडवाडी येथे हलविला. सुरुवातीला त्यांनी वकिली सुरू केली. त्यातूनच जनसामान्य, कष्टकरी, मजूर यांच्याशी गणपतरावंचा संपर्क आला. त्याच दरम्यान या ठिकाणी एका तलावाचे काम सुरू होते. शेतकऱ्यांची १६०० एकर जमीन आणि २५० घरे पाण्याखाली गेली. हा धोका लक्षात आल्याने या शेतक्यांना न्याय मिळवून देण्यासाठी गणपतरावांनी चळवळ उभी केली व शेतक्यांना न्याय मिळवून दिला. गणपतरावांनी सोलापूर जिल्ह्यात आपल्या पक्षकार्याला सुरूवात केली. तरुण वयातच ते संयुक्त महाराष्ट्राच्या लढ्यात आपल्या परीने काम करीत होते.

संयुक्त महाराष्ट्राच्या निर्मितीपूर्वी सांगोला हा मतदारसंघ राखीव होता. या निर्मितीनंर तो खुला झाला. सांगोला परिसर आणि विधानसभेसाचा मतदारसंघ हे गणपतरावांचे कार्यक्षेत्र होते. पहिल्यापासून काँग्रेसच्या ताब्यात असणाऱ्या या मतदार संघातून विधानसभेसाठी त्यांनी उमेदवारी दाखल केली. गणपतरावांनी शे. का. पक्षासाठी जे काम केले होते, त्याची दखल पक्ष नेतृत्वानी घेऊन सांगोला मतदारसंघातून निवडणुकीसाठी उमेदवारी दिली आणि १९६२ च्या विधानसभा निवडणुकीत प्रथमताच उमेदवारी करुन निवडून आले. तेव्हापासून सांगोला मतदारसंघातून १९९५ ते १९९९ या विधानसभेचा अपवाद वगळता आजतागायत विधानसभेच्या प्रत्येक निवडणुकीत ते निवडून येऊन आमदार झाले. १९७८ ते १९८० या कालावधीत शे. का. प. पुलोदमध्ये सामील होऊन राज्यातल्या सत्तेत सामील झाला होता. त्यानंतर १९९९ मध्ये काँग्रेस-राष्ट्रवादी काँग्रेस आघाडीत शे. का. प. सामील झाल्याने या दोन्ही वेळेला गणपतरावांना कॅबिनेट मंत्रीपद भुषविण्याची संधी मिळाली.

शे. का. प. उमेदवार म्हणून १९६२ साली प्रथमत:च निवडणूक लढविणाऱ्या गणपतरावांना त्यावेळी स्वत:ची एक जीप असायची. आणि निवडणुकीच्याप्रचारासाठीदुसरीजीपतेकार्यकर्त्यांना द्यायचे. मात्र, दुसरी जीप ही प्रचारादरम्यान बसून राहायची. दुसरी जीप वापरली जायची नसल्याने त्यावेळी गणपतराव कार्यकर्त्यांना विचारायचे तर कार्यकर्ते सांगायचे की, आम्ही सायकलवर पायी फिरून प्रचार करणारे कार्यकर्ते आहोत. जर आम्ही प्रचारासाठी जीपमधून फिरलो, तर लोकांमध्ये चुकीचा संदेश जाईल. म्हणून आम्ही जीपने प्रवास करीत नाही. या आठवणी सांगताना कमालीचे गहीवरून यायचे. असे नि:स्वार्थ कार्यकर्ते मिळणे नशिबाचे आहे आणि अशा मजबूत कार्यकर्त्यांची फळी शे. का. प. मध्येच असल्याचे गणपतराव अभिमानाने सांगत. इतक्या वर्षांच्या कामानंतर सांगोला शे. का. प. ला मानणारा मतदार आजही सांगोल्यात मोठ्या प्रमाणात आहे. महाराष्ट्राच्या स्थापनेनंतर १९६२ साली पहिल्याच झालेल्या विधानसभेच्या निवडणुकीत गणपतराव आमदार म्हणून निवडून आले होते. गणपतराव आमदार झाल्यावर उद्धवराव पाटील, भाऊसाहेब राऊत, कृष्णराव धुळप, अण्णासाहेब गव्हाणे इत्यादी ज्येष्ठ नेत्यांची साथ त्यांना लाभली. उजनी धरण योजना, कापूस एकाधिकार योजना, रोजगार हमी योजना या सर्व योजना सरकारच्या होत्या, परंतु त्या राबविण्यासाठी त्यावेळी आग्रह धरलेला होता. तसेच विधिमंडळातील निर्णय प्रक्रियेत सहभाग आणि संपूर्ण जनतेला हव्या असणाऱ्या धोरणांसाठी त्यांनी आग्रह धरलेला होता. हे स्पष्ट करताना गणपतरावांनी सतत कार्यमग्नता राखल्याने ते १९६२ सालापासून १९९५ च्या विधानसभा निवडणूकीचा अपवाद वगळता सलग चढत्या क्रमाने मते घेऊन आमदार म्हणून विजयी होत गेले.

सन १९९५ च्या विधानसभेच्या निवडणुकीत गणपतरावांचा अवघ्या १९२ मतांनी पराभव झाल्याने त्यांच्या विजयाची परंपरा खंडित झाली. आमदार म्हणून ते विधानसभेत जाऊ शकले नाहीत. कार्यकर्त्यांच्या अतिउत्साहामुळे व गाफीलपणामुळे गणपतरावांच्या अवघ्या १९२ मतांनी पराभव केला होता. सन १९९५ ते २००० पर्यंत युती सरकार होते. त्यामुळे अपक्ष शहाजीबापूंना आमदारकीचा फारसा फायदा उठविता न आल्याने मतदार क्षेत्रातील विकासाची कामे ठप्प झाल्याने सांगोला मतदार संघातील नागरिक पुन्हा गणपतरावांकडे वळले. जिल्हा परिषद व पंचायत समितीच्या निवडणुकीत त्यांनी आपल्या कार्याचा खुंटा पक्का केला. विधानसभेच्या पुढील निवडणुकीत ते आपल्या वयाच्या ७१ व्या वर्षी निवडणुकीला सामोरे जाऊन सुमारे ३० हजारांच्या मताधिक्यांनी विजयी झाले. गणपतराव अनेक वर्षे विरोधी पक्षाचे आमदार म्हणून कार्यरत होते. पुलोद सरकार आणि राष्ट्रवादी काँग्रेस गणपतरावांना कॅबिनेट मंत्री काम करण्याची संधी मिळाली. रोह्यो आणि पनन खात्याचे मंत्री व पालकमंत्री म्हणून त्यांनी आपल्या कार्याचा वेगळा ठसा उमटविला. शासनाचा निषेध म्हणून त्यांनी सन २००२ मध्ये आपला मंत्रीपदाचा राजीनामा दिला. गणपतराव सांगोला माळशिरस भगातील धनगर समाजाचे नेते होते. समाजाच्या आग्रहामुळे २००४ साली झालेल्या अटलबिहारी वाजपेयी यांच्या सभेसाठी त्यांनी आवर्जून उपस्थिती लावली होती. लोकवर्गणीतूनच त्यांनी या निवडणूका लढवल्या आणि जिंकल्याही. गणपतरावांना आजही अनेक कार्यकर्त्यांचे नाव, गाव याची तोंडपाठ माहिती असल्याचा प्रत्यय येतो. अशा या महाराष्ट्राच्या विधिमंडळात पाच दशकांपेक्षा अधिक काळ संसदीय कारकीर्द गाजविणाऱ्या गणपतरावांच्या अखेरचा लाल सलाम. ■

शेतीच्या बांधावर बळीराजाचा सन्मान

। पाली । वार्ताहर ।

सुधागड तालुक्याचे सालाबादप्रमाणे याहीवर्षी रायगड प्रेस क्लबशी संलग्न असलेल्या सुधागड प्रेस क्लबच्या वतीने दोन प्रयोगशील शेतकऱ्यांचा त्यांच्या शेताच्या बांधावर जाऊन सत्कार करण्यात आला.

यावर्षी भेरव येथील आदर्श शेतकरी विठ्ठल बाबू सागळे व कानसळ येथील प्रयोगशील शेतकरी तथा सुधागड तालुका खरेदी विक्री संघाचे चेअरमन किसन उमटे यांना आदर्श प्रगतिशील शेतकरी पुरस्काराने गौरविण्यात आले.

रायगड प्रेस क्लबच्या माध्यमातून दरवर्षी जिल्ह्यातील प्रयोगशील, शेतीनिष्ठ शेतकऱ्यांची आदर्श शेतकरी पुरस्कारासाठी निवड केली जाते.

निवड झालेल्या शेतकऱ्यांचा शेताच्या बांधावर जाऊन सत्कार करण्याचा अभिनव उपक्रम राबविण्यात आला. यावेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून पाली पोलीस ठाण्याचे पोलीस निरीक्षक, विजय तायडे, प्रेस क्लब अध्यक्ष विनोद भोईर, कार्याध्यक्ष रविंद्रनाथ ओव्हाळ, परेश शिंदे, निशांत पवार, संदेश उतेकर, परळीचे अमोल देसाई, गायकवाड, उत्तमराव देशमुख, दीपक पवार, मिलिंद गोळे, संजय सागळे, पकन जाधव, विकी पवार अतिश सागळे, आदि मान्यवर उपस्थित होते.

पीक विमाधारकांची संख्या वाढण्यासाठी प्रयत्न

वातावरणातील बदलामुळे शेतकरी संकटांत

। मुरुड जंजिरा । प्रतिनिधी ।

मुरूड तालुक्यात ३२१० हेक्टर भात क्षेत्र लागवडीखाली असून आतापर्यत ते ९५ टक्के भात लागवड पुर्ण झाली आहे. अतिवृष्टीमुळे बऱ्याच शेतकऱ्यांची भातशेती पाण्याखाली गेली, खांडी तुटल्याने भात पिकाचे मोठे नुकसान झाले आहे.

वातावरणातील बदलामुळे शेतक्यांना अनेक अस्मानी संकटांचा सामना करावा लागतो. त्यामुळेआर्थिकस्थैर्यराखण्यासाठी पंतप्रधान पीक विमा योजनेंतर्गत भात व नाचणी पिकांचा समावेश असुन या कामी एचडीएफसी इर्गो या कंपनीची नियुक्ती करण्यात आली आहे.

पिक पेरणी ते काढणी पर्यंतच्या कालावधीत दरम्यान स्थानिक नैसर्गिक आपत्ती ओढवल्यास पंतप्रधान पीक विमा योजनेचे संरक्षण करण्यासाठी सरकारी सेवा केंद्रावर आवेदनपत्र दाखल करण्याची मुदत १५ जुलै २०२१ होती. त्यानंतर ही मुदत २३ जुलै पर्यंत वाढविण्यात आली. मात्र या आठ दिवसात पाऊस अचानक वाढल्याने शेतकऱ्यांना सेवा केंद्रावर पोहचुन कागदपत्रे सादर करता आली नाहीत. त्यामुळे बरेच शेतकरी विम्यापासुन वंचित राहिले. गतवर्षी मुरूड तालुक्यात १८८ शेतकऱ्यांनी पीक विमा योजनेत सहभाग नोंदवला. सन २०२१ मध्ये १४४ शेतकऱ्यांनी पीक विमा काढल्याची माहिती आहे .

मुरुड तालुका कृषी अधिकारी विश्वनाथ आहिरे यांना पिक विमा धारक वाढण्यासाठी काय प्रयत्न केलेत असे विचारले असता,त्यांनी शेतकऱ्यांमध्ये शासन योजनेसह पिक विम्यासंबंधी जाणीव जागृती करुन देण्यासाठी मेळावे, चर्चासत्रे तसेच गावोगावी रथ प्रदर्शनी तसेच कृषी संजीवनी मोहीमेद्वारे प्रत्येक गावात शेतकऱ्यांशी कृषीसहाय्यकांमार्फत गावोगावी प्रचार व प्रबोधन केले. याशिवाय टोल फ्री नंबर,ॲपडाऊन लोड करण्याविषयी सूचना दिल्या. महाळुंगे येथील कृषी मित्र उल्हास वारगे यांचे मते पिक विमा काढला पाहिजे. परंतु तालुक्यात प्रत्येक मंडळात पर्जन्यमापक यंत्र असल्याशिवाय पाऊस, वाऱ्याचा वेग, सापेक्षआर्द्रता व तापमान या घटकांची योग्य नोंद होऊ शकणार नाही. त्यामुळे काही पट्ट्यात नुकसान झाले तरी योग्य नोंद नसल्यामुळे विम्याचे दावे फेटाळले जातात. शेतकरी विमा काढायला धजत नसल्याची माहिती दिली. विमा कंपन्यांनी शेतकऱ्यांना पंतप्रधान पीक विमा योजनेचा खऱ्या अर्थाने लाभ मिळवून देण्यासाठी निकषांचा फेरविचार करावा. कृषी विभागाचे सहकार्य घेऊन शेतकऱ्यांमध्ये जनजागृती करावी जेणेकरून भात शेती सारखा पारंपारिक व्यवसाय टिकून राहील व ओस पडणाऱ्या शेतीकडे शेतकरी पुन्हा वळु शकेल अशी अपेक्षा आहे.

साप्ताहिक राशिभविष्य - ०१ ऑगस्ट ते ७ ऑगस्ट २०२१

ज्योतिषी : मिलिंद पाटील, सारळ-अलिबाग
मोबा.९४०४७९१७९८

अनावश्यक खर्च टाळा

मेष : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात हाती घेतलेल्या कामांचा निपटारा करा. आर्थिक बाजू ठीक राहील. मुलांना प्रोत्साहन देण्याचा प्रयत्न करावा. या सप्ताहात विविध प्रकारच्या आव्हानांना सामोरे जावे लागणार आहे, व त्यातून मार्ग काढा. आठवड्याच्या पूर्वार्धात अनेक अडचणींना तोंड द्यावे लागणार आहे, पण त्यानंतर मात्र कामे मनासारखी होऊ लागतील. त्या स्थितीचा फायदा घ्या यश लवकरच दरवाजा ठोठावेल. कौटुंबिक वातावरण चांगले ठेवण्याचा प्रयत्न करा. घरातील व्यक्तींकडे जास्त लक्ष द्या. बोलण्यावर योग्य नियंत्रण ठेवा. आर्थिक बाजू ठीक राहील. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. अनावश्यक खर्च टाळा. प्रवासात सावध राहा. स्थावर-जंगम बाबतीतील प्रश्नांना चालना मिळेल. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. बौद्धिक क्षेत्राला वाव मिळेल व उद्योगधंद्याला चालना मिळेल. आप्तेष्ट मंडळींच्या संपर्कात राहाल. सामाजिक कार्यात अग्रेसर राहाल. **महिलांना-** धार्मिक कार्यात सहभागी होण्याची संधी प्राप्त होईल. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, प्रत्येक बाबतीत जुळवून घेण्याचा प्रयत्न करा. **शुभ दिनांक -**२, ७

परिश्रमांना प्रतिसाद

सिंह : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात आपल्या परिश्रमाचे चीज होईल मेहनतीला न्याय मिळेल. आपण घेत असलेल्या परिश्रमांना चांगला प्रतिसाद मिळून चीज झाल्याचे समाधान मिळेल. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. संगणक, तांत्रिक क्षेत्र व्यवसायातील व्यक्तींना चांगला काळ राहील. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य द्या. आपल्या कामाची, प्रगतीची नोंद ठेवणे हितकारक राहील. अडचणींतून मार्ग काढण्याचे तंत्र स्वीकारा व ध्येयाचा पाठपुरावा करा. धार्मिक कार्यात सहभागी व्हाल. आर्थिक बाजू ठीक राहील. प्रलोभनांपासून दूर राहा. कामाचा ताण आपल्या प्रकृतीवर होणार नाही याची दक्षता घ्या.आपल्या कामाला न्याय मिळू शकेल आपण आपल्या कामाला योग्य प्रकारे न्याय देण्याचे धोरण स्वीकारल्यास हा आठवडा सर्व दृष्टीने चांगला जाईल. शनी पर्वातून आपण प्रवास करत आहात हे विसरू नका. **महिलांना-** सत्याचा मार्ग स्वीकारून आपल्या सर्व जबाबदाऱ्या पार पाडण्याचा प्रयत्न करा. कोणताही निर्णय विचारपूर्वक घ्या, चुकीचा निर्णय घेण्याचे टाळा. कलाक्षेत्राला उत्तम प्रोत्साहन मिळेल. **शुभ दिनांक -**१, ४

अडचणींतून मार्ग काढा

धनु : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात कला, क्रीडा क्षेत्रातील व्यक्तींना मानसन्मानाचे योग संभवतात. आर्थिक बाजू ठीक राहील. आपण आपल्या बोलण्यावर योग्य नियंत्रण ठेवल्यास पुष्कळशा गोष्टी साध्य करू शकाल. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. बेकारांना नोकरीची संधी प्राप्त होईल. बोलण्यावर मात्र नियंत्रण ठेवा म्हणजे गैरसमज होणार नाही. येणाऱ्या लहान-सहान अडचणींतून मार्ग काढा व ध्येयाकडे जाण्याचा मार्ग स्वीकारा. उष्णतेच्या विकारांपासून सावध राहा. शेतीविषयक कामांना गती मिळेल. वैवाहिक जोडीदाराची साथ मिळेल. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी जुळवून घेण्याचा प्रयत्न करावा. जागेसंबंधी वादाचे प्रसंग उद्भवणार नाही याची दक्षता घ्या. आर्थिक बाबतीत सावधानता बाळगावी. कलाक्षेत्राला प्रोत्साहन मिळेल. **महिलांना-** हा आठवडा कौटुंबिक व कार्याच्या कर्तव्यांचा पाठपुरावा करणारा असणार आहे. आतापर्यंत केलेल्या कार्याचा आढावा घेऊन आपण कुठे कमी पडलो याचा विचार करून वागणे सर्व दृष्टीने योग्य राहणार आहे. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा. जोडीदाराशी सामंजस्याने वागणे हितकारक राहील. **शुभ दिनांक -**३,४

खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा

वृषभ : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात विविध प्रकारच्या, विशेषतः कार्यालयीन व कौटुंबिक प्रश्नांना सामोरे जावे लागणार आहे. उद्योग-व्यवसायात प्रगती करण्याची संधी प्राप्त होईल. विद्यार्थ्यांनी शिक्षणाच्या माध्यमातून व्यक्तीविकासाचे ध्येय बाळगावे. सरकारी नियमांचे पालन करा. काही जुने येणे वसूल होण्याची शक्यता आहे. विरोधकांना संधी देऊ नका. खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. काही भाग्यवंतांना दोनाचे चार हात होण्याची शक्यता राहील. जोडीदाराची उत्तम साथ मिळेल तरीही या आठवड्यात महत्त्वाचे निर्णय घेऊ शकतात ती वेळ येईल आपणास कार्यालयातील व कौटुंबिक गोष्टींबाबतचे महत्त्वाचे निर्णय घ्यावे लागणार आहे. कलाक्षेत्राला चांगले प्रोत्साहन मिळेल. महिलांना त्यांच्या कलागुणांना उत्तम प्रतिसाद मिळेल. कोर्टकचेरीच्या कामांना चालना मिळेल. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य द्या. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. वरिष्ठांची मर्जी सांभाळता येईल. **महिलांना-** हितशत्रूंच्या कारवायांवर कडक नजर ठेवा, त्यांना संधी मिळणार नाही याची दक्षता घ्या. जमीन-जुमल्याच्या कामांना गती मिळेल. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा. जोडीदाराची साथ मिळेल. **शुभ दिनांक -**१, ७

प्रवासाचे योग संभवतात

कन्या : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात सामाजिक क्षेत्रात आपली वाहवा होईल. प्रवासाचे योग संभवतात. धार्मिक कार्यात सहभागी व्हाल. या कालावधीत मनाप्रमाणे गोष्टी होतील आपल्या मनाप्रमाणे पुष्कळशा गोष्टी साध्य होणार असल्याने काही अपूर्ण इच्छा पूर्ण करून घेण्यास हरकत नाही. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी जुळवून घेण्याचे धोरण स्वीकारावे. उद्योग-व्यवसायात नवे काही करण्यापेक्षा आहे तेच सांभाळणे महत्त्वाचे राहील. आर्थिक बाजू ठीक असली तरी अनावश्यक खर्च टाळावा. मित्रमंडळी व आप्तेष्टांशी सामंजस्याने वागावे. प्रलोभनांपासून दूर राहावे. सरकारी नियम व कायदा यांचे पालन करावे. प्रकृतीकडे अधिक लक्ष द्यावे. हाती घेतलेली कामे पार पाडता येतील. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य द्या. जोडीदाराची साथ मिळेल. आपण योजलेली कामे मनाप्रमाणे पार पाडता येतील. **महिलांना-** आपल्या रागावर योग्य नियंत्रण ठेवणे आवश्यक आहे. सरकारी कामकाजात सफलता मिळू शकेल. आपल्या जबाबदाऱ्या पार पाडण्याचा प्रयत्न करा. आर्थिक बाजू सावरता येईल. घरगुती वातावरण चांगले राहील. महत्त्वाच्या कागदपत्रांवर वाचूनच स्वाक्षऱ्या करा. **शुभ दिनांक -**२, ३

कुटुंबाकडे अधिक लक्ष द्या

मकर : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात ग्रहमान ठीक असल्याने आपण बऱ्याच गोष्टी साध्य करू शकाल व आपली घोडदौड चालू राहील. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. वरिष्ठांची मर्जी सांभाळता येईल. आपल्या कर्तृत्वाला चांगला वाव मिळेल. जीवनात योग्य व्यवस्थापनांची जरूरी असते, त्याप्रमाणे वागण्याचा प्रयत्न करा. कलाक्षेत्राला प्रोत्साहन मिळेल. महिलांना त्यांच्या कलागुणांना चांगला वाव मिळेल. हितशत्रूंची काळजी करू नका. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, विशेषतः खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. गुंतवणूक करताना तज्ञांचा सल्ला घ्या. अनावश्यक खर्च टाळा. कुटुंबाकडे अधिक लक्ष द्या. जोडीदाराची साथ मिळेल. आपल्या कामकाजाचा व्याप वाढल्याने व कौटुंबिक गोष्टींकडेही लक्ष द्यावे लागणार असल्याने आपण व्यस्त राहाल. क्रीडा व तांत्रिक क्षेत्रातील व्यक्तींना हा काळ उत्तम राहील. व्यापार-उद्योगाला चालना मिळेल. **महिलांना-** कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य द्या व त्यांच्या अपेक्षांना न्याय द्या. प्रलोभनांपासून दूर राहा. आपल्याकडील अतिरिक्त पैसा नीट सांभाळून ठेवा. अनावश्यक खर्चावर नियंत्रण ठेवा. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, **शुभ दिनांक -**२,५

तब्येतीच काळजी घ्या

मिथुन : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात कामाचे नियोजन करा सर्व कामांचे नियोजन केल्यास आपण सर्व बाबतीत यशस्वी होण्याची शक्यता राहील. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. बोलण्यावर योग्य नियंत्रण ठेवावे. प्रलोभनांपासून दूर राहा. अचानक प्रवासाचे योग संभवतात. राजकीय व्यक्तींना हा काळ चांगला आहे. सरकारी नियमांचे कटाक्षाने पालन करा. मुलांकडून सुवार्ता समजू शकतात. जुने दोस्तांची गाठीभेटीचे योग संभवतात. तब्बेतीची काळजी घेणे गरजेचे आहे. सर्दी होणार नाही यासाठी सर्तक राहा, खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. जोडीदाराची साथ मिळेल. हा कालावधी अनुकूलता लाभणारा आहे. बऱ्यापैकी अनुकूलता लाभल्याने पुष्कळशा बाबतीत आपण सफलता मिळवू शकाल व आनंद घ्याल. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य द्या. उद्योग-व्यवसायात प्रगती करता येईल. **महिलांना-** प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, विशेषतः खाण्याची पथ्ये व उष्णतेच्या विकारांपासून सावध राहा. प्रवासात सावधानता बाळगा. जागेसंबंधीचे प्रश्न सोडविता येतील. घरगुती वातावरण चांगले ठेवा. वैवाहिक जोडीदाराची साथ मिळेल. **शुभ दिनांक -**३, ५

कलाक्षेत्राला प्रोत्साहन मिळेल

तूळ : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात, विशेषतः पूर्वार्धात विविध प्रकारचे प्रश्न आपल्यापुढे उभे ठाकतील, पण त्यांची आत्मविश्वासाने उकल केल्यास उत्तम राहील. कलाक्षेत्राला प्रोत्साहन मिळेल. महिलांना त्यांच्या कलागुणांना वाव मिळेल. प्रवासाचे योग संभवतात. आर्थिक बाजू ठीक राहील. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य द्या. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा. बोलण्यावर योग्य नियंत्रण ठेवा. जोडीदाराची साथ मिळेल. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. व्यापारात मात्र सावधानता बाळगावी. आपली मानसिकता स्थिर ठेवल्यास उत्तम. अध्ययनातील अडथळे दूर करता येतील. **महिलांना-** आपण घेत असलेल्या परिश्रमांचे योग्य चीज झाल्याचे समाधान मिळू शकेल. आर्थिक बाबतीत मात्र खर्चावर योग्य नियंत्रण ठेवणे हितकारक ठरू शकते. आपले ध्येय साध्य करण्यासाठी चातुर्य व बळाचा वापर करून यशाची वाटचाल करू शकाल. जोडीदाराची उत्तम साथ मिळेल. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. बौद्धिक क्षेत्राला वाव मिळेल. प्रवासात सावधानता बाळगा. धार्मिक कार्यात सहभागी व्हाल. **शुभ दिनांक -**२, ७

विरोधकांना संधी देवू नका

कुंभ : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात सरकारी नियमांचे पालन करा. आपण परिस्थितीनुसार विचार बदलल्यास पुष्कळशा गोष्टी साध्य करता येतील. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य देऊन त्यांच्या अपेक्षांची पूर्तता करा. गैरसमज होणार नाही याची दक्षता घ्या. कोणत्याही कारणांनी भावनेच्या आहारी जाऊ नका. विरोधकांना संधी मिळणार नाही याची दक्षता घ्या. कलागुणांना प्रोत्साहन मिळेल. प्रवासाचे योग संभवतात. धार्मिक कार्यात सहभागी व्हाल. घरगुती वादाचे प्रसंग कटाक्षाने टाळा. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी जुळवून घेण्याचे धोरण स्वीकारावे. प्रलोभने टाळा. आर्थिक व्यवहारात सावधानता बाळगा. आप्तेष्ट व मित्रमंडळींशी सामंजस्याने वागणे हितकारक ठरेल. सरकारी नियमांचे पालन करा.**महिलांना-**जोडीदाराची साथ मिळेल. आपण सर्व बाबतीत सामंजस्याने वागल्यास बऱ्याच अपेक्षा पूर्ण होतील व समाधान मिळेल. विरोधकांना संधी देऊ नका. प्रकृतीबाबत अधिक दक्ष राहा, खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. आर्थिक बाजू ठीक राहील. **शुभ दिनांक-** २, ६

अनावश्यक खर्च टाळा

कर्क : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात आत्मविश्वासाने वागा, आपण सर्व बाबतीत जिद्द व आत्मविश्वासाने वागल्यास अपेक्षित गोष्टी साध्य करता येतील. नोकरदारांनी वरिष्ठांशी मिळते-जुळते घेण्याचे धोरण स्वीकारावे. स्थावरसंबंधीच्या प्रश्नांची उकल करता येईल. राजकीय क्षेत्रातील मंडळींना हा काळ छान राहील. थोरा मोठ्यांच्या गाठीभेटीचे योग संभवतात. आर्थिक बाबतीत सावधानता बाळगावी. अपेक्षित गोष्टी साध्य करता येतील. आर्थिक बाजू ठीक राहील. सामाजिक क्षेत्रात आपली वाहवा संभवते. वादाचे प्रसंग कटाक्षाने टाळा. आपल्या परिश्रमाचे चीज झाल्याचे समाधान मिळेल. हा सप्ताह सर्वसाधारण स्वरूपाचा राहण्याची शक्यता राहील. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. हितशत्रूंना संधी देऊ नका. व्यवसाय क्षेत्रात प्रगती साधता येईल. अनावश्यक खर्च मात्र टाळा. महिलांना- महत्त्वाच्या योजना अथवा गोष्टी यांची गुप्तता बाळगावी. भावी काळासाठी गुंतवणूक करण्याचा प्रयत्न करा. वादाचे प्रसंग कटाक्षाने टाळावे. कलाक्षेत्राला प्रोत्साहन मिळेल. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, विशेषतः मोसमी आजारांपासून व उष्णतेच्या विकारांपासून सावध राहा. जोडीदाराची साथ मिळेल. **शुभ दिनांक -**६, ७

जोडीदाराची उत्तम साथ

वृश्चिक : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात आपणास बऱ्यापैकी अनुकूलता मिळू शकते व आपले ध्येय साध्य करू शकाल. महत्त्वाच्या कामात आपणास सफलता मिळू शकेल. आर्थिक बाजू सावरता येईल. काही जुने येणे वसूल होण्याची शक्यता आहे. विवाह इच्छुकांच्या अपेक्षा पुऱ्या होण्याची शक्यता राहील. आपल्या भावनांवर योग्य नियंत्रण ठेवा. विरोधकांची धास्ती बाळगू नका. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. सामाजिक क्षेत्रात अग्रेसर राहाल. सरकारी नियमांचे पालन करा. जोडीदाराची उत्तम साथ मिळेल. तरीही कामाचे नियोजन करा कारण एकूण ग्रहमान ठीक असले तरी कामाचे योग्य नियोजन केल्यास आपणास सर्व गोष्टी साध्य करता येतील. कलाक्षेत्राला चांगला प्रतिसाद मिळेल. आपली बलस्थाने कोणती आहेत याचा आढावा घ्या व भविष्याच्या योजना आखा. नोकरदारांना दिलासा मिळेल. स्थावर-जंगमबाबतचे प्रश्न सोडविता येतील. **महिलाना-** महिलांच्या कलागुणांना उत्तम प्रोत्साहन मिळेल. प्रवासाचे योग संभवतात. कामाचा उत्साह वृद्धिंगत होईल. प्रकृतीस्वास्थ्य जपा, विशेषतः खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. **शुभ दिनांक -**४, ७

वादविवादांपासून दूर रहा

मीन : एकूण ग्रहमान पाहता या सप्ताहात आपण सर्व बाबतीत नियोजनाची साथ घेतल्यास अपेक्षित गोष्टी साध्य करता येतील. नोकरदारांना मोठा दिलासा मिळेल. उद्योग-व्यवसायात प्रगती करता येईल. कलाक्षेत्राला चांगले प्रोत्साहन मिळेल. काही मंडळींना प्रसिद्धीचे वलय प्राप्त होण्याची शक्यता आहे. कौटुंबिक गोष्टींना प्राधान्य देऊन त्यांच्या अपेक्षांची पूर्तता करा. बोलण्यावर मात्र योग्य नियंत्रण ठेवा. कोणाशीही नाराजी पत्करू नका. आर्थिक बाजू ठीक राहील. आधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून कामांचा विस्तार करता येईल. जोडीदाराची साथ मिळेल अनावश्यक खर्च टाळा. तुम्ही कुटुंबातील बऱ्याच जबाबदाऱ्यांना पूर्ण कराल ज्यामुळे तुमच्या प्रतिष्ठेत वृद्धी होईल तसेच तुमचा समाजात ही मान सन्मान ही वाढेल आणि तुम्ही एक प्रसिद्ध व्यक्ती म्हटले जाल. **महिलांना-** लहान-सहान गोष्टींवरून वादविवादाचे प्रसंग उद्भवणार नाही याची दक्षता घेतल्यास हा आठवडा चांगला जाईल. वादाचे प्रसंग सामंजस्याने व शांततेने सोडविण्याचा प्रयत्न करा मुलांकडे अधिक लक्ष द्या. खाण्यापिण्याची पथ्ये पाळा. नको त्या प्रलोभनात अडकू नका. जोडीदाराशी सहकार्याने वागा. नातेसंबंध जपा. **शुभ दिनांक -**१, ७

मोहोर

बँकेतील ठेव शंभर टक्के सुरक्षित

प्रसाद केरकर
चिंतन
९८६७७२१११०

गैरव्यवहार आणि आर्थिक अनागोंदीमुळे देशात सहकारी व खासगी क्षेत्रातील ४४ बँका गेल्या काही वर्षात बुडीत निघाल्या. आज यातील सर्व बँकांवर रिझर्व्ह बँकेने प्रशासक नियुक्त केला आहे. बँका बुडाल्याने किंवा आर्थिक घोटाळे झाल्याने त्या बँकांतील ठेवीदारांच्या ठेवींचे काय? त्यांना पैसे कसे मिळणार? असे प्रश्न सातत्याने उपस्थित होत होते. यावर मार्ग काढत केंद्र सरकारने महत्त्वाचा निर्णय घेतला व बुडीत निघालेल्या बँकेच्या ठेवीदारांना ९० दिवसांमध्ये त्यांच्या ठेवींपैकी पाच लाख रुपयांच्या रकमेचे पैसे देण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. थोडक्यात ठेवीदाराला त्याच्या कितीही जास्त रकमेच्या ठेवी असल्या तरीही पाच लाख रुपये दिले जाणार आहेत. मग त्याचे त्या बुडालेल्या बँकेत पाच लाखांच्यावर रक्कम असल्यास ते पैसे बुडणार हे ओघानेच आले. खरे तर सरकारला जर ठेवीदारांच्या भविष्याची खरोखरीच चिंता वाटत असेल तर सर्वांच्या शंभर टक्के ठेवी सरकराने सुरक्षीत करण्याची आवश्यकता आहे. मात्र तसे सरकारने काही केलेले नाही, त्यामुळे ठेवीदारांना या निर्णयातून अंशत: दिलासा दिला असेच म्हणावे लागेल.

देशात मागील काही महिन्यांमध्ये अनेक बँका दिवाळखोरीत निघाल्या. पंजाब ॲण्ड महाराष्ट्र को ऑपरेटिव्ह बँक अर्थात पीएमसी बँक, यस बँक, लक्ष्मी बँक यासारख्या अनेक बँकांचे ठेवीदार अजूनही पैशांच्या प्रतिक्षेत आहेत. या समस्येवर मार्ग काढत केंद्र सरकारने डी.आय.सी.जी.सी. कायद्यात दुरुस्ती करण्याचा निर्णय घेतला. केंद्र सरकारने बँक ठेवीदारांच्या आर्थिक संरक्षणासाठी हे पाऊल उचलले आहे, अशी टीमकी केंद्राने वाजविली असली तरी यातून ठेवीदारांना शंभर टक्के दिलासा मिळणार नाही हे विसरता कामा नये. डिपॉझिट इन्शुरन्स ॲण्ड क्रेडिट ग्यारंटी कॉर्पोरेशन अर्थात डीआयसीजीसी कायद्यात दुरुस्ती करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. हे दुरुस्ती विधेयक संसदेच्या पावसाळी अधिवेशनात मांडण्यात येईल. कायद्यात ही दुरुस्ती केल्यानंतर खातेधारकांना आणि ठेवीदारांच्या पैशाला आर्थिक सुरक्षा मिळणार आहे. ज्यामुळे कोणतीही बँक बुडाली तर विमा संरक्षणानुसार खातेधारकांना आणि ठेवीदारांना ९० दिवसांच्या आत पैसे मिळतील. हा निर्णय सर्व क्षेत्रातील म्हणजे सहकारी, खासगी व राष्ट्रीयकृत अशा सर्व बँकासाठी लागू असणार आहे. कोणतीही बँक दिवाळखोरीत निघाल्यास डीआयसीजीसी कडून ठेवीदारांना आणि खातेदारांना विमा कवच दिले जाते. सध्या त्यानुसार ठेवीदारांना पाच लाखांपर्यंत रुपये दिले जातात. पण, हे पैसे बँकेचा परवाना रद्द केल्यानंतर आणि तिचं लिक्विडेशन म्हणजे संपत्ती विकल्यानंतरच दिले जातात. केंद्राच्या नव्या निर्णयामुळे ठेवीदारांना पैसे मिळण्याचा कालावधी निश्चित झाला आहे. यातून ठेवीदारांचा प्रश्न पूर्णपणे संपला असे नाही. ज्या बँका दिवाळे काढतात किंवा बुडल्या जातात त्याला प्रामुख्याने पूर्णपणे संचालक मंडळ जबाबदार असते. कारण आपल्या मर्जीतील लोकांना मनमानी पद्धतीने कर्जे देणे व त्या कर्जाची वसुली न होणे यातून बँका अडचणीत येतात असा आजवरचा अनुभव आहे. हे प्रकार सहकारी बँकेत जास्त प्रमाणात होतात. असा प्रकारच्या बँकेच्या संचालकांना भ्रष्ट बनवून कर्जे घेणारे मोठे भांडवलदार ही बँक लुटतात हे काही आता गुपित राहिलेले नाही. एकदा का रिझर्व्ह बँकेचा प्रशासक बसला तरी ठेवीदारांना त्यांच्या कष्टाची कमाई करुन ठेवलेल्या ठेवी मिळणे सुकर होतेच असे नाही. त्याउलट कर्जे घेऊन ते बुडविणारे व त्याला कारणीभूत असणारे संचालक मात्र मोकाटपणे फिरत असतात. तर ठेवीदाराच्या हाती विविध प्रकारे आंदोलने करुन आक्रोश करण्यापलिकडे काहीच राहत नाही. राष्ट्रीयकृत बँकांना सरकारचे संरक्षण असल्याने तेथील ठेवी सुरक्षीत राहतात हे जरी खरे असले तरी मध्यंतरी या ठेवींवरील सुरक्षितता रद्द करण्यासंबंधी सरकारने प्रयत्न सुरु केले होते.

परंतु बँकिंग कायद्यातल्या या सुधारणा पुढे रेटणे काही शक्य झालेले नाही. हे ठेवीधारकांचे सुदैवच म्हटले पाहिजे. ठेवीधारकांच्या एक लाखांपर्यंतच्या ठेवींवर हमी देण्याची सर्वात पहिली तरतूद डॉ. मनमोहनसिंग यांनी अर्थमंत्री असताना सर्वात प्रथम केली होती. आता त्या गोष्टीला तब्बल तीन दशके लोटली आहेत. त्यानंतर सरकारने ही मर्यादा पाच लाखांवर वाढविली आहे. गेल्या तीन दशकात महागाई जेवढी वाढली त्या तुलनेत तरी ही तरतूद वाढविणे आवश्यक होते. परंतु सरकारने तसे काही केलेले नाही. ठेवीधारक हा कोणत्याही बँकेतील असो व त्यांच्याकडे कितीही लाखांच्या ठेवी असोत, त्यांना शंभर टक्के संरक्षण मिळण्याचा हक्क ठेवीधाराकाला मिळाला पाहिजे. बँकिंग व्यवस्थेत जे गैरव्यवहार होतात व त्यातून बँक दिवाळे काढते ही जबाबदारी पूर्णपणे केंद्र सरकार व रिझर्व्ह बँकेची तसेच सहकारी बँक असल्यास सहकार खात्याची आहे. बँकांच्या व्यवहारांवर लक्ष ठेवणे ही देखील मध्यवर्ती बँकेची महत्वाची जबाबदारी आहे.

बँकिंग व्यवहार कितीही जोखमेचा असला तरीही गैरव्यवहार न होणे याची जबाबदारी पूर्णपणे संचालकांवर असते. त्यासाठी अशा प्रकारे गैरव्यवहार करणाऱ्या संचालकांना जामीन मिळता कामा नये. अर्थात हे सर्व सरकारी बँकांमध्येच होते असे समजण्याची गरज नाही. तर खासगी बँकांमध्येही असे प्रकार होतात व त्यातून बँका अडचणीत येतात. परंतु रिझर्व्ह बँक अशा प्रकारची बँक अन्य खासगी बँकेत विलीन करण्यास भाग पाडून हा प्रश्न मिटविते. परंतु यात लटकतात त्या सहकारी बँका. व यात नाडला जातो तो सर्वसामान्य ठेवीदार. यातील बहुतांशी ठेवीदार हे आपल्या आयुष्याची कमाई सुरक्षीत राहिल व नियमीत व्याज मिळेल या आशेवर या ठेवी ठेवून असतो.

त्यात सहकारी बँका या अधिक व्याज देत असल्याने त्याचा कल या बँकात ठेवी ठेवण्याकडे जास्त असतो. अशा जनतेच्या ठेवी सुरक्षीत राहणे ही जबाबदारी सरकारचीच आहे. कारण हा ठेवीदार शेअर बाजारात किंवा म्युच्युअल फंडांकडे वळणारा नसतो, त्यातील असुरक्षितता त्याला या योजनांपासून लांब नेत असते. आपल्याकडे निवृत्त झालेल्यांना कोणतीही सामाजिक सुरक्षितता सरकारी नोकर वगळता कोणालाही नाही. अशा वेळी सरकारने या ठेवीधारकांच्या ठेवीला पूर्णपणे संरक्षण देण्याची गरज आहे, केवळ पाच लाखांपर्यंत देणे काही फायद्याचे नाही. ही जबाबदारी सरकारने झटकू नये.

लोकलेखक अण्णा भाऊसाठे

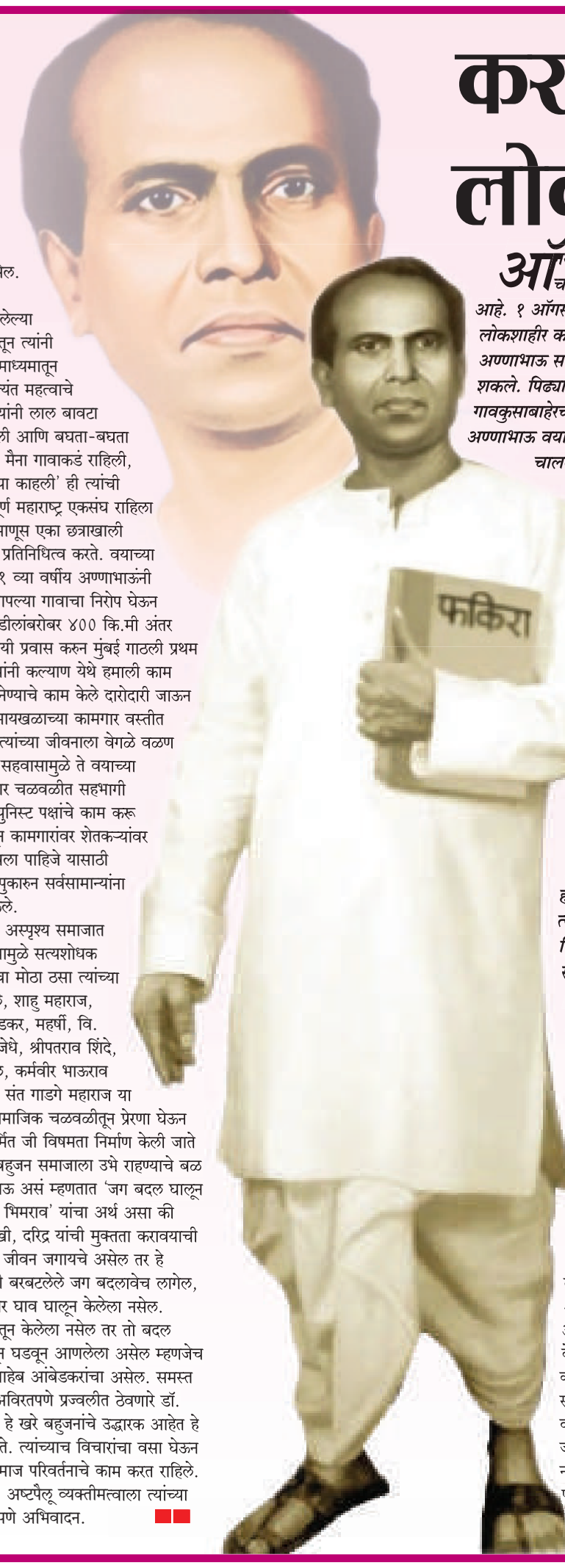

आठवण
संजीव मोरे

अण्णाभाऊ साठे हे अत्यंत असामान्य असे व्यक्तिमत्त्व या महाराष्ट्राच्या भूमीमध्ये उदयाला आले. समाजापासून दूर आणि साहित्य किंवा संस्कृतीचा कोणताही वारसा नसलेल्या अस्पृश्य समाजामध्ये १ ऑगस्ट १९२० रोजी सांगली जिल्ह्यात वाळवा तालुक्यातील वाटेगाव येथे जन्म झाला. अण्णाभाऊ ज्या काळात जन्माला आले त्याकाळात स्पृश-अस्पृश या कल्पना फार मोठ्या प्रमाणावर समाज मनात खोलवर रुजलेल्या होत्या, त्यामुळे त्यांना फक्त दिड दिवस शाळेत जाता आले याची खंत त्यांना आयुष्यात नेहमीच राहिली, परंतु शिक्षणाने जरी त्यांना हुलकावणी दिली तरी त्याच्या ठिकाणी जी प्रतिभा होती जिद्द होती ती असामान्य होती. उच्चशिक्षित लेखक ज्या साहित्याची निर्मिती करु शकणार नाहीत अशा मौल्यवान साहित्याची निर्मिती अण्णाभाऊंनी केली, आणि या महाराष्ट्रातील मराठी साहित्याला मोठी उंची गाठून दिली. त्यांची ही साहित्य निर्मिती पाहून मोठमोठे लेखकही आश्चर्यचकीत झाले असे असामान्य काम अण्णांनी आपल्या जीवनात करुन ठेवले आहे.

अण्णाभाऊ महाराष्ट्रात एक शाहिर म्हणून परिचित असले तरी कथा, कादंबऱ्यांचे लिखाणही त्यांनी फार मोठ्या प्रमाणावर केल्याचे दिसून येते. त्यांनी साहित्य निर्मिती करत असतांना ३५ कांदबऱ्या, १३ कथासंग्रह, १४ लोकनाट्य, प्रवास वर्णन १० पोवाडे गण गौवळ असे ग्रामीण ढंगाच्या लिरवाणातही त्यांनी आपली छाप सोडलेली आहे. त्यांच्या वैजयंता, आवडी, माकडाची चाळ, चिखलातील कमळ, वारणेचा वाघ, अलगुज फकिरा, या कांदबऱ्यांवर मराठी चित्रपटांची निर्मिती झालेली असून फकिराया कादंबरीला १९६१ साली महाराष्ट्र शासनाच्या उत्कृष्ट कांदबरीचा पुरस्कार प्राप्त झालेला असून वैयजंता, वारणेचा वाघ अशी ही साताऱ्याची तऱ्हा या चित्रपटांना शासनाकडून गौरवण्यात आले आहे. अणाभाऊंनी मराठी साहित्यातील कथा, नाट्य, लोकनाट्य, कांदबऱ्या, चित्रपट, पोवाडे, लावण्या, वग गंवळण प्रवास वर्णन असे सर्वच प्रकार सशक्त आणी समृद्ध केलेले आहेत. तमाशा या कलेला लोकनाट्याची प्रतिष्ठा मिळवून देण्याचे श्रेय अण्णाभाऊंनाच जाते. पोवाडे, लावण्या, गीत या प्रकारातून त्यांनी सर्वसामान्य कष्टकरी जनतेच्या विचारात जागृता निर्माण करण्याचे काम करुन अन्यायाच्या विरोधात समाजाला उभे करण्याचे काम केले.

अण्णाभाऊ साठे यांनी स्वातंत्र्यापूर्व आणि स्वातंत्र्यानंतरच्या कालखंडात राजकिय प्रश्नांविषयी महाराष्ट्रात मोठ्या प्रमाणावर जनजागृती करण्याचे काम केले. संयुक्त महाराष्ट्राचा लढा असेल. गोवा मुक्तीचा संग्राम असेल यासाठीच्या केलेल्या चळवळीच्या माध्यमातून त्यांनी आपल्या शाहिरीच्या माध्यमातून दिलेले योगदान हे अत्यंत महत्वाचे आहे. १९४४ मध्ये त्यांनी लाल बावटा पथकाची स्थापना केली आणि बघता-बघता ते शाहिर झाले 'माझी मैना गावाकडं राहिली, माझ्या जीवाची होतीया काहली' ही त्यांची गाजलेली लावणी संपूर्ण महाराष्ट्र एकसंघ राहिला पाहिले संपूर्ण मराठी माणूस एका छत्राखाली असावा या विचारांचे प्रतिनिधित्व करते. वयाच्या ११ व्या वर्षीय अण्णाभाऊंनी आपल्या गावाचा निरोप घेऊन वडीलांबरोबर ४०० कि.मी अंतर पायी प्रवास करुन मुंबई गाठली प्रथम त्यांनी कल्याण येथे हमाली काम केले, कोळसा वाहून नेण्याचे काम केले दारोदारी जाऊन कपडे विकले पुढे ते भायखळाच्या कामगार वस्तीत राहायला गेले, तेथेच त्यांच्या जीवनाला वेगळे वळण लागले. कामगारांच्या सहवासामुळे ते वयाच्या सोळाव्या वर्षी कामगार चळवळीत सहभागी झाले, आणि पुढे कम्युनिस्ट पक्षांचे काम करू लागले. त्यामाध्यमातून कामगारांवर शेतकऱ्यांवर होणारा अन्याय थांबवला पाहिजे यासाठी प्रस्थापितांविरुद्ध बंड पुकारुन सर्वसामान्यांना न्याय देण्याचे काम केले.

अण्णाभाऊ यांनी अस्पृश्य समाजात जन्म घेतलेला असल्यामुळे सत्यशोधक चळवळीच्या विचारांचा मोठा ठसा त्यांच्या मनावर होता. म. फुले, शाहु महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, महर्षी, वि. रा. शिंदे, जवळकर, जेधे, श्रीपतराव शिंदे, क्रांतीसिंह नाना पाटील, कर्मवीर भाऊराव पाटील, शंकराव मोरे, संत गाडगे महाराज या समाजसुधारकांच्या सामाजिक चळवळीतून प्रेरणा घेऊन समाजामध्ये मानवनिर्मित जी विषमता निर्माण केली जाते या विरोधात दलित, बहुजन समाजाला उभे राहण्याचे बळ दिले, म्हणून अण्णाभाऊ असं म्हणतात 'जग बदल घालून घाव, सांगून गेले मज भिमराव' यांचा अर्थ असा की समाजातील दिन, दु:खी, दरिद्र यांची मुक्तता करावयाची असेल, स्वाभिमानाचे जीवन जगायचे असेल तर हे अन्यायाच्या विचारांनी बरबटलेले जग बदलावेच लागेल, परंतू तो बदल कोणावर घाव घालून केलेला नसेल. दंडेशाहीच्या माध्यामातून केलेला नसेल तर तो बदल विचारांच्या माध्यमातून घडवून आणलेला असेल म्हणजेच तो विचार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचा असेल. समस्त मानवमुक्तीचा लढा अविरतपणे प्रज्वलीत ठेवणारे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर हे खरे बहुजनांचे उद्धारक आहेत हे अण्णाभाऊंना ज्ञात होते. त्यांच्याच विचारांचा वसा घेऊन अण्णाभाऊ आपले समाज परिवर्तनाचे काम करत राहिले. अशा या बहुआयामी, अष्टपैलू व्यक्तीमत्वाला त्यांच्या जयंतीनिमित्ताने विनम्रपणे अभिवादन.

कर ज्याचा येथे पूजिला लोकशाहीर अण्णाभाऊ

विशेष
मोहिनी गोरे

ऑगस्ट महिना देशाच्या इतिहासात क्रांतिकारी चळवळीचा, देशाच्या स्वातंत्र्य दिवसाचा आहे. १ ऑगस्ट १९२० हा लेखक, कार्यकर्ता, लोकशाहीर कॉम्रेड अण्णाभाऊ साठे यांचा जन्मदिवस. अण्णाभाऊ साठे अवघे दिड दिवस शाळेत जाऊ शकले. पिढ्यानपिढ्याचे दारिद्र्य, जात वास्तव व गावकुसाबाहेरच्या वाटेगाव या आपल्या गावाहून अण्णाभाऊ वयाच्या अकराव्या वर्षी सतत दोन महिने चालत आपल्या कुटुंबाकबिल्यासोबत मुंबईला पोटाची खळगी भरण्यासाठी आले. ते मुंबईत माटुंगा रेल्वे स्टेशनजवळच्या झोपडपट्टीत राहिले. गावाकडील जातीच्या वस्तीतून मुंबईतील कष्टकरी वर्गात श्रमिक वस्तीत आले. ते कम्युनिस्ट पक्षाचे कार्यकर्ते झाले. लहान वयातच लिहायला वाचायला येत नसताना काही पोवाडे रचले तसेच शाहिरी, तमाशातील छोट्या भूमिका केल्या होत्या. स्वत:ची व आजूबाजूची परिस्थिती त्यातील वास्तव याचा परिणाम त्यांच्या संवेदनशील मनाने टिपला होता, अनुभवला होता. कम्युनिस्ट पक्षाच्या स्टडी सर्कलमुळे त्यांच्या लिहिण्यास प्रोत्साहन मिळाले, विचारांना दिशा मिळाली व ते प्रगल्भ झाले. स्वत:चे व समाजाचे परिस्थिती वास्तव हत्यार बनून लेखनात उतरु लागले. त्यांनी मार्क्सवादी तत्त्वज्ञान स्वीकारले होते. मार्क्सवाद म्हणजे सर्वच जीवन व्यवहाराला व्यापणारा, त्यावर शास्त्रीय पद्धतीने भूमिका मांडणारा, वास्तवात कृती करता येईल असं सर्वांचे जगणे सुंदर करणारा, सर्वांचे माणूसपण मान्य करणारा हा विश्वव्यापी मानवतावादी विचार आहे.

अण्णाभाऊंना जाऊन आज पन्नास वर्षे झाली. आज त्यांच्या कार्याचे, लिखाणाचे स्मरण अत्यंत जाणीवेने करणे आवश्यक आहे. अण्णाभाऊंनी विविध साहित्य प्रकारात लिखाण केले. लावण्या, पोवाडे, छक्कड, कथा, कादंबरी, काव्य, तमाशा वगनाट्य, कृषीगीते इत्यादी. सर्वांचे जीवन सुंदर करतो तो श्रमिक, कष्टकरी व कामगार परंतु त्याच्या वाटेला मात्र उपेक्षित जीवन येते. तेव्हा ही पृथ्वी शेषाच्या मस्तकावर नसून ती दलितांच्या तळहातावर आहे. हे लिहिताना फक्त आपला समाज, राज्य किंवा देश असा विचार न करता जागतिक विचार पृथ्वीचा विचार करतात म्हणूनच दलित म्हणजे सर्वच गरीब, स्त्रिया, पीडित, परिस्थिती, रूढी परंपरेने ज्याच्यवर अन्याय केला, भांडवलशाहीने ज्यांचे शोषण केले किंवा एखाद्या भांडवलशाही देशाने दुसऱ्या देशाचे केलेले शोषण. मग ते युद्ध लादून अथवा आर्थिक नाड्या स्वत:च्या हातात ठेवून असे लोक, समाज, व देश सर्वच दलित ठरतात. त्यांचे साहित्य वास्तव व जीवन व्यवहारातील शोषणावर भाष्य करणारे होते; परंतु त्या रडकथा नव्हत्या. रडू येणे ही स्वाभाविक, साहजिकच आहे; परंतु त्या रडल्यानंतर कृती करता आली पाहिजे. अन्यायाचा प्रतिकार करता आला पाहिजे. त्यासाठी रक्तरंजित क्रांतीची अथवा सूड भावनेची गरज नाही, तर गरज आहे ती प्रबोधनाची, जागं करण्याची. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर म्हणतात, गुलामाला गुलाम असल्याची जाणीव करून दिली पाहिजे मग तो अन्यायाविरुद्ध पेटून उठेल. कारण या चातुर्वर्ण्य व्यवस्थेने मिळालेले जीवन म्हणजे प्राक्तन आहे. पूर्व जन्माचे पाप आहे किंवा पुढील जन्मात मोक्ष मिळावा यासाठी ते प्रायश्चित्त घ्यावे लागेल, असे गुलामीचे जीवन जगावे लागेल. यासाठी कर्मकांड, विविध कसब, प्रकार वापरले जातात. ज्याप्रमाणे गुलामाला गुलाम असल्याची जाणीव करून दिली पाहिजे तसेच आज अन्याय, अत्याचार, अनैतिक, असंविधानिक वर्तन करणाऱ्या व्यक्ती, अधिकारी, समाज एकूणच यंत्रणा व्यवस्थेला संविधानिक पद्धतीने जाब विचारला पाहिजे व उत्तर मिळवले पाहिजे.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या कृतिशील विचारांची जबाबदारी ते हयात असतानाच आपल्या अंगावर घेत अण्णाभाऊ साठे म्हणतात जग बदल घालुनी घाव, सांगून गेले मज भीमराव. कला प्रांतातील 'गण' हा प्रकार सुरू करताना पारंपारिक पद्धतीने देवाची प्रार्थना करणे या परंपरेला बाजूला सारत ज्या इतिहासाने लढायची ताकद दिली त्याला, देशाला, शिक्षणाला ते नमन करताना म्हणतात की, प्रथम मायभूच्या चरणा. छत्रपती शिवबा चरणा किंवा प्रथम नमो आंबेडकरा, एम ए,पी.एच.डी तुम्हा डॉक्टरा. खरंच ज्या त्या क्षेत्राच्या प्रांगणात त्या त्या संबंधितांना नमन करावे, त्यांच्याबद्दल आदर दाखवावा, त्याने प्रेरणा व ऊर्जाही मिळते यासाठी ते आवश्यकच आहे. जसं शिक्षणाच्या व साहित्याच्या व्यवहारात एकूणातच लिहिणे, वाचण्याची व व्यक्त होण्याची संधी देणाऱ्या प्रांगणात सावित्री-ज्योतिबांना नमन करावे. संविधानाला कृतिशील नमन करावे. माणसाच्या कार्य कर्तृत्वावर अण्णा भाऊंचा विश्वास होता. स्वत:चे, समाजाचे जीवन घडवणारा, त्यासाठी कष्ट घेणारा तो स्वत:च आहे त्याचे श्रेय, त्याचे योग्य मूल्य ही त्यालाच मिळाले पाहिजे. २ मार्च १९५८ ला महाराष्ट्र दलित साहित्य संघटना द्वारा आयोजित पहिल्या साहित्य संमेलनामध्ये उद्घाटनपर भाषण करताना अण्णाभाऊ साठे म्हणतात, माणसाला तुच्छ लेखणाऱ्या वास्तव जगातून त्याला मुक्त करणे, तू वास्तव जगाचा धनी आहेस, असं त्याला सांगणं आणि तूच जीवनाचा स्वतंत्र निर्माता आहेस, असं सांगण हेच वाङ्मय व साहित्याचं खरं वैशिष्ट्य आहे व तेच प्रयोजन असावे. कामगार स्तवन हेच सांगते. कामगार म्हणजे श्रम करणारा मग ते श्रम बौद्धिक असो वा शारीरिक श्रम असो. शारीरिक श्रमाला आपण दुय्यम स्थान दिले म्हणूनच आजच्या या परिस्थितीत आपला कणाच मोडलेला दिसत आहे. कोव्हिड महामारीच्या काळात आज कामगार कायदे बदलले तेही असंविधानिक पद्धतीने व चर्चासुध्दा न करता. कष्टकरी, श्रमिक तसेच बौद्धिक काम करणाऱ्या कामगारांचे उदा. बँक, प्राध्यापक, शिक्षक, शिक्षकेतर कर्मचारी इत्यादीचे नेतृत्व डाव्या पुरोगामी कामगार चळवळीने केले आहे व करत आहेत. पण हे लक्षात न घेता मोबदला, पगारवाढ मिळाल्यावर पुरोगामी विचारांशी फारकत घेतली जाते. म्हणून आज पूर्ण देशातच लॉक कॉन्ट्रॅक्ट बेसिस वर काम करीत आहे. मला कायम रोजगार, काम मिळेल का? महिन्याचा पगार मिळेल का? वर्तमानाची शाश्वती नाही तर भविष्याची काय आणि कोण हमी देणार? अशा अस्थिर अवस्थेत ९८% उच्चशिक्षित, शिक्षित, अर्ध शिक्षित लोक जीवन जगत आहेत. वास्तविक पाहता स्वतंत्र भारतात राजकारण्यांनी, राज्यकर्त्यांनी, नोकरशहांनी तळागाळापर्यंत सुख व कल्याणकारी योजना कशा

•➤ पान ७ वर

गोष्ट एका गावाची

शब्दगंधा
शशिकांत मुद्देबिहाळकर

गावे वसतात, डोंगराच्या पायथ्याशी, नदीकिनारी, कारण माणसाला लागणारे अन्न व पाणी या दोन्ही ठिकाणी उपलब्ध होते. असंच एक गाव.गाव म्हणजे माणसांची वसाहत. डोंगर उताऱ्यावर जमीनी तयार करायच्या, उतारावर नाचणी वरीची पिके घ्यायची, सपाटीवर छोटे छोटे चोंढे, म्हणजे जमिनीचे तुकडे पाडायचे आणि या जमिनीत शेती करायची. डोंगराच्या रानात भरपूर गवत, खुरटी झाडे, फळ झाडे मुबलक, साग, खैर, मुबलक प्रमाणात उपलब्ध असत, त्यावर गुरांची अन्नाची व्यवस्था होई. संध्याकाळी पोटं फुगवून गुरे घरी परतत. सकाळी दुध दुभत्याची सोय होई. परत गुरांना रानात सोडले जाई. अशी एक माणसाची जगण्याची एकेकाळी पद्धत होती, जमीनी सरकारी असत. यावर वहिवाट करून पोटापुरते मिळे, त्यात माणसे समाधानी असत.

जळणासाठी लाकूडफाट्याची सोय, डोंगराच्या रानात होत असे. माणसांचे हे एकेकाळचे समुह गावात रुपांतरीत झाले. यात अनैसर्गिक असे काही नाही. दरवर्षी पावसाळा आणि पूर येणेही जणू सवयीचे झाले होते. एकदा पूराचे पाणी गावातील मारूतीच्या मंदिराच्या पायरीला लागले की गंगामाय प्रसन्न झाली अशी मानसिकता असे. नदी ही गंगामाय, आणि डोंगरावरील म्हसोबा ही दोन दैवते गावांचे खंबीर रक्षक आणि अन्नदाते असत. बाकी गावाला कोणाची गरज नसे. गाव वाढू लागला तसे मंदिरात लोक संध्याकाळी एकत्र येऊन अभंग, भजने गाऊ लागले. करमणूक याहून काही नसे इतकं साधं जगणं होतं एकेकाळी. शांत, समाधानी. गरजा फारशा नव्हत्याच. निसर्गाने दिलेल्या पोटापुरत्या पश्चात लोक आनंदात जीवन साजरे करत. परंतू काळ बदलला. वस्तीची वसाहत झाली. झोपड्या गेल्या आणि कौलारू दुपाखी, दगड मातीची घरं आली. दगड डोंगरात होताच. मातीही होती, नदीत रेती होती. झाडं तोडून घराची छपरं तयार झाली. इथपर्यंतही ठीक होतं. काही बिघडलं नव्हतं. आपल्याला रहायला घर बांधायला काहीच हरकत नव्हती. एवढं तर निसर्गानं देऊन ठेवलं होतं. गाव फुगायला सुरूवात झाली तशी, पिढयांची मानसिकता बदलली, सगळ्याचा व्यापार झाला आणि चलनाची हाव सुटली तिथं गंगामाईतील रेती खरडून काढण्यात येऊ लागली, डोंगरावरील दगड बेसुमारपणे खणण्यात येऊ लागला. लाकडासाठी झाडोरा तूटू लागला.

सरकारी जमिनी लाटण्याची स्पर्धा सूरू झाली. एव्हाना गाव मोठा झाला होता. पण एकेकाळचा मजबूत कणखर असलेला डोंगर मात्र भुसभूशीत होत होता. शेतजमिनींवर इमारती उभ्या राहिल्या होत्या, नदीच्या पात्रात भराव टाकून नवीन जमिनी तयार करण्यात आल्या होत्या आणि चढ्या बाजार भावाने त्या विकल्या जात होत्या. नदीतील रेती खरडून मातीच्या गाळाने नदी भरली होती. डोंगरावरचा म्हसोबा आता मात्र कोपला. गंगामाईही कोपली. लोकांना मात्र याची जाणीव झाली नाही. आपलं काही तरी चुकतंय हे त्यांच्या लक्षात येत नव्हतं. कारण आता चलनाशिवाय काही दिसत नव्हतं. डोंगरावरून दगड घरंगळून खाली पडू लागले तरी लोकं बेसावध होते. संबंध कडाच्या कडा उघडाबोडका दिसू लागला होता. या वर्षाचा पाऊस सूरू झाला तो दमदारपणे सूरू झाला. गंगामाय दुथडी भरून वाहू लागली. पण वहायला तिला पुढचा मार्ग कळेना. मातीच्या गाळाने त्रासून तिने तिचे पात्र सोडले, काठाच्या घरादारात ती घूसली. माणसं सैरावैरा धाऊ लागली त्यातच डोंगरावरून सैल झालेली माती, दगड गोट्यांसह वस्तीवर कोसळू लागली. आख्खा म्हसोबाचा डोंगर खाली कोसळला आणि आख्खी वस्ती मातीखाली गाडली गेली. वस्ती वरील सुखी माणसांनी अखेर मरण कवटाळलं. निसर्ग कोपला की कुणाचं काही चालत नाही. होतं नव्हतं ते जिवानिशी मातीमोल झाल. सगळ्याभर नुसता चिखल झाला. प्रेतं ओळखता येत नाहीत अशी वेळ आली. शांत, सुंदर समाधानी, आनंदी असायचं त्या गावाला कुणाची तरी दृष्ट लागली.

एक गाव इथं होतं हे सांगायची वेळ आली हे त्या गावांचे दुर्दैव.

९७६७१५२६०८

वाचनीय आणि प्रेरक

'आनंद यात्रा'

'आनंद यात्रा' हे अलिबाग येथील हेमंत हिरालाल पाटील यांचे पुस्तक पेणच्या समर्थ पब्लिकेशनने प्रकाशित केले आहे. नवी मुंबई महानगरपालिकेतील शिक्षक गणेश दत्तू सपकाळ यांची या पुस्तकाला प्रस्तावना लाभली आहे. त्यांच्यामते, प्रत्येकामध्ये लेखक लपलेला असतो. हेमंत पाटील यांचे हे पुस्तक युवा लेखकांना, लेखनासाठी प्रेरणा देईल. हेमंत यांच्या वडिलांचे, हेमंत लहान असतानाच अपघाती निधन झाले. त्यामुळे घराची जबाबदारी सातवीत शिकणाऱ्या हेमंतवर पडली. आई आणि आजोबांच्या निर्णयामुळे हेमंत यांचे शिक्षण इंग्रजी माध्यमाच्या शाळेत झाले. हेमंत यांच्या धाकट्या भावाने दहावीच्या परीक्षेत उत्तम यश प्राप्त केले. परंतु त्यांच्या, या लहान भावाचा रेल्वे अपघातात मृत्यू झाल्याने पुन्हा सर्व कुटुंब दुःखी झाले. अशा परिस्थितीत हेमंतला, त्यांच्या गुरुभक्तीची आणि मित्रांची साथ लाभली. धार्मिक पुस्तकांच्या वाचनात त्यांचे मन रमत होते. त्यामधूनच आनंदयात्रेचा उगम झाला. दरवर्षी यात्रेला मित्रांसह जाण्याची त्यांनी आपल्या जीवनात एक प्रथा निर्माण केली. बारा ज्योतिर्लिंगे आणि इतरत्र पायी केलेल्या यात्रेतील अनुभव, त्यांनी या पुस्तकातून वाचकांसमोर साध्या, सोप्या बोलीभाषेत मांडले आहेत. यात्रेमुळे हेमंत यांच्या दुःखी जीवनात आनंदाची पालवी फुलल्याने त्यांनी पुस्तकाचे नाव 'आनंदयात्रा' असे ठेवले आहे. हेमंत पाटील यांनी सुरुवातीला आपले मनोगत व्यक्त केले आहे. २०१२ साली ते जिल्हाधिकारी कार्यालय, रायगड-अलिबाग येथे, शिपाई पदावर रुजू झाले. काम करत असतानाच, रिकाम्या वेळेत त्यांनी आपले यात्रातील विविध अनुभव शब्दबद्ध केले. कार्यालयातील वरिष्ठ सहकारी कर्मचाऱ्यांनी त्यांना प्रोत्साहन दिले. पत्रकारांच्या प्रोत्साहनामुळे त्यांचे काही लेखन नियतकालिकांत प्रसिद्ध झाले. त्यांच्यामते, पायी यात्रा केल्याने निसर्गाशी एकरूप होणे शक्य होते. त्यामुळे संसारातील विविध

अडचणींवर शांतपणे विचार करून मात करता येते. पुस्तकावरील महेश लिला पंडित (महेश सैंदाणे) यांचे रंगीत मुखपृष्ठ आकर्षक आणि समर्पक आहे. मलपृष्ठावर ज्ञानेश्वर माऊलींचे 'पसायदान' दिले आहे.

पुस्तक परीक्षण
प्रा. शाम जोगळेकर

तसेच वाचनमग्न हेमंत पाटील यांचे रंगीत छायाचित्र पाहावयास मिळते.

या आनंदयात्रेची सुरुवात नाशिक येथील कुंभमेळ्यापासून होते. लहानपणापासून हेमंत यांना कुंभमेळ्याविषयी उत्सुकता होती.२००३ साली प्रत्यक्ष शक्य झाले.त्यासाठी त्यांनी आर्थिक, मानसिक तयारी केली.अनेकांनी त्यावेळी तेथे न जाण्याविषयी सांगितले; अनेक कारणेही दिली. हेमंत त्यांच्या मित्रांसह तेथे गेले. चौदा दिवस ते संत सहवासात होते. सद्गुरू महाराजांचाही हेमंत यांना सहवास लाभला. बारा ज्योर्तिलिंगांचे दर्शन वेळोवेळी कसे घेतले याचे सविस्तर वर्णन हेमंत यांनी केले आहे. सिद्धीविनायक मंदिरात ते मुंब्रा येथून चालत गेले. तसेच टिटवाळा, अंबरनाथ येथील मंदिरे पायी जाऊन कशी पाहिली हेही त्यांनी स्पष्ट आहे. रामेश्वर, मीनाक्षी मंदिर येथील त्यांचे विविध अनुभव वाचनीय झाले आहेत. चारधाम यात्रा, गिरनार, सोमनाथ, येथील अनुभव, काही वेळा चित्तथरारक झाले आहेत.

जून २०१२ पर्यंत हेमंत ठाणे येथे बांधकाम व्यवसायात काम करीत होते. तेथे ते हळूहळू स्थिरावतही होते. १८ डिसेंबर १९९० रोजी हेमंत यांच्या वडिलांचे रोड कारकून पदावर काम करीत असताना, खालापूर येथे अपघाती निधन झाले होते. अनुकंपा तत्वावर शासकीय सेवेत सामावून घेण्यासाठी ते १९९१ पासून प्रयत्न करत होते. १९९४ साली दहावी नापास झाल्यापासून त्यांनी लहान-मोठ्या नोकऱ्याही केल्या होत्या. जून २०१२ साली त्यांची जिल्हाधिकारी कार्यालयात शिपाई पदावर नेमणूक झाली. अलिबागला नोकरीसाठी जाण्याविषयी त्यांची सुरुवातीला तयारी नव्हती. हळूहळू ते अलिबागला कसे रमले ते त्यांनी नोंदविले आहे. अलिबागला आल्यावरही त्यांनी हरिहरेश्वर, कनकेश्वर या ठिकाणी पायी यात्रा केली.हेमंत पाटील आणि त्यांचे मित्र शिवभक्त आहेत. त्यामुळे त्यांचे जीवन कसे आनंदी झाले हे त्यांनी या पुस्तकात मांडले आहे. त्यांचे विविध अनुभव शिवभक्त, युवक आणि सर्वसामान्य यात्रेकरूंना उपयुक्त आणि मार्गदर्शक ठरणारे आहेत. या पुस्तकातील विविध मुद्रणदोष खटकतात. हे टाळायला हवे होते. हेमंत यांना त्यांच्या भावी जीवन प्रवासासाठी आणि आनंदयात्रेसाठी हार्दिक शुभेच्छा देताना आनंद होत आहे.

९२७३३४३१७७

पुस्तकाचे नाव: आनंद यात्रा, लेखक: हेमंत पाटील, प्रकाशक :समर्थ पब्लिकेशन,पेण-रायगड पहिली आवृत्ती :१५ जानेवारी २०१९. पृष्ठे:२२२. किंमत : दोनशे रुपये

संताकडून होणारे सुसंस्कार

श्री कलावती आईंच्या कार्याचा प्रचार करण्यासाठी तसेच सामान्य माणसांचे लक्ष उपासनेकडे वळावे व्यर्थ जाणारा वेळ मार्गा लागावा व व्यर्थ जाणाऱ्या वेळाचा उपयोग तो उपासनेसाठी द्यावा, म्हणून बेळगाव श्रीहरि मंदिर येथील दिंडी येत असे. १९८४-८६-१९८७ मध्ये पाच कार्यक्रम व १९८९ मध्ये पाच कार्यक्रम पार पडले होते. १९८९ सालातील वार्षिक सभेसाठी अलिबागची मंडळी बेळगावला गेली असता. पाच सप्ताह कार्यक्रम रायगड जिल्ह्यात मिळावे म्हणून विनंती करण्यात आली. ही विनंती मान्य झाली. यावेळी पुण्याचे प्रभाकर कर्वे यांनी सप्ताहांच्या तारखा ठरवून दिल्या. पहिला कार्यक्रम कर्जत येथे १ ते ७ नोव्हेंबर असा होता. याची पूर्वतयारी मंडप घालून करण्यात आली होती. मात्र अचानक पाऊस आला तेव्हा कर्जतकर मंडळीने हिम्मत धरून साफसफाई केली आणि पाणी हटवून नवीन मंडप तयार केला. त्यामुळे सर्व कार्यक्रम व्यवस्थित पार पडले.

दुसरा सप्ताह खोपोली येथे होता जवळच तेथे भाजीमार्केट होते. तेथे भाजी, फळे, विकणाऱ्यांची हातगाड्या रस्त्यावर लावलेल्या होत्या. त्यांचा व्यवसाय बंद करणे शक्य नव्हते. त्यामुळे कार्यक्रमात अडथळा येईल असे वाटले, परंतु ड्युटीवरील पोलिसांनी सर्व हातगाडी विक्रेते, यांना हटवून जागा मोकळी केली. त्यामुळे कार्यक्रमाच्या उपस्थितीमध्ये काही अडचण आली नाही. कार्यक्रम मोठ्या उपस्थितीत पार पडले. तिथे ड्युटी असणारे पोलीस कार्यक्रम हे आईंचे भक्त होते. त्यामुळे आपोआपच अडचण दूर झाली.

तिसरा सप्ताह पाली येथे पाच दिवसांचा होता. तिथे हा कार्यक्रम दुसऱ्यांदा होणार होता. त्यामुळे तेथे उपस्थिती ही भरपूर होती. यानंतर अलिबाग नागावला सप्ताह पार पडला, आणि दिंडी अलिबाग येथे आले. अलिबागला कलेक्टर ऑफिसलगत दररोजच्या भजनाच्या जागी मोठा मंडप घालून सजावट करून परिसर स्वच्छ करण्यात आला.

६ डिसेंबर ते १२ डिसेंबर असा तो कार्यक्रम होता. तिथे शेवटच्या कार्यक्रमाला मोठ्या प्रमाणात गर्दी झाली होती. एकूण उपस्थिती ११०० एवढी होती. दिंडीतील विठ्ठलमास्तर, माऊसकर, मामलेदार, सौ. माऊसरकर, मंदाताई, मिराताई, सौवनी ताई आदी. मंडळी दिंडीमध्ये होती. त्या सर्वांनी आश्चर्य व्यक्त केले. तसेच श्री आईंचे नातू चैतन्यदादा ही एका कार्यक्रमाला उपस्थित होते.

या ठिकाणी एक प्रसंग घडला. तो

येथे नमुद करावासा वाटतो. मुंबई-पणजी अशी आराम बस हिरव्या रंगाची मुंबईकडून गोव्याकडे जात असताना पेण तालुक्यातील बाळगंगा नदीची खाडी पार करून गोर्विले

आठवण
डॉ. रमेश वार्डे

हनुमानपाडा अशी निघाली असताना चार-पाच दरोडेखोरांनी गाडी रोखली. चालकांनी गाडी थांबवली. तेव्हा दरोडेखोर गाडीत घुसले, शस्त्रांचा धाक दाखवून दागिने, किंमती वस्तू कंडक्टर कडील पैसे वगैरे भराभर ताब्यात घेतले. चालकाला धरून ठेवले. १०-२० मिनिटांत सर्व मौल्यवान वस्तू घेऊन दरोडेखोर लगतच्या जंगलात पूर्व बाजूला पळाले. त्यानंतर ड्रायव्हरने पेण येथे आणून पोलिसांना खबर दिली. पोलिसांनी तातडीने कार्यवाही सुरू केली. मोठ्या जंगलात काळोखामध्ये लुटारूंचा शोध सुरू झाला. पोलीस इन्स्पेक्टर यांच्या नेतृत्वाखाली कार्यवाही रात्रभर सुरू होती. अखेर पहाटे ३.०० वाजता त्यांना चार दरोडेखोर पकडता आले. त्यांना बेड्या ठोकल्या. आणि सगळा माल हस्तगत केला. पंचनामा वगैरे कार्यवाही पूर्ण झाली. त्यानंतर त्या दरोडेखोरांला गाडीत घालून अलिबाग येथेएसपी साहेबांच्या निवासापर्यंत नेण्यात आले. तिथे साहेबांना सर्व हकिगत निवेदन करून त्या दरोडेखोरांना तुरूगांकडे रवाना करण्यात आले. यावेळी रस्त्यात फौजदारी साहेबांनी ती गाडी कलेक्टर ऑफिसच्या जवळील भजनाच्या ठिकाणी रस्त्याच्या कडेला गाडी उभी केली व एक पोलीस कर्मचारी शाखा प्रमुखाकडे आला. त्यावेळी भजन सुरू होते म्हणून शाखा प्रमुखांना बाहेर बोलावण्यात आले.

शाखा प्रमुखांना दरोडेखोर पकडले आहेत व आईंच्या कृपेने काम फत्ते झाले आहे. तरी आपण पहायला चला असे फौजदार साहेबांनी आग्रह करून सांगितले. तेव्हा बंधूपैकी दोन तीन जण गाडी घेऊन गेले तेव्हा ते काळेअभिन्न दरोडेखोर दाढी वगैरे वाढविलेले, कपडे ही काळपट रंगाचे घातलेले तगडे असे होते. त्यांना आम्ही लांबूनच पाहिले आणि नमस्कार केला. त्यांनी चांगले काम केल्याचे म्हटले आता. ते म्हणाले 'या माऊलींच्या कृपेने आम्ही त्यांना पकडले आहे' नंतर गाडी लगेच तुरुंगाकडे रवाना झाली. फौजदार साहेब हे आईंचे भक्त होते. हे मागावून कळाले. श्रीआईंची किमया वर्णन करण्यापलिकडचे आहे. हे मात्र खरे.भजनातील मंडळींना ही हकिगत भजन संपल्यावर सांगण्यात आली तेव्हा सारेच थक्क होते.'

श्रीआईच्या कार्यात भाग घेऊन अनेकजण आपली प्रगती साधत आहेत. पुढे हीच मंडळी आईंच्या कार्याचा प्रचार करतात व आपला व्यवसाय नोकरी आदी अत्यंत निटनेटकेपणाने चालवितात. अशा मंडळीकडून वाईट वर्तन फसवणूक घडत नाही. आपला व्यवसाय, नोकरी नेकिने करतात. त्यामुळे इतरांना त्रास होण्याचा संभव नसतो. तर त्यांचा मदतीचा हातच पुढे असतो. श्रीआईंनी सर्वांना लहानपण घेण्यास सांगितले आहे. तसेच मान मागू नका असे ही सांगितले आहे. 'मान करी अपमान मानावा, मान हरिला वाहावा'' असे नित्योपासना या पुस्तकात वचन आहे. त्यामध्ये पुढे म्हटले आहे. 'मानी दुर्गती, अपमानी सुगती! हे कळता होय जगी वाहवा!

आपण काही चांगले काम केले तर आपला मान वाढतो तो मान घेऊ नका. आपण काही केले असा मोठेपणा धरू नका. आपण केलेले चांगले काम झाकून ठेवा तर ते तुम्हांला फायद्याचे आहे. मान घ्याल तर दुर्गती आहे, तेव्हा कधीही मोठेपणा घेऊ नका असे आईं सांगतात.

आपला कुणी एखाद्याने कार्य करताना अपमान केला तर तुमची सुगती आहे असे समजा. अपमान केला तर मनाला लावून घेऊ नका. अपमानातच आपला उद्धार आहे. अपमान तत्कालीन दुख देतो असे वाटते, परंतु तसे मानण्याचे कारण नाही. तुम्ही चांगले कार्य करता तेव्हा ते प्रत्येकालाच आवडेल असे नाही त्यामुळे अपमान होण्याचा संभव असतो. चांगले काम काहींना खुपते, ते अपमान करतात. हा अपमान हीच आपल्या चांगल्या कार्याची पावती आहे. असे समजायचे, म्हणजे अपमान केल्याबद्ल दुःख वाटत नाही. अपमान होत आहे त्याआधी तुमचे कार्य अचूक आहे असे समजा. खोड्या काढणारे नेहमीच खोड्या काढतात. त्यांचा विचार वेगळ्या पद्धतीने करायचा म्हणजे हा खोड्या काढणारा अपमान करणारा माणूस स्वतःहून आधीतरी आपले दुर्गुण विसरेल आणि तुमच्याबरोबर चांगला वागेल, आपले चुकले असे म्हणेल. पण तोपर्यंत बराच काळ जाण्याचा संभव असतो. परंतु सद्वर्तनाचा त्याच्यावर परिणाम झाला यातच तुमचे यश सामावलेले आहे असे समजा.

साधुसंतांची निंदा करणारे, दुसऱ्याचे खोडी करणारे हळूहळू बदलत जातात. असे कारण तुम्ही जो अपमान मोठे मन करून सहन केला यामध्ये आहे. दरोडेखोरांवर जर लहानपणापासून त्याच प्रकारचे संस्कार झाले असतील व त्याप्रमाणे तशाच प्रकारचा सहवास लाभून ते दरोडेखोर झालेले असतात. त्यांच्यावरील कुसंस्कार दूर करण्याची कोणालाही संधी मिळालेली नसते. त्यामुळे त्यालाही योग्य अशी भूमी आपले संस्कार, कुसंस्कार धूवून काढण्यास मिळालेले नसते. त्यामुळे ते वाईट मार्गातच राहतात व दरोडेखोरीत तरबेज होतात. अर्थातच अशा प्रकारचे कुसंस्कार घडू नये म्हणून श्रीआईंचे आपला मार्ग आखून दिला आहे. लहानपणापासूनच दर रविवारी सकाळी बालोपासनेला जायचे. हीच आठवड्याची सुरूवात समजायची. त्यामुळे दर रविवारी एकत्र जमून बालोपासना म्हटली की ती शिदोरी आयुष्यभर पुरते. मुलांवर कुसंस्कार होण्याचा संभव नसतो. आणि ही बालोपासना मुलांना मोठेपणी, पुढे आयुष्यभर सुसंस्कारात ठेवते. त्यामुळे जीवन सन्मार्गावरच राहते. आपले सारे व्यवहार सर्वसाधारण असतात. आतून वाईटकृत्य कधीच घडत नाही. संताचा मार्ग हा एक अलौकिक असा सन्मार्ग आहे. तो आपले जीवन सुखी करतो. हे संतांचे आपल्यावर उपकार आहेत.

९३२६००४७४३

▸▸ पान ६ वरून

कर ज्याचा येथे पूजिला लोकशाहीर अण्णाभाऊ

पोहचतील यांचा विचार व कृती करायला पाहिजे. तेच होत नसल्याने लोकांनी या व्यवस्थेविरुद्ध, राजकारण्यांविरूद्ध म्हणजेच अन्यायाविरुद्ध लढले पाहिजे. संविधानाचा अधिकार हा एकजुटीने व कृतीशीलतेने चालविला पाहिजे. अण्णाभाऊ साठे यांचे 'कामगार स्तवन' हा प्रकार अत्यंत आधुनिक, विवेकी, बौद्धिक शारीरिक कष्ट करणाऱ्या कामगारांच्या स्वत्वाचे,स्वकष्टाचे मूल्य जाणणारा आहे. मला ही कृती आजच्या वास्तवावर अत्यंत आवश्यक व आश्वासक वाटते. कारण मनुवादी संस्कृतीतून, मानसिक गुलामगिरीतून आपल्याला बाहेर काढणे, जी वैदिक परंपरा आपली कधी नव्हतीच, ती ऐकण्याची, करण्याची परवानगीही नव्हती. आज मात्र आपल्याला पूजा, उपासना, धर्म मानण्याचे स्वातंत्र्य आपल्याला संविधानाने प्रत्येक लोकांप्रती अर्पण केले आहे. अण्णाभाऊंनी तमाशाचे लोकनाट्यात रूपांतर केले. त्यात असलेले गण गवळण इत्यादी साचेबद्ध व पेशवाई परंपरा बाजूला सारून वैज्ञानिक, पुरोगामी परंपरा स्वीकारीत अण्णाभाऊ कामगार स्तवन करताना म्हणतात-------

प्रारंभी मी आजला, कर ज्याचा येथे पुजीला
जो व्यापुनी संसाराला हलवी या भूगोला,
ज्याला जगी तुलना नाही अंत पाताळाचा घेई
ऊर ब्रह्मांडाचे फोडी काळाची हाडे मोडी
आकाश खाली ओढी, तो मी आज वंदीला

म्हणूनच आज वैज्ञानिक युगात, दर तासागणिक बदलणाऱ्या तंत्रज्ञान अशा या एकविसाव्या शतकातील माहिती तंत्रज्ञान युगात आपल्याला जुन्या वैदिक परंपरा पाळण्याचे कारण नाही किंवा कोणी सक्तीही करू शकत नाही परंतु त्यासाठी आपल्याला आपल्या परंपरा माहित असणे, इतिहासाची माहिती करून घ्यावी लागेल. जे रास्त आहे ते घेऊन चुकीचे टाकून देता येईल. आपली मानसिक गुलामगिरीतून सुटका होऊन समानतेने माणूस होऊन जगता येईल. शाहीर अण्णाभाऊ साठे, शाहीर अमर शेख, शाहीर गव्हाणकर या प्रभृतींनी संयुक्त महाराष्ट्रासाठी दिलेला लढा व योगदान विसरून चालणार नाही. तेव्हा लाल बावटा पथकाद्वारे राजकारण्यांवर, मुंबई प्रशासनाच्या स्वार्थी वृत्तीवर, मोरारजी सरकारवर लेखणी चालवताना लाखो कामगारांच्या उपस्थित स्टेजवरून अण्णाभाऊ म्हणतात सरकारने तमाशावर बंदी आणली तेव्हा त्यांनी लोकनाट्य सादर केले. माझी मुंबई या लोकनाट्यात मुंबईचे दर्शन घडवताना लिहितात ही मुंबई यंत्रांची, तंत्रांची, जगणाऱ्यांची, मरणाऱ्यांची. पैदास इथे भलतीच चोरांची, ऐतखाऊची, शिरजोरांची, हरामखोरांची भांडवलदारांची. असे परंपरेत न अडकणारे, गतिशील, परिवर्तनशील व कृतीशील साहित्यिक होते. मुंबई गुजरातची झाली नाही परंतु बेळगाव निपाणी मात्र महाराष्ट्रात समाविष्ट होऊ शकले नाही त्यावर या अपूर्ण महाराष्ट्राकडे पाहताना आपल्या जीवाची कशी तगमग होत आहे हे सांगताना ते म्हणतात.**चीड बेकीची, गरज एकीची म्हणून विनवणी आहे**

शिवशक्तीच्या या शाहिराची
आता वळू नका, रणी पळू नका,
कोणी चळू नका
बिनी मारायची अजून राहिली
माझी मैना गावाकडे राहिली
माझ्या जीवाची होतीया काहिली

पंजाब-दिल्लीच्या दंगलीवरील पोवाड्यात ते म्हणतात- योद्धा भगतसिंग दिला आम्हाला, ज्याने मतवाला. ते बेभान बेछुट दंगलखोर दानव. दिल्लीत शिरले, शांतवाया राजधानीला जवाहर आसे राज्याला, गांधीजी धावले मदतीला, शिकास्तीचा यत्न करण्यास. अण्णा भाऊंच्या लेखनात राष्ट्रीय-आंतरराष्ट्रीय घटनांचा मागोवा घेतलेला दिसतो. 'अंमळनेरचे अमर हुतात्मे', 'बंगालची हाक', 'लेनिनचा पोवाडा' 'स्टालिनग्राडचा पोवाडा', बौद्ध धर्मांतराच्या पार्श्वभूमी वर लिहिलेली कथा अशा सर्व समकालीन घटनांचे भान लेखनामध्ये दिसते. तथाकथित साहित्य जगताने जाणूनबुजून दुर्लक्षित केलेले अण्णाभाऊंचे साहित्यसंपदा म्हणजे थोड्या थोडक्यात नव्हे तर ३५ कादंबरी. त्यावर सात चित्रपट, १३ कथासंग्रह, १४ वगनाट्य, १० पोवाडे, गीत संग्रह, एक नाटक, प्रवास वर्णन इत्यादी आहे. १९४८ ला त्यांनी रशियाचा दौरा केला त्यावेळी मला फक्त फुटपाथ वरची माणसे बघायची आहेत. कारण आपल्या देशात वाट्याला येणारी भीषण विषमता, गरीबी इथे फुटपाथ वर दिसते का हे त्यांना पाहायचे होते, परंतु त्यांना तसे काही दिसले नाही. त्यांच्या या साहित्यातील नायक-नायिका विविध जातीतील, प्रांतातील व धर्मातील होते. नैतिकता व न्यायाकरता लढणारी व्यक्तिमत्त्वे त्यांनी रेखाटली. नायिकासुद्धा अन्यायाविरुद्ध पेटून उठणारी, परिस्थितीला खंबीरपणे टक्कर देणारी, प्रसंगी 'फकीरा' मधील नायिका अनैतिकतेवर कुऱ्हाडीचा घाव घालते. तसेच वैजयंता, चित्रा, रत्ना या कादंबरीतून त्यांनी स्त्री जीवनाचे दर्शन घडविले.

अण्णाभाऊंची पहिली कादंबरी १९५१ ला 'वारणेच्या खोऱ्यात' प्रकाशित झाली. अण्णा भाऊंच्या साहित्याचे १४ भारतीय भाषात भाषांतर झाले तसेच जर्मन, फ्रेंच, रशियन, झेक, पोलीश इत्यादी भाषांतही भाषांतर झाले. फकीरा कादंबरी ला महाराष्ट्र शासनाचे पारितोषिक मिळाले. अण्णा भाऊंचे साहित्य हे सामान्य माणसाविषयी नुसतीच आस्थाच नव्हे तर त्याविरुद्ध प्रतिकार करण्यास तयार असणारी, शोषणाला विरोध करणारे, भूमिका घेणारे, गतीशील, जीवनप्रवाही, नैतिकतेची चाड असणारे, माणूसपण जागवणारी आहे. कॉम्रेड गोविंद पानसरे यांनी अण्णा भाऊंच्या साहित्याचे जागरण, आकलन करण्यासाठी त्याची उपयोगिता लक्षात घेऊन कॉम्रेड अण्णाभाऊ साठे साहित्य संमेलने सुरू केली. ते दरवर्षी आयोजित करून दहा हून अधिक संमेलने महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यात यशस्वी पार पडली. अण्णाभाऊंच्या साहित्याचे कथांचे वर्णन करताना साहित्यिक प्र के अत्रे म्हणतात त्यांच्या कथा या, 'जगण्यासाठी लढणार्या माणसांच्या कथा आहेत.' शाहीर अण्णाभाऊ साठे यांच्या विचाराचा, कार्याचा, साहित्याचा पैसा खूप मोठा आहे. त्याची आज अत्यंत आवश्यकता व प्रासंगिकता आहे म्हणूनच हे स्मरण त्यांच्या कार्याला अभिवादन करण्यासाठी. जय संविधान.

कोव्हिड १९ पँडेमिक व लहानग्यांचे नियमित लसीकरण

आरोग्य

डॉ. राजेंद्र चांढोरकर

कोव्हिड १९ पँडेमिकचे वाईट परिणाम समाजातील प्रत्येक घटकास भोगावे लागत आहेत ही मागील दिडेक वर्षाची शोकांतिकाच म्हणावी लागेल. पँडेमिकचा एकंदरीतच लहानग्यांच्या लसीकरणावरही काहीसा परिणाम झालाय व त्यामुळे त्यांच्या कोव्हिडेतर लसीकरणाविषयी अनेक समस्या निर्माण झाल्या आहेत. माला आठवतंय.... पँडेमिकच्या अगदी सुरुवातीच्या काळात मुलांना जर लसीकरणासाठी दवाखान्यात नेले तर त्यांना कोव्हिड होईलच परंतु आपल्यालाही होईल हि भिती पालकांच्या मनात असायची आणि त्यात वावगे असे काहीच नव्हते. अर्थात कोव्हिड संसर्ग पसरू नये म्हणून संबंधित सर्व काळजी आम्ही स्वतः व इस्पितळात घेत होतो. सामाजिक अंतर, मास्कचा वापर, वैयक्तिक संरक्षण, सॅनिटायझरचा वापर, हॉस्पिटल प्रिमायसेसचं सॅनिटेशन इत्यादी इत्यादी. तसेच त्यावेळी इस्पितळात गेल्यावर कोव्हिड होईल या भितीने कित्येक चिमुकले रुग्ण उशिरा दवाखान्यात आणले जायचे व नॉन-कोव्हिड असून देखील केवळ उशिरा डॉक्टरांना कन्सल्ट करण्यासाठी दवाखान्यात आणल्यामुळे त्यावेळी आम्हीही सिरीयस रुग्णांसाठी खुप काही ऑफर करु शकत नसायचो. या सर्व पार्श्वभूमीवर आजही खुपशी वेगळी परिस्थिती नाही. वाढत जाणारे कोव्हिड चे रुग्ण, आटोक्यात न येणारी पँडेमिक, वेळोवेळी येणारे कोरोनाचे जनुकीय बदल झालेले नवनवीन म्यूटन्ट स्ट्रेन्स व कोव्हिड १९ व्हॅक्सीनची वानवा या सर्व विचित्र परिस्थितीमुळे लहान मुलांच्या कोव्हिडेतर लसीकरणावर खूपच विपरीत परिणाम झाला आहे व त्या अनुषंगाने पालकांच्या मनात कोव्हिड व कोव्हिडेतर लसीकरणाविषयी एकच संभ्रम निर्माण झालाय व अनेक शंका, कुशंका व प्रश्न त्यांना भेडसावताहेत. या सर्व परिस्थितीचा प्रात्यक्षिक अनुभवावरुन प्रश्नोत्तरांच्या स्वरूपात घेतलेला हा मागोवा.

कोरोना मोठ्यांपासून अगदी लहानग्यांपर्यंत सर्वांच्याच पाठी हात धुऊन लागलाय. नवजात बालकांपासून ते सिनिअर सिटीझनपर्यंत... कोणाला, अगदी कोणालाच त्याने संसर्गीत करण्यापासून सोडलेलं नाही.

इथे पहिला आणि अगदी महत्वाचा प्रश्न समोर येतोय तो म्हणजे लहान मुलांना कोव्हिड झाला असेल तर त्यांच्या कोव्हिडेतर नियमित लसीकरणाचं काय??. मुलांना सौम्य प्रमाणात कोव्हिडचा संसर्ग झाला असेल तर अथवा त्यांना काहीच त्रास नसून केवळ कोव्हिड रुग्णच्या संपर्कात आल्यामुळे कोव्हिड झाला असेल तर साधारणतः दोन आठवड्यानंतर अथवा लक्षणे कमी झाल्याच्या दोन आठवड्यांनंतर नियमित लसीकरण चालू करावे परंतु बालकांना जर का अतिप्रमाणात संसर्ग झाला असेल किंवा मुल क्रिटिकल/सिरिअस असेल व स्टिरॉईड्स अथवा टॉसीलुझुमॅब सारखी प्रतिकारशक्ती कमी करणारी औषधं दिली गेली असतील तर मात्र नियमित लसीकरण रुग्ण बरा झाल्याच्या तीन महिन्यांनंतर चालु करावे.

आता एखाद्या घरात कोव्हिड-१९ चा संशयित अथवा पॉझिटिव्ह रुग्ण असेल तसेच घरात नियमित लसीकरणाची तारीख असलेली मुलं असतील तर त्यांच्या लसीकरणाचं काय करावं? तर घरातील कोव्हिड संशयित अथवा टेस्ट पॉझिटिव्ह रुग्ण असल्यास घरातील मुलांचे नियमित लसीकरण मात्र क्वारंटाईन पिरिअड संपल्यावरच चालू करावे लागेल. कारण जरी क्वचित मुलांना काही लक्षणं नसली तरी मुलं घरातील कोरोना बाधित व्यक्तीच्या संपर्कात आलेली असतात ही वस्तुस्थिती विसरून चालणार नाही.

सध्या जोरदार चर्चेत असलेल्या फ्लू च्या लसीचं काय? कोरोनाची तिसरी लाट खूप चर्चेत आहे व अनवधानाने लहान मुलांना या लाटेचा खुप फटका सहन करावा लागेल असं जगभरातील तज्ज्ञांचं मत आहे. योगायोगाने सध्या पावसाळ्याचाही सिझन चालू आहे. या काळात सिझनल फ्ल्यू/ कॉमन फ्लू/ स्वाईन फ्ल्यूसारखे संसर्गजन्य आजार सुद्धा खुप फोफावतात आणि महत्वाचे म्हणजे फ्लू व कोव्हीड १९ या दोन्ही संसर्गमय आजारांची लक्षणं मात्र सारखीच असतात. त्यामुळे फ्लू च्या लसीला अनन्यसाधारण महत्व प्राप्त होतंय.

फ्ल्यूची लस निश्चितच सर्व लहान मुलांना द्यावी जेणेकरून त्यांना नजीकच्या काळात सर्दी, ताप, खोकला अशी लक्षणं दिसली तर कोव्हिड १९ निदानाचा मार्गही मोकळा होईल. फ्ल्यूजन्य आजार जरी सौम्य असले तरीही आजाराचं एखादं कॉम्प्लिकेशन जीवावर बेतू शकतं. त्यामुळे कोव्हिड विरोधी प्रतिकारशक्ती जरी नाही मिळाली तरी फ्लू विरोधी प्रतिकारशक्ती मिळण्यासाठी सर्व पालकांनी फ्लू ची लस त्यांच्या लहानग्यांना जरूर द्यावी.

सध्या पँडेमिकमध्ये रुग्णालयात गेलो तर आपल्याला किंवा आपल्या लहानग्यांना कोरोना संसर्ग होऊ शकतो हा पालकांचा व नातेवाईकांचा समज निश्चितच खुपसा चुकीचा म्हणता येणार नाही. अर्थात सरकारनं जाहीर केलेली संपूर्ण कोव्हिड विरोधी नियमावली सर्वच रुग्णालयांमध्ये पाळली जाते तरीही मग येथे पालकांच्या दृष्टीने दोन मुद्दे उपस्थित होतात.

मार्च - एप्रिलमध्ये कोरोना पँडेमिक पिक वर असताना काही मुलांच्या नियमित लसीकरणातील काही लसी घ्यायच्या राहिल्या असतील (उदा. ट्रिपल/पोलिओ) तर काय करावं? नियमित लसीकरण शेड्युलमध्ये २-३ महिन्यांच्या अंतराचा फरक पडला असेल तर पुढील कोर्स एक-एक महिन्याच्या अंतराने पूर्ण करावा. शेड्युल नव्याने चालू करण्याची गरज नाही. परंतु सद्यपरिस्थितीत जेव्हा कोव्हिड रुग्णासंख्या कमी होण्याचं नाव घेत नसताना कोणकोणत्या लसींना प्राधान्य द्यावं ही एक समस्या पुढे येत चाललीये. तर अशा परिस्थितीत बी सी जी/ट्रिपल, पोलिओ, कावीळ रोटा, मेंदूज्वर यांजबरोबर एम एम आर, फ्लू व निमोनिया सारख्या लसींना प्राधान्य द्यावे.

कोव्हिड होईल या भीतीने जर नियमित लसीकरण खूप उशिरा चालु झाले असल्यास मात्र संपूर्ण शेड्युल आय ए पी च्या निर्देशांकानुसार पुढे चालु ठेवावा. इथे मात्र एक गोष्ट मला नमुद करायची आहे आणि ती म्हणजे बऱ्याचशा लसी हल्ली विविध कॉम्बिनेशन मध्ये येतात आणि या एकत्रित लसी घेतल्याने दवाखान्यातील/ क्लिनिक मधील व्हिजिट्सही कमी करता येतील. जेणेकरून मुलांचे व पालकांचे दवाखान्यातील एक्स्पोजर कमी होईल.

कोव्हिड पँडेमिक मध्ये लसीकरण केल्यास निर्माण होणाऱ्या प्रतिकारशक्तीवर काही परिणाम होईल काय?. हा पालकांच्या मनात येणारा सर्वसामान्य प्रश्न! आता सध्याच्या कोव्हिडमय वातावरणामुळे नियमित लसीकरणाने नियंत्रणामध्ये येणाऱ्या आजारांच्या प्रतिकारशक्तीमध्ये काहीही फरक पडणार नाही. उलट काही नियमित लसीकरणाने कोव्हिड विरोधी प्रतिकारशक्ती येते का? याविषयीही जगभरात संशोधन चालू आहे.

ही वेळ (कोव्हिड पँडेमिक). नियमित लसीकरणासाठी अयोग्य नाही ना?. कधी कधी असाही फोन कॉल येतो.

आपणा सर्वांना. विशेष करून पालकांना येथे मला हे सूचित करायचे आहे की, लहान मुलांना विनाकारण छोट्या छोट्या कारणासाठी घराबाहेर काढू नका. त्यांना गर्दीच्या ठिकाणी नेणे टाळा परंतु नियमित लसीकरणासाठी निश्चित घेऊन जा. कारण तो त्यांचा हक्क आहे. लसीकरणाचे फायदे अनेक आहेत व विज्ञानाने ते केव्हाच सिद्ध केले आहेत. त्यासाठी बिच्चारे लहान मुल स्वतः डॉक्टरकडे जाऊ शकत नाही आणि म्हणून प्रत्येक पालकाने ही आपली नैतिक जबाबदारी समजून, सरकारच्या कोव्हिड विरोधी नियमावलीचे पालन करून मुलांना लसीकरणासाठी बालरोगतज्ञांच्या क्लिनिक/दवाखान्यात जायला पाहिजे. अर्थात सरकारने जाहीर केलेली कोव्हिड विरोधी नियमावली अवलंबून इंडियन ॲकॅडमी ऑफ पीडियाट्रीक्सच्या निर्देशानुसार सर्वच लसी घेतलेल्या केव्हाही चांगल्या!!

मग काय आहे ही सरकारची नियमित लसीकरणाच्या वेळी अवलंबिण्याची कोव्हिड विरोधी नियमावली? लसीकरणासाठी मुलां/मुलीं बरोबर एक किंवा दोन व्यक्तींनी जावं, डॉक्टरांच्या कन्सल्टिंग रूममध्ये गर्दी करु नये, अपॉइंटमेंट घेऊनच लसीकरणासाठी जावे, सांगितलेल्या वेळेतच बहुदा पोहचण्याचा प्रयत्न करावा, दोन वर्षांच्या आतील बालकांव्यतिरिक्त सर्वांनी मास्कचा वापर करावा, मुलांना अंगभर कपडे घालावे. मोजेही असावेत, बालकांना टेबलावर झोपवण्यासाठी सोबत एक एक्स्ट्रा शाल अथवा स्वछ कापड घ्यावे. वेटिंग रूम व कन्सल्टिंग रूममध्ये सामाजिक अंतर पाळावे, तसेच शक्य झाल्यास डिजिटल पेमेंट केल्यास उत्तम.

मित्रहो....संसर्गरहित व निरोगी राहण्याची लसीकरण हि गुरुकिल्ली आहे. त्यामुळेच लहान मुलांच्या लसीकरणाविषयी आपल्या देशातील आय.ए. पी ची जी ॲडव्हायजरी कमिटी आहे - ACVIP (Advisory Committee on Vaccines Immunisation Practises in India)... ती पँडेमिकमध्ये देखील नियमित लसीकरणास दुजोरा देते.

छिद्रे बभुली भवन्ती!

विशेष

अशोक धुमाळ

'छिद्रे बभुली भवन्ती!' संकटे एकामागून एक येत असतात याची प्रचिती आज सारा महाराष्ट्राच अनुभवत आहे. कोव्हिड पँडामिकची पहिली लाट, दुसरी लाट व आता तिसऱ्या लाटेची चाहूल! ही चाहूल लागली असतानाच म्युकरमायसोसिस या जीवघेण्या फंगस् उद्भवताना दिसत आहे, असे हे सारे कमी की काय म्हणून प्रचंड स्वरूपाची वादळे, अतिवृष्टी, महापूर, दरडी कोसळणे अशी एकामागून एक संकटे जणू हातात हात घालून उभी ठाकलेली आहेत. निसर्ग, कोपला (रागावला) की काय होते आणि त्याच्यापुढे माणूस कसा पाला-पाचोळा ठरतो; याची तीव्र स्वरूपात जाणीव या संकटाच्या मालिकेतून साऱ्यांनाच होत नाही.

कोकण किनारपट्टी आणि पश्चिम महाराष्ट्रातील नावाजलेली मोठी शहरे कोल्हापूर, सांगली, सातारा या जिल्ह्यात अतीवृष्टीने हाहाकार माजविला. या भागात केवळ एक दोन दिवसात ३०० मि.मी. इतका पाऊस झाला तर तिकडे महाबळेश्वरला १५०० मि.मी. इतका प्रचंड स्वरूपात पाऊस झाला. त्यामुळे या भागातील नद्यांना विशेषतः पंचगंगासारख्या नद्यांना महापूर आला तर कोकण पट्टीत सर्वच ठिकाणी ढगफुटी सदृश्य पावसामुळे चिपळूण, महाड सारखी शहरे व त्याच्या आजूबाजूंची गावे, वाड्या-वस्त्या, या महापूरात अक्षरशः बुडूनच गेल्या तर काही वाहून गेल्या.

प्रचंड अशा पावसाच्या माऱ्यामुळे दरडी कोसळून आख्खी गावेच्या गावे गाडली गेली व जिवित हानी वित्तहानी झाली. त्यात सुमारे १२५ माणसे मृत्यूमुखी पडली. कित्येक बेपत्ता झाली. तर कित्येकाच्या देहाचा अक्षरशः चिखलच झाला आहे. पाऊस काहीकाळ थांबला असला तरी अजून ही पुराचा वेढा कायम आहे. अंतकरण पिळवटून टाकणारी दृश्ये पहावयास मिळत आहेत.

खरं तर लहानपणापासून आपण सारेच पहात आलेलो आहोत की, 'मान्सूनचा पाऊस सुरू झाला की कोण आनंद वाटे! एखादा महापूर ही अनुभवला जायचा, कुठे ढगफुटी, कुठे एखादी दरड कोसळणे हे ही प्रकार काही प्रमाणात होत असत. पण असा हा हाहाकार उडविणारा प्रलय गेल्या २-३ वर्षापासून 'न भूतो न भविष्यती' असेच वाटावे असेच सारे घडत आहे.

निसर्ग आहे तो 'तो' आपले स्वच्छंदी पण दाखविणार नाही, तर मग त्याला निसर्ग कोण म्हणणार? हे सर्व ठिक आहे. तरीपण असले हे निसर्गाचे रौद्ररुप जणू साऱ्यांचेच अस्तित्व नाहीसे करू पाहत असल्यासारखे वाटत आहे.

अशी ही अस्मानी संकटामागून संकटे थांबवायची असतील तर माणसांनी आता तरी सतर्क राहायला हवे. सर्वांनीच अंतर्मुख होऊन विचार करण्याचा हा काळ आहे! माणसानी निसर्गावर नको तितकी व नको तशी मात करणे थांबवायला हवी. वृक्षतोड, जंगलतोड, डोंगर उत्खनन किंवा सारी पर्वत राई नाहीशी करून त्याठिकाणी सिमेंटची जंगले उभारली जाणे, या साऱ्यामुळेच डोंगरावरील दगड, माती, ठिसूळ बनते.

वृक्षतोड झाल्यामुळे वृक्ष, माती घट्ट पकडून ठेवण्यास वावच उरलेला नाही. तशात कधी जास्त तर कधी कमी असा नियमीत पाऊस यात ही मानवाचे कर्मच आड आलेले आहे. आणि म्हणूनच आता तरी या प्रसंगाची दाहकता लक्षात घेऊन पर्यावरण पूरक गोष्टीकडे लक्ष द्यायलाच हवे. एकूणच काय तर माणसांनी भविष्यात योग्य ती पावले उचलायलाच हवीत. तरच असा हा संकटामागून संकटाचा ससेमिरा चुकविता येईल. निसर्गाचा हा उत्पात थोपविता येईल.

बंधनापलीकडची मैत्री!

मैत्री दिन हा मैत्रीचं नातं साजरं करण्याचा दिवस. खरं तर हा दिवस म्हणजे पाश्चात्य संस्कृतीचं देणं. त्यामुळे तो साजरा करावा किंवा नाही याबद्दल अनेक मतमतांतर आहेत. पण या निमित्ताने आपण ते नातं नव्याने जगत असतो. आपल्या आयुष्यात मैत्रीचं नातं आहे आणि ते आपण जपायला हवं याची जाणीव करून देणारा हा दिवस... या दिवसाचं वेगळेपण जागवताना मैत्रीचे विविध पैलू उलगडतोय अभिनेता अभिजित खांडेकर.

खासबात

अभिजित खांडेकर

मैत्री म्हणजे काय, मैत्रीची परिभाषा काय किंवा मैत्रीचा खरा अर्थ काय यासारखे असंख्य प्रश्न आपल्या मनात रूंजी घालत असतात. मैत्री हे खरं तर अनोखं नातं. मैत्रीला वयाचं बंधन नसतं आणि ते असूही नये. आपण मैत्रीला एका चौकटीत अडकवून ठेवलं आहे किंवा या नात्याची एक मर्यादा आखून घेतली आहे असं मला वाटतं. मैत्री फक्त समवयस्कांसोबतच होऊ शकते किंवा ज्यांच्यासोबत आपण भरपूर वेळ घालवतो त्यांच्यासोबतच मैत्र जुळू शकतं, असाच सर्वसाधारण समज. पण मला हे बंधन मान्य नाही. कारण माझा मित्रपरिवार खूप मोठा आहे आणि त्याला वयाचं कोणतंही बंधन नाही. वेगवेगळ्या वयोगटातल्या लोकांशी मैत्री होणं किंवा तसे मित्र मिळणं हे माझं भाग्यच म्हटलं पाहिजे. लहान मुलंही माझे मित्र आहेत आणि वयाने ज्येष्ठ असणाऱ्या अनेकांशी माझी मैत्री आहे.

आपल्या संस्कृतीत वयाने ज्येष्ठ असणाऱ्यांशी अत्यंत आदरपूर्वक बोललं जातं. ते बरोबरही आहे. पण वयाने ज्येष्ठ असणाऱ्यांसोबत आपली मैत्रीदेखील असू शकते. तसंच वयाने लहान असणाऱ्यांसोबतही मैत्रीचं, मित्रत्वाचं नातं असू शकतं. वयाने लहान असणाऱ्यांच्या बाबतीत फक्त शिकवण्याच्या झोनमध्ये जाण्यापेक्षा मैत्री करायला काय हरकत आहे? मात्र आपल्याकडे ही संकल्पना फारशी मुरलेली नाही. किंबहुना, आपण याला फारसं महत्त्व दिलं नसल्याचं दिसून येतं. पण माझ्या मैत्रीच्या संकल्पना पूर्णपणे वेगळ्या आहेत. माझे वयाने लहान, वयाने मोठे असे खूप चांगले मित्र आहेत. उदाहरण द्यायचं झालं तर वयाने लहान असणाऱ्या आमच्या काही मित्रांच्या मुलामुलींना मी मला दादा, काका, मामा असं म्हणण्याऐवजी थेट नावाने हाक मारायला सांगतो. त्यामुळे त्यांच्यात आणि माझ्यात मित्रत्वाचं इतकं छान नातं निर्माण झालं आहे की ही मुलं आयुष्यातल्या अनेक गोष्टी माझ्यासोबत अगदी बिनधास्त शेअर करतात.

माझ्यापेक्षा वयाने ज्येष्ठ असणाऱ्या मित्रांचं उदाहरण द्यायचं तर आमच्या सेटवर वयाने ज्येष्ठ असणाऱ्या व्यक्तींशी आम्ही आदराने बोलत असलो तरी नातं मित्रत्वाचं असल्यामुळे त्यांच्याशी खूप छान सूर जुळलेले असतात. त्यांनी आमच्यापेक्षा कष्टप्रद आणि अडचणींनी भरलेलं आयुष्य जगलेलं असतं. त्यामुळे त्यांच्याकडून खूप शिकायला मिळत असतं. त्याचप्रमाणे आम्ही एकत्र खूप धमालही करत असतो. अशा वेगवेगळ्या वयोगटातल्या मित्रमैत्रिणींमुळे आयुष्य समृद्ध होतं, पूर्ण होतं असं मला वाटतं. बरेचदा काही निर्णय तुम्ही स्वत:चे स्वत:च घेत असता आणि तुमच्या या निर्णयांबद्दल तुम्हाला कधी परखडपणे तर कधी मायेने सांगणारं, समजावणारं प्रसंगी कौतुक करणारं, प्रसंगी खडसावणारं असं कोणी तरी हवं असतं आणि हे एखादा मित्र किंवा मैत्रीणच करू शकते. आयुष्यातल्या प्रत्येक टप्प्यावर आपल्याला मित्रमैत्रिणी, सुहृद भेटत असतात. बालपणीचा काळ रम्य असतो, असं म्हणतात. या दिवसातली मैत्री खूप निखळ, निरागस असते आणि ती आयुष्यभर टिकते. माझ्या बाबतीत सांगायचं झालं तर बाबांची बदलीची नोकरी असल्यामुळे कधीही एका ठिकाणी राहता आलं नाही. आम्हाला अनेक गावं, शहरं बदलावी लागली. मला शाळा अर्ध्यावर सोडून दुसऱ्या ठिकाणी जावं लागलं. त्यामुळे माझ्या बालपणीच्या मैत्रीच्या आठवणी खूप वेगळ्या आहेत. अगदी बीड, परभणी, अहमदनगरला राहिल्यामुळे तिथे अनेकांशी मैत्र जुळलं. माझ्या बालपणीचे अनेक मित्र या भागातले होते. मात्र नंतर त्यांच्याशी फारसा संपर्क राहू शकला नाही. पण मला त्यांची खूप आठवण येते. सगळ्यांची नावं आठवत नसली तरी त्यांच्याबरोबर केलेल्या कराम ती आठवतात.

आयुष्य हे असंच असतं. आपल्या आयुष्यात अनेक माणसं येत असतात. काही आयुष्यभर सोबत करतात तर काही निघून जातात. पण त्यांच्यासोबत जगत असताना तेवढ्या वेळात तुम्ही जे काही शिकता, अनुभवता ते आयुष्यात मोठं

होण्यासाठी, समृद्ध करण्यासाठी नक्कीच खूप उपयोगी पडत असतं. त्यामुळे आत्तापर्यंत मित्रांची जी साथसंगत लाभली आणि आजही लाभत आहे त्याबद्दल ती अत्यंत कृतज्ञ होतो आणि आहे. आज मी जे काही मिळवलंय ते त्यांच्यामुळेच आहे असं मी म्हणेन. मी अभिनयक्षेत्रात आलो. इथे रमलो. मनोरंजनाच्या क्षेत्रातली मैत्री म्हणजे अळवावरचं पाणी. इथे प्रत्येकाला पारखून आणि जोखून घ्यावं लागतं. इथे असणाऱ्या प्रत्येकाशी तुमची मैत्री होतेच असं नाही. इथल्या काहीजणांशी फक्त एक सहकलाकार किंवा आपल्याच क्षेत्रातली व्यक्ती म्हणून मर्यादित संबंध ठेवावे लागतात. अशा व्यक्तींना ओळखणं खूप आवश्यक असतं. इथे प्रत्येकासोबत मनमोकळं वागता येत नाही. तसंच याच क्षेत्रातले असूनही ज्यांच्याशी मैत्री होऊ शकते किंवा तुमचे मित्र होऊ शकतात, अशा लोकांनाही पारखून घ्यावं लागतं. त्यांना तुम्हाला मिळणाऱ्या प्रसिद्धीशी, तुमच्या उत्पन्नाशी, तुमच्या मालिकेच्या लोकप्रियतेशी काही देणंघेणं नसतं. त्यांना तुमच्याबद्दल असूया नसते. तुम्ही चांगलं काम केलं तरी ते तुमचे मित्र असतात. तुमच्या आयुष्यातल्या अडचणीच्या काळात ते तुमची साथ सोडत नाहीत. तुमची एखादी मालिका किंवा चित्रपट चालला नाही तरी ते तुमचे मित्र असतात. तुमच्या मैत्रीच्या नात्याला कशामुळेही तडा जात नाही. ते अखंड आणि अभंगच राहतं.

माझ्यापुरतं बोलायचं तर जवळचे मित्र कोण आणि लांबचे मित्र कोण हे मला ठरवता येत नाही. माझ्यासाठी मित्र म्हणजे मित्र. त्याला वयाचं किंवा इतर कोणतंही बंधन नसतं. मैत्रीत लिंगभेदही नसतो. त्यामुळे एखाद्याला मित्र म्हणल्यानंतर त्याच्यासाठी वाट्टेल ते करायला मी तयार असतो. अभिनयाच्या क्षेत्रापुरतं बोलायचं झालं तर इथे फार सांभाळून मैत्री करावी लागते. समोरच्या व्यक्तीचा उद्देश समजून घेणं खूप आवश्यक असतं. कारण तुमच्या जवळ येण्याचा त्या व्यक्तीचा उद्देश स्वार्थी असेल तर त्याचा तुम्हाला चांगलाच फटका बसू शकतो. त्यामुळे प्रत्येक पाऊल जपून टाकावं लागतं. मैत्रीत आपल्याला अनेक अनुभव येत असतात. मित्रमैत्रिणींसोबत आपण खूप धमाल करत असतो. त्यांच्यासोबतच्या अनेक आठवणीही असतात. अशीच एक आठवण सांगायला मला नक्कीच आवडेल. मी नाशिकला असताना 'स्वप्नगंधा' नावाच्या नाटकाच्या ग्रुपमध्ये होतो आणि आम्ही प्रायोगिक नाटकं करायचो. अर्थात हे फार कमी जणांना माहीत आहे. बहुसंख्य लोकांना मी आरजे म्हणून काम केल्याचं आणि नंतर थेट अभिनयाच्या क्षेत्रात आल्याचं माहीत आहे.

प्रायोगिक रंगभूमीवर काम करत असताना त्या नाटकाच्या ग्रुपमधले सगळे माझ्याहून वयाने मोठे होते. पण त्यांच्यासोबत घालवलेला काळ आजही माझ्या स्मरणात आहे. त्यांच्यासोबत नाशिकमधल्या निसर्गरम्य ठिकाणांना भेटी दिल्या आहेत. पावसाळ्यात धबधब्यांवर जाऊन खूप धमाल केली आहे. आम्ही जंगलं पालथी घातली आहेत, ट्रेकिंग केलं आहे. त्या ग्रुपमधला सर्वात लहान सदस्य असूनही त्यांनी मला कधीही अंतर दिलं नाही. मला नेहमीच बरोबरीची वागणूक दिली.

आज त्या ग्रुपमधला प्रत्येकजण वेगेवेगळ्या क्षेत्रात आहे. पण आजही आम्ही संपर्कात आहोत. त्या ग्रुपमधल्या सगळ्या सदस्यांशी मी आजही तेवढाच कनेक्टेड आहे. मी आयुष्यात काही चांगलं केलं तर त्यांच्याकडून कौतुकाची थाप मिळते. प्रसंगी ते कान पिळायलाही मागेपुढे बघत नाहीत.

मी अभिनेता आहे, कोणी प्रसिद्ध व्यक्ती आहे याचा ते अजिबात विचार करत नाहीत. एखादी गोष्ट आवडली नाही तर अगदी स्पष्टपणे सांगतात. अगदी खडसावतात सुद्धा! म्हणूनच या सगळ्यांना मी खरे मित्र मानतो. फ्रेंडशीप डे म्हणजे मैत्री दिन. आता मैत्री साजरी करण्यासाठी एखादा दिवस असावा का, असा प्रश्न दर वेळी विचारला जातो. त्यावर उहापोह होत असतो. प्रत्येक दिवस हा फ्रेंडशीप डेच असतो. मैत्री एका दिवसापुरतीच असते का वगैरे बरंच काही बोललं जातं. पण या दिवसाच्या निमित्ताने आपण स्वत:ला त्या नात्याची पुन्हा एकदा आठवण करून देतो. तसं म्हटलं तर भाऊ आयुष्यभर बहिणीचं रक्षण करतच असतो. पण रक्षाबंधन किंवा भाऊबीजेच्या निमित्ताने आपण त्या नात्याला नवा आयाम देतो. हे नातं पुन्हा जगतो. तसंच 'फ्रेंडशीप डे'चं आहे. हा दिवस पाश्चात्य संस्कृतीचं देणं असला तरी आपले घरच्यांसोबत जितके जवळचे संबंध असतात त्यापेक्षा खूप वेगळे संबंध मित्रांसोबत असतात. आज माझ्या बहिणीशी जेवढ्या गप्पा होत नसतील तेवढ्या माझ्या मैत्रिणींशी होतात.

म्हणूनच या नात्याची एक आठवण जपण्यासाठी किंवा आपलं असं एक नातं आहे आणि आपण ते जपायला पाहिजे याची स्वत:लाच जाणीव करून देण्यासाठी म्हणून अशा दिवसांची गरज आहे, असं मला वाटतं.

कविता

निसर्ग प्रकोप

कोसळले घर-दार
झाला उद्ध्वस्त संसार
घरामध्ये घोंगावले
चक्रीवादळाचे वारे
वृक्ष आंब्या-पोफळीचे
भुई सपाट पडले
आणि नारळीचे बन
सारे उन्मळून गेले
निसर्गाच्या आघाताने
झाला निसर्ग भकास
भासे आसमंत सारा
आता ऊदास ऊदास
भरलेली पोती-कणगी
सारी माती मोल झाली
पोटं भरावीत कशी
चिंता ऊरात दाटली
कुणापुढे देवा आता
आम्ही हात पसरावे?
खोट्या आश्वासनांसाठी
आणि याचक बनावे?
माय-बाप शासनाच्या
तुटपुंज्या मदतीने
कशी भरावी ही खोक
धिम्या कामाच्या गतीने

– बाळाराम जाखा म्हात्रे
मु.रामवाडी-समर्थनगर,
ता.पेण,रायगड
मो.नं. ८७९३३४३७९४

कृषीवल हे पत्र नागेश पब्लिशर्स प्रा. लि.साठी मुद्रक, प्रकाशक सौ. चित्रलेखा पाटील यांनी नागेश पब्लिशर्स, वेश्वी, अलिबाग, जि. रायगड ४०२ २०९ येथे छापून येथेच प्रसिद्ध केले. आर. एन. आय. रजि. क्र. ४९९६३/७७ MH/MR/RGD/RNP-16/2018-20 (31-12-2021)
दूरध्वनी : ०२१४१-२२२२९०/२२२७६१, संपादकीय विभाग-email : krushivalnews@gmail.com / जाहिरात विभाग- email : raigadkrushival@gmail.com मुंबई कार्यालय : ए-५ आयओनिक १८, ऑर्थर बंदर रोड, कुलाबा, मुंबई ४०० ००५. दूरध्वनी : ०२२-२२८८४५३८.
■ संस्थापक-संपादक : स्व. प्रभाकर पाटील ■ सल्लागार संचालक : सौ. सुप्रिया पाटील ■ व्यवस्थापकीय संचालक : सौ. चित्रलेखा पाटील ■ सल्लागार संपादक : प्रसाद वासुदेव केरकर ■ मुख्य संपादक : इब्राहीम अफगाण* ■ डिजिटल आवृत्ती संपादक : माधवी माणिक सावंत
(* या पत्रातील मजकुराच्या निवडीसाठी पीआरबी कायद्यानुसार संपादकीय जबाबदारी यांची आहे.)